Lietuvos Nacionalinė Mokslų Akademijos Biblioteka

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 7 (1358) 1976 VASARIO - FEBRUARY 12 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. 275-4672

Nebėra herojų?

PROF. ANTANAS MUSTEIKIS

Diena, kuri simbolizuoja didžius žygius praeityje, dabartyje ir ateityje, mūsų tautoje yra Vasario 16. Kasmet ataidi ji šventiškų varpų gaudimu, suvirpina mūsų širdis, sudilgina protą, sukelia ilgesį, skausmą ir viltį. Kasmet sušvinta ji vis skirtingom spalvom. Nevienas pajuntame išnyrant iš rūkų didžius mūsų tautos žmones, kurie savo drąsa, išmintimi ir dvasia lemiamai prisidėjo prie nepriklausomybės atkūrimo. Iškyla jie įvairiais pavidalais, skleidžiasi žmogiškosios pilnaties vizija, skaidosi jie, kun. dr. P. Gaidos žodžiais, milžinų, didvyrių ir šventųjų kategorijomis. Galėtume mes juos visus vadinti bendru herojų vardu. Daugelis mūsų regime juos pagražintus ir pakeistus, priartėjusius prie Pilėnų gynėjų, virstančius legenda. Daugelis mūsų regime juos sukasdienintus, pilkus. Vieni sakome, kad anais aukso amžiaus laikais turėjome tikrų herojų, o dabar jų pasigendame. Kiti sakome, kad mes jau išaugome, nesame vaikai, tai nepasiduodame mitams bei išmonei, o regime tikrovę, kokia ji yra iš tikrųjų, t.y. netikime herojais. Išpaikinti esame, todėl nerandame charismatinių asmenybių ir tikiname, kad herojų kultas yra primityvių kilčių paliktos atgyvenos, kai protėviai buvo įsivaizduojami pusdieviais, kuriuos tekdavo maldyti aukomis. Bet argi iš tikrųjų herojus yra dingęs mūsų laikais?

Vienas dalykas yra tikras — išeivija negali aklinai atsitverti nuo socialinės aplinkos, kurioje ji gyvena, net jeigu ji to ir norėtų. Paimkime pavyzdžiu, kad ir trečiąjį pasaulinį lietuvių jaunimo kongresą P. Amerikoje, kur dalyvavo dešimties kraštų lietuviai. Tik pasikalbėkite atviriau su sugrįžusiais ir pamatysite, jog kiekvieno krašto lietuviai yra šiek tiek skirtingi. Susidaro įspūdis, kad Š. Amerikos lietuviai — pasyvūs, P. Amerikos — gracingi, Vokietijos — intelektiški, Australijos — nuoširdžiausi, linkę į humorą ir t.t.

Herojaus pavidalas yra labiausiai nublukęs Amerikoje, kur jis susitepė prie degutuotų Vandens Vartų (Watergate). Augštosiose mokyklose čia ir liberalizmo banga yra stipresnė, istorijos mokslai skeptiškesni, technologija galingesnė. Praėjusiame šimtmetyje Tomas Carlyle mokė, kad istorija pagrinde yra didžių žmonių, herojų istorija. Jie esą dieviškosios valios įkūnytojai. Jie ne tik sukuria vertybes, kuriomis kiti žmonės gyvena ir tampa laisvi, bet taipogi patenkina žmogaus prigimties potroškį šlovinti herojus. Dabargi mes geriau žinome, kad istorija yra ne tiek paskirų žmonių, kiek visuomenės sluogsnių ir kitokių pajėgų išdava. Technologija yra visų modernių kraštų bruožas, bet JAV ir Kanadoje ji yra ypatingai iškelta, dominuojanti, užgyjanti, pati žmogų. Ortegos y Gasset diagnozė apie masių sukilimą labiausiai tinka amerikiečių visuomenei. Čia daug išradėjų, daug modernistų, kuriuos susižinojimo priemonės padaro didvyriais ar didmoterimis bent penkiolikai minučių (per televiziją), o po to netrukus jie lieka nudėvėti ar visai pamiršti. Ir tie naujovininkai dažniausiai nėra paskiri asmenys, kaip kadaise Lindbergas, pirmasis perskridęs Atlantą, o priklausantys nuo būrio pagalbininkų, technologų, kaip Neil Armstrongas, pirmasis mėnulžmogis.

Mes daugiau žinome apie "tuščią" kariškių garbę nei apie jų heroiką. Nežiūrint mūsų išpūstų prunkštelėjimų apie ekonominį atoslūgį, gerovės (social welfare) privilegijos, demokratija bei lygyybė dažnai mus padaro apatiškais pertekėliais, stokojančiais energijos ir siekių. Pasekame pranašystes, kad ideologija mirus, nereikalinga, tad žmogus tampa nevaržomas, laisvas, progresyvus. Bet tuo pat metu nepastebime savo srovinio angažavimosi. Vertintojai manosi žvelgią iš neutralaus marsiečio požiūrio, nors *daugeliui tu nebūsi* herojus jau vien dėlto, kad esi socialistas, kitiems — kad frontininkas. Psichologai ir psichiatrai gal surastų ir kitokių priemaišų tokiuose asmenyse — pavydą, menkavertiškumą ar snobiškumą: jei aš nesu herojus, ir tu negali juo būti, ir niekas kitas. Arba vėl — kaikurių išmintis, patogiai susirangiusi laisvų Vakarų minkštasuoly, drįsta mokyti savo brolį pavergtoje Lietuvoje, jog ir susidegindamas jis gal tik savo minkštą protą rodo. Ir dar keisčiau, kai įsismaginęs žurnalistas pataria mums neminėti Kalantos herojiškumo, nes tai esanti ... gėda (*pasaulio akyse?*).

Bet tai netiesa. Herojus nemirė. Yra žmonių, kurie, gyvi būdami, yra mirę. Herojus gi ir miręs yra gyvas. Yra žiauri tiesa, kad herojai turi kūną ir kraują ir labiausiai jie prasiveržia ten kur mažiausiai pagarbos žmogiškai laisvei. Ir Lietuvoje — ne tik praeity, bet ir dabarty — herojai yra ne tik tie, kurie žuvo kovoje už laisvę ar susidegino protesto ženklan, bet ir tie, kurių kuklūs, tuo pat ir didingi žygiai aprašyti "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikoj". Vasario 16 proga pravartu susikaupti ir prisiminti, *kad kiekvienas asmuo turi žmogišką galią pakilti ligi heroizmo*, perkopti per save ir tapti augštesniu žmogumi.

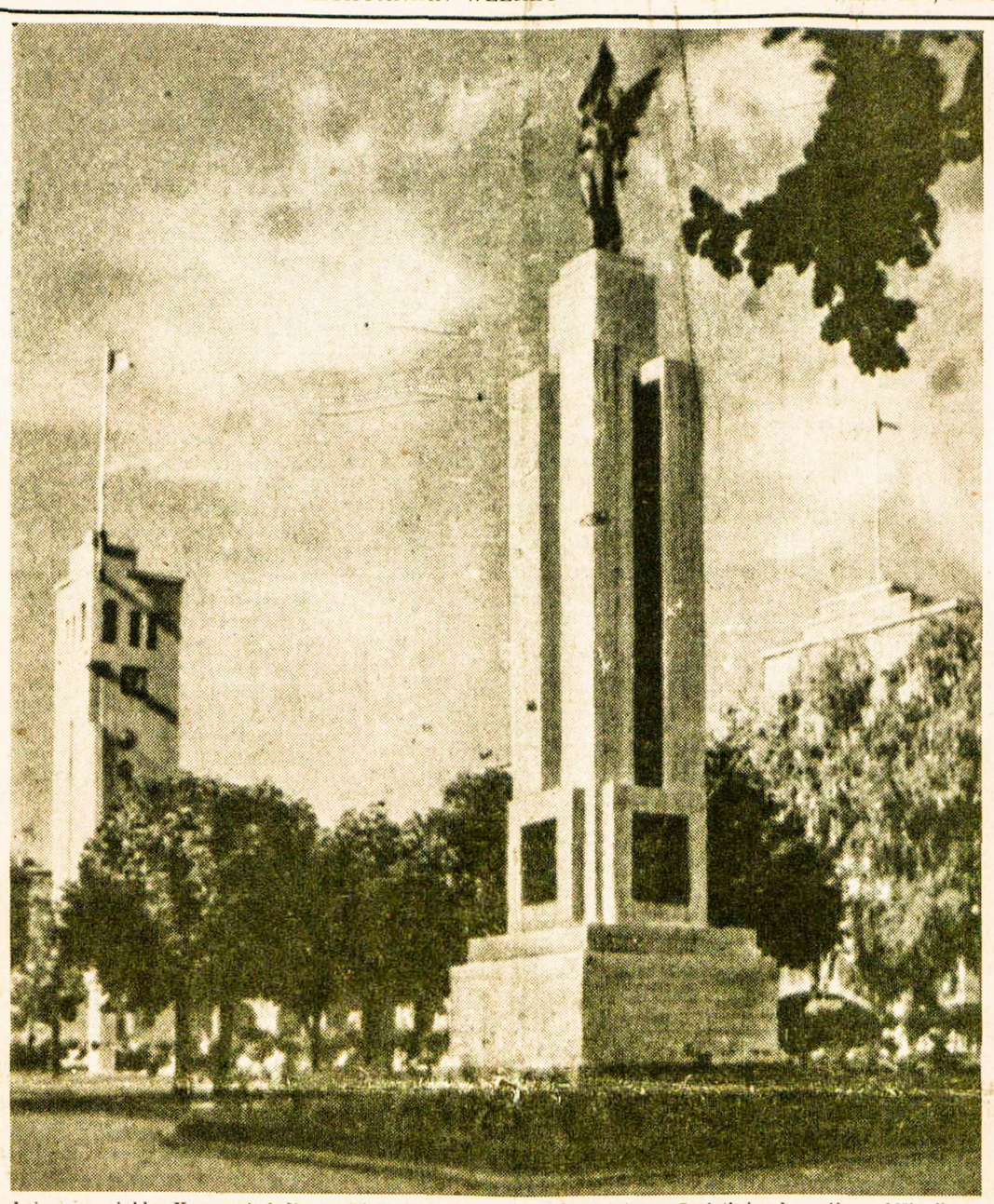

Laisvės paminklas Kaune, simbolizavęs Lietuvos nepriklausomybės atstatymą. Sovietinės okupacijos valdžia ji pašalino, bet tautos laisvės troškimo niekad negalės pašalinti

Lietuvos laisvė dabarties akimis

Į "Tėviškės Žiburių" klausimus atsako VLIKo valdybos narys teisės mokslų profesorius Bronius Nemickas

— Jau senokai dalyvaujate Lietuvos laisvinimo veikloje, atidžiai sekate pasaulio politikos *vingius*. *Būkite tad malonus* atsakyti į mūsų skaitytojams rūpimus klausimus. Pirmiausia, kokia Jūsų nuomonė apie dabartinę pasaulio politiką aplamai: kokios pajėgos ją daugiausia lemia ir kokia linkme jos orientuojasi?

— Tarptautinė politika nėra pastovi — ji nuolat mainosi: vienas jėgas pakeičia kitos, suteikdamos jai kas kartas ir kitokią veiklos linkmę. Pasaulio politikos pokarinės kaitos apžvalgą palikus nuošalyje, neišvengiamai reikia kalbėti apie tas jėgas, kurios dabartiniu metu formuoja tarptautinę politiką ir ateityje *turės jai didelės įtakos*. Kaip žinia, kone visos savarankiškos valstybės priklauso Jungtinėms Tautoms, kurias steigiant buvo pasinešta jų sistemoje spręsti pagrindinius pasaulio politikos klausimus, ypač susietuosius su saugumu ir tarptautine taika. Tačiau gyvenimas *nuėjo kitu keliu. Jungtinių Tautų* organų nutarimų nevykdo jų pačių nariai — pvz. Sovietų Sąjunga, Izraelis. Jose nepajėgiama susitarti dėl visos eilės esminių dalykų, nes Sovietų Sąjunga vetuoja kiekvieną nutarimą, kuris jai yra kuo nors neparankus, visiškai neatsižvelgdama į *visuotinį* saugumą ir taiką. Narių gausa atpalaidavo daugeli jų, ypač naująsias Azijos ir Afrikos valstybes, nuo sąmoningo bei sąžiningo tarptautinio atsakingumo ir gerokai palenkė Sovietų Sąjungos užmačioms bei jos propagandai. Žodžiu sakant, Jungtinės Tautos dabar negali savo sistemoje išspręsti kylančių tartautinių kivirčų ir dėlto dažnais atvejais sprendimo ieškoma kur kitur. Galingosios valstybės (Amerika, Sovietų Sąjunga), žinoma, pirmoje eilėje paisydamos priešpriešinių savo interesų ir skirtingų politinių *tikslų, įlenda netiesiogiai ar ir* tiesiogiai kone kiekvienan tarptautinin sąspyrin: kursto ar net remia įsivėlusias valstybes, siekia ginčo sprendimą palenkti savęsp, patį kivirčą dažnai išplečia, supainioja ir ilgam nuvilkina. Vietnamo, Izraelio — arabų kraštų, Portugalijos ir Angolos *įvykiai yra geri pavyzdžiai* šios didžiųjų galybių veiklos, vykdytos ir vykdomos šalia Jungtinių Tautų.

Atsakant kiek konkrečiau į Jūsų klausimo pirmąją dalį, tenka pažymėti, kad **patys svarbiausi šios rūšies tarptautinės veiklos dalyviai, kurie lemia ir, reikia manyti, dar ilgesnį laiką lems pasaulio politikos linkmę, dabar yra Sovietų Sąjunga ir Jungtinės Amerikos Valstybės, o ateityje gali tarptautinių įvykių scenon svariai įstoti ir komunistinė Kinija**, kai tik reikiamai apsiginkluos.

Antrosios klausimo dalies atsakymas kur kas keblesnis — nėra bendro vardiklio šių galybių tarptautinės veiklos linkmei apibrėžti (sunku apčiuopti skirtingais siekiais grindžiama bendra jų politikos linkmė), nes jos siekia visiškai kitokių, sakyčiau, priešiškų tikslų. Vienas pagrindinių JAV veiklos siekių — įgyvendinimas visame žemės rutulyje apsisprendimo teisės, laiduojančios kiekvienai tautai (didelei ir mažai) valstybinę nepriklausomybę, ir taip pat žmogaus teisių, apsaugojančių asmenį. Sovietų Sąjungos siekis — pasaulinės revoliucijos palaipsniškas įvykdymas, kitaip tariant, visų kraštų komunistinis pavergimas ir Kremliaus įsiviešpatavimas pasaulyje. Ir komunistinės Kinijos (jei ji taptų viena didžiųjų galybių) — kiniečių vyravimas ir vadovavimas pasaulinės revoliucijos plėtotėje.

Po antro pasaulinio karo JAV neabejotinai buvo pati stipriausia galybė, *įstengianti tarptautinėje* veikloje įgyvendinti savo tikslus. Tačiau šiam uždaviniui, atrodo, jos nebuvo pasiruošusios. Todėl tarptautinės veiklos iniciatyva pateko į Sovietų Sąjungos rankas. Ji, savo galia nors ir neprilyginama JAV, pokariniu metu įstengė išplėsti savo *politinę įtaką (ypač į naująsias* Azijos ir Afrikos valstybes), užvaldyti Rytų ir Vidurio Europos kraštus, pasivyti (kaikuriose srityse net ir pralenkti) Ameriką ginklavimosi varžybose. Šiandieną Sovietų Sąjunga, pasiekusi politinės įtakos persvarą ir karinės galios pusiausvyrą, *sudaro didelę grėsmę* Vakarų Europos, Artimųjų Rytų, tuo pačiu ir Amerikos saugumui. JAV dabar nebedrįstų parodyti tokio griežtumo, kokio griebėsi prez. Kennedy 1963 m., isakydamas Chruščiovui išsigabenti iš Kubos sovietines raketas ir bombonešius. Dabar, Sovietų Sąjungai pasiekus karinę pusiausvyrą, Amerikos vyriausybė, užuot griežčiau veikusi, tupinėja, visur, visada ir visaip nuolaidžiaudama, veltui stengdamasi ginklavimosi varžybas riboti teisiniais nuostatais.

Taigi, atsakant į Jūsų klausimo antrąją dalį, reikia pažymėti, kad **dabartinė tarptautinė veikla** (yra ir nežymių nuokrypų) **eina dviem priešingom linkmėm (amerikine ir sovietine), į kurias daugiau ar mažiau rikiuojasi kitų kraštų polinkmės ir apie kurias sukasi dabartinė pasaulio politika.** Brežnevas joja riščia į pasaulinę revoliuciją, o Amerika taikstosi jo žirgą supančioti, kad kelionė kiek galint ilgiau truktų ir kad sovietinė imperija, tariamai veikiama Vakarų idėjų ir spaudžiama

(Nukelta į 2-ra psl.)

Pasaulio įvykiai

PRANCŪZIJOS KOMUNISTŲ VADAS G. MARCHAIS XXII KOMPARTIJOS kongrese pasmerkė neteisėtą ir nepateisinamą Sovietų Sąjungos piliečių priespaudą. Įtakos šiam jo sprendimui, matyt, turėjo iš sovietinės psichiatrinės ligoninės išleisto matematiko Leonido Plijuščo spaudos konferencija Paryžiuje kompartijos suvažiavimo išvakarėse. *L. Plijuščas buvo suimtas 1972* m. sausio 15 d. už antisovietinę veiklą ir 1973 m. vasarą patalpintas Pšichuškio psichiatrinėje ligoninėje. Priverstiniai vaistai turėjo didelę įtaką jo intelektui, moralei ir jausmams. Pasak L. Plijuščo, galvoje neliko jokios minties, išskyrus rūkymą, prausyklą ir kyšius prižiūrėtojams papirkti, kad be eilės būtų nuvestas prausyklon. Dingo politinės problemos, domėjimasis matematika ir net žmona bei vaikais. Nepaklusniems ligoninės kaliniams buvo duodamos sul*furo injekcijos, sukeliančios* didelius skausmus. L. Plijuščas nusiskundė atminties nusilpimu, dėl kurio jis teprisimena šimtąją visų savo išgyvenimų dalį, tačiau ir tai, ką jis prisimena, yra baisus pamišėlių namų siaubas. Prancūzų kompartijos vado G. Marchais mesto pasmerkimo *klausėsi kongrese svečiu* dalyvavęs sovietų politbiuro atstovas A. Kirilenka, artimas L. Brežnevo patikėtinis. Visi kongreso dalyviai pasisakė už prancūzišką komunizmą ir atmetė Maskvos peršamą proletariato tiktatūrą—valdžios paėmimą jėga. Maskvai betgi buvo pažadėtas *prancūzų komunistų bendra*darbiavimas kovoje prieš imperializmą. Prancūzijos, Italijos, Ispanijos, Jugoslavijos ir Rumunijos komunistų vadai yra niekais pavertę L. Brežnevo pastangas sušaukti Europos komunistų partijų suvažiavimą. Labai galimas dalykas, naujoji *prancūzų kompartijos* linija tėra taktinis manevras.

ŽEMĖS DREBĖJIMAS

Stiprus žemės drebėjimas nusiaubė tris ketvirtadalius Gvatemalos, paliesdamas sostinę Gvatemalos miestą. Spėjama, kad žuvusių jau yra apie 16.000, bet šį skaičių gali gerokai padidinti pasikartojantys požeminiai smūgiai, sukeliantys kalnų griūtis, sugriaunantys pagrindinio drebėjimo pažeistus pastatus. Visiškai buvo nušluoti 10.-30.-000 gyventojų turėję miesteliai Joybal, Tecpan, Patzicia, Chimaltenango. Daugelyje vietovių trūksta maisto, vandens ir vaistų.

PASKYRĖ PREMJERĄ

Kinijos kompartija naujuoju premjeru paskyrė H. Kuo-fengą, buvusį viešojo saugumo ministerį ir vieną dvylikos vicepremjerų. Jis yra kilęs iš tos pačios Hunano provincijos, kaip ir kompartijos vadas Mao. Velionies Ču En-lai sirgimo metu premjero pareigas ėjo vicepremjeras T. Hsioa-ping. Savotiška staigmena tenka laikyti oficialų Kinijos kvietimą buvusiam prez. R. Niksonui su žmona Patricija apsilankyti Pekinge vasario 21 d., kai bus ketvirtosios jo pirmojo vizito metinės. Kinija R. P. Niksonams netgi pažadėjo atsiųsti specialų lėktuvą į Kaliforniją. Kvietimą jiedu jau yra priėmę. Atrodo, kvietimas padarytas kompartijos vado Mao iniciatyva, nes jis Pekinge viešėjusiam R. P. Niksonų žentui David ir dukrai Julie Eisenhoweriams pabrėžė, kad R. Niksonas *visada bus mielas* Kinijos svečias.

"CONCORDE" SKRYDŽIAI

Prancūzija ir Britanija bendromis jėgomis pagamino keleivinį "Concorde" lėktuvą, skrendantį 1.350 mylių greičiu per valandą. Dar greitesnį lėktuvą planavo amerikiečių aviacijos fabrikai, bet sumanymo atsisakė dėl jo brangumo, perdidelio variklių triukšmo ir galimo pavojaus žemę gaubiančiam ozono sluogsniui, kuris ją apsaugo nuo ultravioletinių saulės spindulių. "Concorde" lėktuvų programai Britanija su Prancūzija išleido $3 bilijonus ir lig šiol savo valdinėms orinio susisiekimo bendrovėms pardavė tiktai 9 lėktuvus po $60 milijonų. Šio lėktuvo pirmuosius skrydžius "Air France" pradėjo iš Paryžiaus į Braziliją, "British Airways" — iš Londono į Bahreiną Persijos įlankoje. Abiem bendrovėm labiausiai rūpėjo gauti skrydžių teises į Niujorką ir Vašingtoną. JAV susisiekimo sekr. W. Coleman, nepaisydamas amerikiečių opozicijos, bandomajam 16-kos mėnesių laikotarpiui leido abiem bendrovėm po du kasdieninius skrydžius į Niujorką ir po vieną į Vašingtoną. Problemos nesudaro Vašingtono Dulles aerodromas, esantis tiesioginėje federacinės valdžios kontrolėje, bet nusileisti Kennedžio aerodrome Vašingtone reikia ir šios valstijos gubernatoriaus H. Carey sutikimo, *o jis yra nusistatęs prieš* gyventojų ramybę drumsčiantį triukšmą. "Concorde" lėktuvai yra aštuonis kartus triukšmingesni už kitus didžiuosius keleivinius lėktuvus. Be to, jie suvartoja žymiai daugiau kuro, turėdami vietos tik maždaug šimtui keleivių. Panašaus greičio *keleivinį lėktuvą, labai primenantį* "Concorde", pasigamino ir sovietai, bet juos ištiko skaudi nesėkmė — vienas jų lėktuvas nukrito Paryžiuje aviacijos šventės metu.

PAKELIUI Į DIKTATŪRĄ?

Indijos premjerė I. Gandhi tiesioginėn federacinės vyriausybės kontrolėn perėmė 40 milijonų gyventojų turinčią Tamil Nadu valstiją, kurią nuo 1967 m. valdė premjero M. Karunanidho vietinė dravidų partija, nepalanki premjerei I. Gandhi bei jos įvestiems politiniams suvaržymams. Policija jau suėmė apie 700 šios partijos narių valstijos sostinėje Madre ir kituose miestuose. Indijos parlamente vyraujanti premjerės I. Gandhi kongreso partija atidėjo vieneriems metams žemųjų parlamento rūmų rinkimus, pasinaudodama tokį atidėjimą leidžiančiu konstitucijos paragrafu.

PASITRAUKĖ AMBASADORIUS

Iš pareigų pasitraukė JAV ambasadorius Jungtinėm Tautom D. Moynihan, pasižymėjęs karštais susikirtimais su vadinamojo trečiojo pasaulio atstovais, kai jie pasisakė už rezoliuciją, sionizmą pripažįstančią rasizmu. Jis taipgi yra nepašykštėjęs karčių žodžių Ugandos diktatoriui I. Aminui ir kaikuriais atvejais Sovietų Sąjungai. Tikroji pasitraukimo priežastis greičiausiai buvo D. Moynihano nesutarimas su valstybės sekr. H. Kissingeriu bei jo noras suskaldyti J. A. Valstybėms nepalanku trečiojo pasaulio balsų bloką. Dėl jo pasitraukimo ypač džiaugiasi Britanijos ambasadorius I. Richard, kuriam D. Moynihano diplomatija priminė laukinių vakaų herojų Wyatt Earp, šerifą, tvarką palaikiusį revolverių šūviais.

RADIACIJOS SPINDULIAI

JAV ambasadorius Maskvoje W. Stoessel įspėjo savo štabą, kad sovietų KGB agentai pokalbių ambasadoje klausosi jau devynius mėnesius į jos pastatą nukreiptom dviem radiacijos spindulių srovėm, kurios gali sukelti vėžį bei eilę kitų susirgimų. Tiems, kurie nori, buvo pasiūlyta grįžti į JAV. Sakoma, kad šį įspėjimą jis padarė su H. Kissingerio pritarimu, bet nepaaiškino, kaip tie spinduliai KGB agentams perduoda pokalbius.

KANADOS ĮVYKIAI

Po kelionės

Premjero P. E. Trudeau kelionė į Kubą bei jo šilti ryšiai su *diktatorium* F. Castro susilaukė aštrokos kritikos ne tik Kanadoje, bet ir Venecueloje, kurion jis buvo atvykęs iš Kubos. Sostinėj Karake anglų kalba leidžiamas dienraštis "Journal" pasisakė prieš P. E. Trudeau bičiulystę su F .Castro tokiu momentu, kai 12.000 kubiečių *karių talkina* prokomunistiniam sąjūdžiui pilietiniame Angolos kare. F. Castro, įvedęs diktatūrą Kuboje 1959 m., buvo pradėjęs siųsti savo agentus ir į Venecuelą, bet jie ten nesusilaukė pritarimo ir pralaimėjo. Dienraštis "Journal" perspėjo premjerą P. E. Trudeau, kad tokia savo bičiulyste *jis nelaimės* draugų P. Amerikoje. Kanados spaudoje plačiai nuskambėjo ir P. E. Trudeau žmonos Margaritos mostas oficialiame baliuje, kurį jis buvo surengęs Venecuelos prez. C. A. Perezui pagerbti. Maloniai nustebindama baliaus dalyvius, Margarita padainavo savo sukurtą padėkos posmą prez. C. A. Perezo žmonai. Tokį neprotokolinį jos mostą bandė sutrukdyti premjerą P. E. Trudeau lydėję pareigūnai, atimdami iš jos rankinuką. Ji betgi džiūgauja, kad jų įsikišimas buvo nesėkmingas, nes tos dainelės tekstą ji buvo paslėpusi — jo nelaikė rankinuke. Premjero P. E. Trudeau išvykos metu paaiškėjo, kad Newfoundlando Gander aerodrome sausio 13 ir 14 buvo nusileidę du Kubos lėktuvai kuro pasipildyti. Vienas jų su kubiečiais kariais skrido į Angolą, kitas — Kubon *su pilietiniame kare sužeistais* kubiečiais. Premjero P. E. Trudeau teigimu, Kuba yra perspėta tokiems skrydžiams nesinaudoti minėtu aerodromu. Jis taip-

(Nukelta į 8-tą psl.)

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis
2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata $10.00, pusmetinė—$6.00. Rėmėjo prenumerata $15.
Skelbimai ruošiamam numeriui primami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: $10.00 per year, $6.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

NAUJAS POGRINDŽIO LEIDINYS

VLIKo ELTOS biuletenis 1976 m. 3 nr. paskelbė informaciją, paimtą iš "LKB Kronikos" 20 nr., apie naują pogrindžio laikraštį "Aušra". Minėtame biuletenyje perspausdintas ir įvadinis leidėjų žodis. "TŽ" redakcija iki šiol nėra gavusi nė vienos minėtos "Aušros" kopijos. Čia pateikiame iš ELTOS perspausdintą tekstą.
RED.

1975 lapkričio mėnesį Lietuvoje tarp žmonių pasklido naujas leidinys "Aušra", multiplikuotas rašomosiomis mašinėlėmis. "LKB Kronika" pateikia "Aušros" leidėjų įžanginį straipsnį:

"Gedimino laikus
Vaidevutis garsus
Prikeltų; Bet kur Vaidevutis?
MAIRONIS

Beveik po šimto metų vėl iš naujo pasirodo "Aušra". Lietuvos istorija tarsi pasikartoja, — carinė okupacija pasikeitė į tarybinę. Iš naujo iškilęs pavojus lietuvių tautos egzistencijai. Pavojuje atsidūrė ypatingai dvasinės vertybės: tikėjimas, dora, kalba, literatūra ir visa lietuviškoji kultūra. Mūsų tautos priešai ir į jos ateitį toliau neįžvelgią vaikai ruošia tautai pražūtį. Šito siekiama klasta, melu ir apgaule. Planingai ir maskuotai Lietuva dvasiškai žlugdoma ir fiziškai naikinama. Dalis tautos nepastebi šios nelaimės ir nesirūpina gresiančiu pavojumi. Kartais nesuprasdami, o kartais dėl duonos kąsnio jie tampa tautos engėjų talkininkais.

Šiandien stengiamasi nutylėti didvyriška Lietuvos praeitis. Nenuostabu, kad mūsų mokyklose taip mažai vietos skiriama Lietuvos senovės istorijai, taip skurdžiai leidžiama istorinė literatūra ir ta pati cenzorių yra negailestingai žalojama, o prieš karą išleisti Lietuvos istorijos vadovėliai rūpestingai naikinami. Klastojant istorinius faktus, norima apjuodinti Lietuvos praeitį.

Nutylima ne tik tautos praeitis, bet ir tamsiosios šiandieninio gyvenimo pusės. Kalbama apie augančius miestus, didžiuojamasi kurortais ir augančiomis gamyklomis, bet tylima apie besiplečiantį nusikalstamumą, lagerius ir siaubingas ligas.

Mažai kas tinkamai rūpinasi ir Lietuvos ateitimi, ypač jos dvasinės kultūros vertybėmis. Tautos dėmesys ir jėgos nukreipiamos tik į medžiaginės kultūros kėlimą — į gamyklas, planus, sportą, o dvasinės kultūros dirvonai užleidžiami. Ištižusią, materialistinėmis gėrybėmis besisotinančią ir girtuokliaujančią tautą nesunku ir nutautinti, ir sunaikinti.

Mūsų tautą reikia pabudinti iš to dvasinio miego. Maironio žodžiais tariant, reikia naujo Vaidevučio ... Šito uždavinio ir imasi iš naujo atgaivinta "Aušra".

"Aušros" programa lieka tokia, kaip ir prieš šimtą metų: parodyti lietuviams praeitį, teisingai įvertinti dabartį ir padėti įsivaizduoti ateities Lietuvą.

"Aušra" nesiekia politinių tikslų — sukelti revoliuciją arba grąžinti kapitalistinę santvarką. Jos uždavinys — ir sunkiausiais laikais gaivinti lietuvio dvasią, ugdyti tautinį susipratimą, tautos dorovingumą, skatinti visokeriopą pažangą. Lietuvių tauta išsilaikys, jei bus kultūringesnė už pavergėjus. Todėl turi pasikartoti senovės istorija: romėnai jėga nugalėjo graikus, o graikai kultūra nugalėjo romėnus.

"Aušra" nekurstys tautinės neapykantos. Ji laiko savo draugais visų tautų taikius ir geros valios žmones, kurie Lietuvai linki gero ir nori su ja dalintis kultūrinėmis vertybėmis.

"Aušra" tikisi, kad ją rems visi nuoširdžiai mylį Lietuvą, nepaisant įsitikinimų, partiškumo ir pareigų. Šiandien daugelis net atsakingų pareigūnų nenustoja mylėti savo Tėvynės ir, kiek galėdami, rūpinasi jos gerove.

"Aušra" nepretenduoja apimti visų Lietuvos problemų. Ji sveikina jau ketvirti metai einančią "LKB Kroniką" ir su džiaugsmu sutiks naujai pasirodžiusius leidinius.

Tikimės, kad "Aušros" skelbiamos mintys paplis jaunimo tarpe. Norėtume, kad jie, pažinę Lietuvos praeitį, dar labiau pamiltų savo tėviškės žemę.

"Aušros leidėjai

Pirmajame "Aušros" numeryje pateikiamas pilnas režisoriaus Jono Jurašo liudijimas tarptautinėje Sacharovo vardo apklausoje Kopenhagoje lietuvių tautos persekiojimo klausimu, straipsnis "Vysk. M. Valančiaus 100 metų mirties sukaktis" ir A. Solženicino straipsnis "Gyventi be melo".

Casaroli į Lietuvą?

Neseniai Lietuvoje pasklido žinia, kad artimiausiu laiku Lietuvą aplankys augštas Romos kurijos atstovas arkivyskupas Augustinas Kazarolis. Ši žinia kunigų tarpe sukėlė visuotinį susirūpinimą: jeigu Maskva leis atvykti arkivysk. A. Kazaroliui į Lietuvą, tai iš šio vizito tikisi naudos. Šiuo metu Maskvai labai svarbu įtikinti Vatikaną ir visą pasaulį, kad Lietuvoje esanti pilna tikėjimo laisvė. Jeigu atvyks arkiv. A. Kazarolis į Lietuvą, neabejotinai tarybinė valdžia su sąžinę praradusių kunigų pagalba stengsis garbingajam svečiui parodyti ne tikrąjį Lietuvos Katalikų Bažnyčios veidą, bet per tarybinės propagandos veidrodį. Maskva taip pat nori, kad iš gyvenimo būtų išbraukti du vyskupai tremtiniai — J. Steponavičius ir V. Sladkevičius, o visų vyskupų priešakyje stovėtų tarybinei valdžiai iki smulkmenų klusnūs ir ištikimi vyskupai. Lietuviai katalikai jau meldžiasi, kad Maskvos noras suklaidinti Vatikaną ir iš Romos kurijos laimėti sau palankių sprendimų, neišsipildytų.

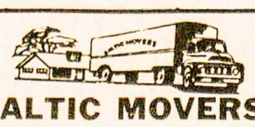
BALTIC MOVERS
Visų rūšių pervežimas baldai ir kt. Vežamas turtas pilnai apdraustas.
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON St., Toronto, Ont.

Lietuvos laisvė dabarties akimis

(Atkelta iš 1-mo psl.)

savo negerovių, imtų griūti pati iš vidaus ar ją pradėtų griauti komunistinė Kinija iš lauko. Kuri šių linkmių (amerikinė ar sovietinė) ims viršų, parodys kiek tolimesnė ateitis. **Komunistinės Kinijos reikšmė dabartinei tarptautinės veiklos linkmei kol kas dar nėra lemianti.**

— Ar pasaulinės poltikos vingiuose galima įžiūrėti laisvės perspektyvas mažosioms ir vidutinėms tautoms?

— Jei čia turima galvoje Sovietų Sąjungos pavergtos ir pajungtos tautos, tai **jų laisvės tikrų perspektyvų kol kas nesimato dabartinio meto akiratyje,** nes:

a. Kremlius gera valia nepaleis jų iš savo priespaudos replių (paleidimas prieštarautų pasaulinės revoliucijos užmačioms).

b. Laisvasis pasaulis, sovietinei imperijai tapus karine galybe, bijodamas atominio sunaikinimo, neišdrįs dabartinėmis sąlygomis griežtai reikalauti pavergtųjų tautų išlaisvinimo. Tačiau joms išsivadavimo galimybė gali rastis netikėtai kiekvienu metu ir laisvės rytas išaušti greičiau, negu tikimės.

— Žiūrėdamas į politinę pasaulio perspektyvą, kaip įrikiuotumėte vadinamąją Helsinkio konferenciją ir jos baigminį aktą? Ar tai žingsnis į mažųjų tautų laisvę, ar dar didesnę nelaisvę?

—Baigminis Helsinkio aktas, žadantis laiduoti Europos valstybių sienų nepažeidą ir atveriantis vartus Vakarų ūkio gaminiams bei techonologijai į Sovietų Sąjungą, galės būti jai labai naudingas. Europos valstybių sienų nepažeidos nuostatas, lyg ir pripažindamas Sovietų Sąjungos teritorinius grobinius Vakaruose, lyg ir patvirtina tas jos pozicijas, o ūkio reikmenų ir technologijos bei jo gaminių tiekimas **neabejotinai stiprins karinį Maskvos pajėgumą, darys ją kietesnę pavergtosioms tautoms ir grėsmingesnę laisvajam pasauliui. Tokiu būdu ir jų išsivadavimo kova su sustiprėjusiu pavergėju taps joms sunkesnė.**

— Dėl Helsinkio baigminio akto buvo ir tebėra įvairių nuomonių. Ar mūsų politiniai veiksniai išeivijoje yra vienodos nuomonės dėl jo interperetavimo?

— **Ne.** Mūsų veiksnių nuomonių, liečiančių Helsinkio baigminio akto aiškinimą ir vertinimą, skirtybė, manau, išplaukia iš dviejų kitokių šaltinių, būtent, a. negalėjimo užkardyti Helsinkio susitarimų ir b. inkorporacijos nepripažinimo ketinimo. Negalėjimas užkardyti Helsinkio susitarimų vienų laikomas kone galutinai sužlugdžiusiu Lietuvos laisvės bylą, o inkorporacijos nepripažinimo žadinys kitų iškeliamas kaip naujas laimėjimas. Tai dvi Helsinkio baigminio akto aiškinimo bei vertinimo kraštutinybės. Jos abi yra nuslydusios nuo teisinės tikrovės, remiasi paprastu aiškintojų bei vertintojų paviršutiniškumu, nes jie visiškai nesigilina į jo teisinę prigimtį ir maža tesidomi net jo turiniu, o savo klaidingas išvadas daro, remdamiesi tik minėtais dviem skirtingais ir net vienas kitam priešingais pagrindais.

— Kokios Lietuvos laisvinimo perspektyvos po Helsinkio konferencijos? Ar jos yra geresnės, ar blogesnės? Kodėl?

— Šis klausimas iš dalies jau atsakytas, kalbant apie mažųjų tautų laisvės perspektyvas (žiūr. 3-čią klausimą). Čia dar reikia pridurti vieną dalyką, kuris yra būdingas Baltijos valstybėms. Nežiūrint jų inkorporacijos nepripažinimo tvirtai pareikšto žadinio, Sovietų Sąjunga vistiek savaip interpretuos Europos valstybių sienų nepažaidos nuostatą, pavergtosioms Baltijos tautoms skelbdama, kad Vakarai Pabaltiją jau yra nurašę. Tokis aiškinimas, ypač dėl geležinės uždangos tiksliai nežinant Vakarų interpretacijos, **gali didinti pavergtųjų žmonių nevilį ir turėti nepalankios įtakos į išsivadavimo ryžtą.**

— Kokia yra šiuo metu VLIKo pozicija — stipresnė ar silpnesnė? Ar bandoma ją stiprinti? Jei taip, kokiu būdu?

— Apie VLIKo pajėgumo kaitą ir jo stiprinimo konkrečius būdus kol kas dar peranksti kalbėti.

— Po VLIKo seimo Niujorke VLIKo valdyboje įvyko šiokių tokių pasikeitimų — vieni asmenys išėjo, kiti atėjo. Ar tai reiškia naują iniciatyvą, ar tik senosios tęsimą?

— Naujai valdybon atėjusieji jos nariai yra naujos iniciatyvos šalininkai. Tačiau tik ateitis parodys, ar naujoji iniciatyva bus patraukli senosios valdybos pasilikusiems nariams, ar susilauks jų nuoširdaus pritarimo. Nuo to priklausys ir naujosios iniciatyvos klotis.

— Ar Jums nesusidaro įspūdis, kad VLIKas vis labiau izoliuojasi ir nuo Lietuvos, ir nuo išeivijos, nes remiasi tik politiniais sambūriais, kurie, ypač jaunojoj kartoj, mažą teturi atramą?

— Politinės partijos ir kovos sąjūdžiai, veikiant VLIKui okupuotoje Lietuvoje, buvo tikrovinė ir gal vienintelė galima jungtis tarp jo ir tautos, kurios politinei valiai jis tada atstovavo. Lietuvių tautos, atsidūrusios nepaprastose sąlygose, politiniam pasiskirstymui nuolat kintant, visuomeninis VLIKo pagrindas vis siaurėja, nes okupuotoje Lietuvoje laisvų politinių sambūrių gyvavimas visiškai negalimas, o ir svetur, kaip patirtis rodo, jie taip pat pamažėl silpnėja, neturėdami savo veiklai natūralių sąlygų.

VLIKas dabar kalba ir veikia lietuvių tautos vardu, tiksliau tariant, už ją, nes okupantas jos pačios lūpas yra surakinęs ir rankas surišęs. Taigi, pavergta lietuvių tauta pati esamomis sąlygomis negali isijungti paveikiai į VLIKo darbus. Ji tik savo valstybingumo nuojauta ir laisvės polinkiu eina su juo, reikia manyti, nė nesigilindama į jo saranga, o tik žvelgdama į jo (ir kitų Lietuvos vadavimu užsiimančių organizacijų) tikslus ir tik dėl jų laikydama jį savo iš priespaudos išsivadavimo šventosios kovos talkininku.

Kas kita yra su lietuvių išeivija. Ji yra laisva VLIKą remti ar neremti, pritarti jo veiklai ar ne, dalyvauti jo darbuose ar nedalyvauti. Tokiu būdu VLIKo pastangų klotis ir veiklos sėkmė tiesiogiai priklauso nuo lietuvių išeivijos nusistatymo jo atžvilgiu. Kitaip tariant, juo palankiau ir nuoširdžiau lietuvių išeivija vertins ir rems VLIKą, juo geriau sekasis jam darbas. Vadinasi, **VLIKo jungties su išeivija plonėjimas ir jo visuomeninio pagrindo siaurėjimas neišvengiamai turi neigiamai atsiliepti į jo pastangų ir veiklos sėkmę.**

Daugiau kaip prieš dešimtmetį, vos tik VLIKui susivienijus 1964 m., jo institucijose (valdyboje ir taryboje) pradėjau įvairiomis progomis kelti jo visuomeninio pagrindo praplatos klausimą. Bet šiam balsui partijų dauguma buvo nepalanki, ir jis visados atsimušdavo kaip žirniai į sieną.Tuojau atsišaukdavo VLIKo organizacinių pagrindų neliečiamybės gynėjai standartine fraze "gana organizuotis — reikia dirbti", tartum sėkmingas darbas neprivalėtų tinkamos organizacijos. Organizaciniu pagrindu praplatos mintį kėlė ir kaikurie kitų VLIKą sudarančių grupių atstovai, tačiau ta idėja mes neįstengėm sudominti daugumos. Vėliau apsisprendžiau jieškoti palankumo tai minčiai partijų viršūnėse per lietuvių visuomenę (demokratinio itikinėjimo būdu), keldamas VLIKo organizacinių pagrindų praplatą viešose savo kalbose ir rašiniuose. Užtat, žinoma, atsiėmiau savo: VLIKo organuose (valdyboje ir taryboje) buvau vaizduojamas tuo "bloguoju paukščiu" VLIKo lizde, o "Naujienos", "Varpas", "Sėja" ir ypač krikščionių demokratų biuletenis apšaukė mane ir kitus novatorius VLIKo griovėjais, prikergdami dar ir kitokių insinuacijų. Galop įsitikinau, kad ir mano paties partijos viršūnei VLIKo organizacinių pagrindų praplatos mintis yra svetima. Ši nesėkmė, be kitų dalykų, buvo viena priežasčių, vertusių mane skirtis su VLIKu.

Šiandieną padėtis yra pasikeitusi, bet nepagerėjusi. VLIKo organizacinių pagrindų neliečiamybės šalininkai jau suvokia savo užsispyrimo žalą ir gal jau sutiktų atkelti vartus naujoms jėgoms, kad įeitų ir kitokiu pagrindu, ne vien per politinius sambūrius. Tačiau jaunosios kartos atstovus, kurie prieš dešimtmetį beldėsi į užrakintas ir dar užspirtas duris, reikės jau su pyragu kviesti. Jei teks ilgėliau užsibūti VLIKo valdyboje, reikės labiau susidomėti ir šiuo dalyku, kuris, mano nuojauta, yra ir kitiems naujai atėjusiems valdybos nariams prie širdies. Tačiau tai yra daugiau VLIKo tarybos (ne valdybos) domesio dalykas.

— Kiek tenka girdėti, plačioji mūsų visuomenė yra susirūpinusi viršūnių nesutarimais, pasireiškiančiais JAV-se. Ar tai tik laikinio pobūdžio nuomonių išsiskyrimas, ar principinio pobūdžio nesutarimas?

— Nevisos viršūnės JAV-se nesutaria. Amerikos Lietuvių Tarybos vežimas sukliuvo su Lietuvių Bendruomenės, sakoma, politinės veiklos kelyje, ir kol kas vis dar negali atsikabinti. VLIKas tačiau tan ginčan giliau neįsivėlė: puldinėjo nuo vienos jo šalių prie kitos, bet neįstengė jų palenkti į tarpusavę sanglaudą. Manding, **susispirta dėl pirmavimo politinės veiklos dirvoje, ir užsispyrimas,** žinoma, **dirbtinai suprincipintas.** Nuo savo pozicijos nė viena pusė nenori atsisakyti ir nesitrauks, kol rasis daugiau naujų veidų tų organizacijų vadovybėse. Tačiau ir naujos vadovybės nevisada gali pasukti išmintingesne linkme — kartais elgiasi gana keistai, nes nauji jų nariai, įsistoję į senųjų batus, eina tuo pačiu keliu, kuriuo batai buvo įpratę vaikščioti.

— Be abejonės, sekate įvykius Lietuvoje. Ar pavergta tauta per ištisus tris dešimtmečius gerai atsilaikė, ar palinko okupanto pusėn, atsisakydama nepriklausomybės idėjos bei paklusdama sovietinei propagandai, kuri skelbia, kad lietuvių tautos gerovė tėra galima Sov. Sąjungos rėmuose?

— Ilgus amžius brandintas ir ypač Lietuvos palaimios nepriklausomybės metu gyvai pajustas ir užgrūdintas lietuvių tautos valstybingumas yra jos atsispyrimo prieš Kremliaus užmačias tvirtovė, kuri nepasiduos sovietinei propagandai. Pavyzdžiai rodo, kad ne tik nepriklausomybinė karta, bet, svarbiausia, ir sovietinio gyvenimo sąlygose brendęs jaunimas neprijunksta prie svetimųjų priespaudos. Nepriklausomybės palaimos nepatyrusios ir jos vaisių neragavusios lietuvių tautos jaunesniosios kartos širdyse yra didelis laisvės troškulys ir gyva valstybinė nepriklausomybės idėja. Tatai liudija visa eilė tokių įvykių, kaip didvyriškos Romo Kalantos gyvybės aukos pakintasis okupuotos Lietuvos jaunimo sambrūzdis prieš pavergėją. Kas be ko, yra ir nuokritų.

— Kaip vertinate dabartinės Katalikų Bendrijos būklę okupuotoje Lietuvoje: ar ji ten yra laisva, kaip skelbia propagandinė spauda, ar pavergta?

— Dabartinę Katalikų Bendrijos būklę okupuotoje Lietuvoje reikia vertinti, remiantis tikraisiais gyvenimo reiškiniais (faktais), o ne Kremliaus propaganda, išdabinta sovietiniais triukais. Vyskupas Julijonas Steponavičius ir Vincas Slatkevičius ištremti iš savo vyskupijų — jiems ir dabar neleidžiama eiti pareigų. Uždaryti visi vyrų ir moterų vienuolynai. Visa eilė šventovių paverstos muzėjais, pasilinksminimų salėmis, sandėliais. Suvaržytas kunigų paruošimas: uždarytos kunigų seminarijos, išskyrus vieną tik su apie 50 klierikų. Kunigų skyrimą į parapijas ir klierikų priėmimą į seminariją tvarko pačios sovietinės valdžios parinktas pareigūnas, bet ne bažnytinė administracija. Kunigai ir pasauliečiai sodinami kalėjiman už vaikų katekizaciją. Tarnautojai išmetami iš darbo už religinių prievolių atlikinėjimą ir t.t. Tik propagandiniais sumetimais kaikurioje religinio gyvenimo srityje protarpiais kiek atleidžiami persekiojimo varžtai. Šie faktai, kurių tik dalį čia paminėjau, iškalbingai byloja patys už save, ir, manau, mano žodinė išvada apie dabartinę Katalikų Bendrijos būklę okupuotoje Lietuvoje nebereikalinga. Liūdna, kad atsiranda lietuvių (net ir kunigų), kurie, apakinti sovietinės propagandos triukų, nebemato nuožmaus religinio persekiojimo faktų ir lengvapėdiškai palinksta šnekėti apie tariamą tikėjimo laisvę okupuotoje Lietuvoje.

— Ar okupuotoje Lietuvoje vykstanti tyli rezistencinė kova yra grynai religinio pobūdžio, ar kartu ir tautinio bei valstybinio?

— Dabartiniu metu pavergtoje Lietuvoje vykstanti rezistencinė kova, manau, yra vienalytė, todėl nedalinama į religinę ir politinę (tautinę, valstybinę), nes ji nukreipta prieš sovietinį pavergimą, kuris jokių žmogaus laisvių nepripažįsta. Taigi kurios savo laisvių žmogus besiektų (religinės, tautinės ar kt.), vistiek negalėtų įgyti tol, kol sovietinė sistema, jas visas paneigianti, viešpataus Lietuvoje. Vadinasi, visų pirma, kad turėtų tikėjimo laisvę, lietuvių tautai reikia nusikratyti sovietine propaganda. Tokiu būdu ir pastanga, siekianti tikėjimo laisvės, eina tuo pačiu politinės kovos keliu.

— Ar yra pagrindo tikėtis, kad Lietuva kokiu nors būdu šiame dešimtmetyje bus išlaisvinta ir vėl taps nepriklausoma?

— Viena pagrindinių lietuvių tautos iš sovietinės vergijos išsivadavimo sąlygų yra Lietuvos bylai palankus pasaulio politikos postūmis. Tačiau tarptautinė politika, kartoju, yra nepastovi, nuolat kintanti. Jos kaita yra aibės sąlygu veikiama ir todėl keitimosi linkmė ir raida sunkiai įspėjama iš anksto. Šiandieną tarptautinės politikos akiratyje nesimato lietuvių tautos išsivadavimui iš priespaudos reikiamo postūmio. Tačiau jis gali rastis veikiau, negu mes tikimės.

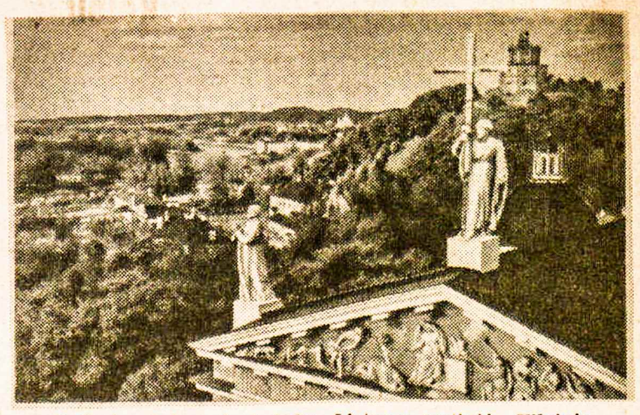
Gedimino kalnas ir katedra Lietuvos sostinėje Vilniuje

Gyventi ne vien viltimi

BRANGŪS LIETUVIAI,

Vasario šešioliktoji — didžioji mūsų tautos valstybingumo šventė. Per dvidešimt dvejus metus šią dieną šventė nepriklausoma Lietuva ir lietuviai svetur. Lietuvą pavergus, jau trisdešimt penkeri metai mes tą dieną minim išeivijoje — viešai ir iškilmingai, o jūs Lietuvoje ją minite tik savo širdyse su pasiryžimu bei nepalenkiama viltimi ir vėl, atgavus Lietuvai nepriklausomybę, šią dieną laisvai švęsti, vėliavoms plevėsuojant, šventovių varpams gaudžiant.

Vasario 16 progomis pabrėžiam savo pasiryžimą siekti Lietuvos nepriklausomybės — besąlyginės ir nesužalotos, nes ji yra mūsų tautinės gyvybės laidas. Ji taip pat užtikrina kiekvienam lietuviui sąlygas gyventi laisvam ir nevaržomam, siekti asmeninės savo artimųjų laisvės bei gerovės.

Vasario 16 progomis garsiau šaukiamės į pasaulio sąžinę, protestuojam prieš Lietuvos pavergimą, okupanto žiaurumus ir nusikaltimus visuotiniams žmogaus laisvės principams.

Istorinis Lietuvos nepriklausomybės aktas minėtinas svarbiausia ir šiandien dėlto, kad jis teikia vilties: jei nepriklausoma Lietuvos valstybė atsikūrė po šimto carų vergovės metų, ji išsivaduos ir iš ruso-bolševiko okupacijos.

Mes, laisvieji lietuviai, negalime tenkintis vien viltimi, — reikia konkrečių darbų. Lietuvos laisvinimo darbą mes dirbame susibūrę į organizacijas.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, kaip ir 1918 metų Lietuvos Taryba, savo prigimtimi išreiškia Lietuvos valstybingumą. Dėlto jo paskirtis ir uždaviniai yra iš dalies skirtingi nuo lietuvių išeivių visuomeninių organizacijų. Bet šiuo kritišku metu Lietuvos vadavimo darbą dirbkime visi sutartinai, Vyriausiam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui derinant visų mūsų pastangas.

Kaip rezistencija prieš Lietuvos pavergimą ir kovos atsakomybė subūrė į Vyriausią Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą skirtingas politines partijas ir sąjūdžius, taip šiandien turi mus visus jungti nepriklausomybės atstatymas. Šis Lietuvos laisvės kovos vieningumas, nesuvienodindamas mūsų ir nesuliedamas į vienalytę visuomeninę masę, skatina mus sąmoningai eiti tikrosios demokratijos keliu, gerbiant vieni kitų įsitikinimus.

Informacija į pavergtą Lietuvą bei mūsų gyvenamus kraštus ir lietuvių tautos skriaudų dokumentacija dabar yra mūsų veiklos bei darbo vienas pagrindinių uždavinių.

Neseniai įvykęs Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto seimas dėlto nutarė, kad "ypatingas dėmesys kreiptinas į ELTOS informacijos tarnybos aprūpinimą specialistais tarnautojais, geresnėmis priemonėmis ir lėšomis." Bet tai dar neviskas: jūsų, mieli lietuviai, praėjusiųjų metų aukos Tautos Fondui daro šį seniai siektą uždavinį realų ir įgyvendinamą. Pripažįstant kitų, dabar veikiančių, informacijos židinių reikalingumą ir naudą, ELTOS INFORMACIJOS BIURAS rūpinsis visais pagrindiniais-didžiaisiais, su Lietuvos laisvinimo darbu susijusiais, spaudos bei informacijos uždaviniais.

Šiam svarbiam užmojui galutinai įgyvendinti, tęsti ir informacijai pastoviai gerinti bei plėtoti prašome bei tikimės jūsų, mieli lietuviai, talkos ir finansinės paramos.

J. K. Valiūnas,
Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkas
Jonas Balkūnas,
Tautos Fondo pirmininkas

Brangiam TĖVELIUI

Lietuvoje mirus, LEONĄ RASLAVIČIŲ bei šeimą nuoširdžiai užjaučiu ir kartu liūdžiu —

Vytautas Jonaitis

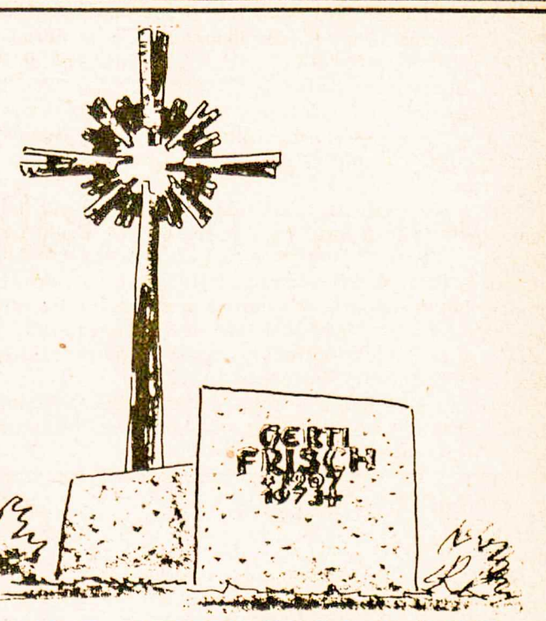

YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

MOHAWK
FURNITURE LTD.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRŪS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINĖLĖS
Nemokamas pristatymas į namus.
KRAUTUVĖS:
Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX 9-4444
Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Dėl nepriklausomybės paskelbimo

Šis straipsnis buvo išspausdintas "Lietuvos Aide" 1918 m. vasario 19 d. Vilniuje. Čia jį pateikiame kaip būdingą ano meto lietuvių rūpesčių atspindį. Fotostatinę kopiją gavome iš P. Klimo, Lietuvos atstovo Paryžiuje, archyvo. Kalbą paliekame netaisytą. RED.

Laukiamoji valanda išmušė. Šeštadienį, vasario 16 d., Lietuvos Taryba vienu balsu nutarė paskelbti Lietuvos nepriklausomybę ir kreiptis į Rusijos, Vokietijos ir kitų valstybių vyriausybes tam tikru aukščiau spausdinamu pareiškimu, prašydama jų pripažinti nepriklausomą Lietuvos valstybę.

Įvyko, ko visa Lietuva senai troško bei laukė. Ir Lietuvos Taryba, pasiryžusi prie šito žingsnio, išpildė tik aiškią tautos valią, kartkartėmis ir įvairiais būdais išreikštą.

Nuo šios valandos Lietuvos valstybė, Lietuvos Tarybos keliama, atgimsta iš nauja. Atgimsta kartu mūsų vaidentuvėje ir visa virtinė jos kūrėjų bei gynėjų, o ypačiai visos eilių eilės tu jos gaivintojų, kurie, valstybei žlugus, puolėsi kelti ją vėl ant kojų žodžiu, raštu, darbu.

Lietuvos valstybė buvo žlugusi. Bet jos ideja, reikalas ją vėl atgaivinti buvo likęs gyvas. Iš pradžių gaivinama vien tarp aukštesniųjų luomų, ta savos valstybės atnaujinimo ideja plėčiasi pamažu vis plačiau ir plačiau, kol apima ji pagaliau pačius plačiuosius mūsų visuomenės sluoksnius. Ir mes matome jau 1905 metais, jog susirinkęs Vilniun vadinamas Didysis Seimas, taikindamos prie ano meto sąlygu, stato drąsų Lietuvos savarankiškumo reikalavimą. Tai jau nebe vieno kurio luomo, o visos plačiosios Lietuvos visuomenės reikalavimas, kurios nuomonių reiškėjas ir buvo anas Seimas.

Nuo to laiko mūsų visuomenės politikos sąmonė dar labiau brendo ir aiškėjo. Geriausiai matome tai, ištikus didžiajam pasaulio karui, kuris kaip tik visu sunkumu gulė be ko kito ir ant Lietuvos bei lietuvių tautos. Lietuvos kraštas buvo paverstas karo lauku, lietuvių tauta pasijuto tarp dviejų ugnių. Ir nežiūrint, jog lietuviai karo atsikimų buvo suskaldyti, atskirti vieni nuo kitu, išmėtyti po įvairias, kovojančias tarp savęs valstybes, — jis vis delto įstengė, nepriklausomai vieni nuo kitų, vienodai nusistatyti delei svarbiausio savo politikos reikalo — Lietuvos ateities.

Ar tai paimsime Amerikos lietuvius, ar tai gyvenančius neutralinėse valstybėse lietuvius emigrantus, ar pagalios Rusijos lietuvius, — visų jų norai ir pageidavimai, viešai pareikšti ir liečią Lietuvos ateitį, atitinka nutarimą, kurį yra priėmusi Lietuvos konferencija, posėdžiavusi Vilniuje rugsėjo 18-23 d. 1917 metais, o kuriuo remdamos ir skelbia dabar Lietuvos Taryba **Lietuvos nepriklausomybę.**

Skelbdama Lietuvos nepriklausomybę, Lietuvos Taryba pildo tokiu būdu ne tik lietuvių Vilniaus konferencijos nutarimą, bet ir aiškiai apsireiškusį lietuvių tautos liepimą.

Sunkią valandą, kada karas nenustoja vis dar siautęs, atgimsta mūsų valstybė. Todėl išanksto galima jau spėti, jog jos kėlimosi darbas nebus greitas ir lengvas.

Ir sunkių valandų turės be abejojimo pergyventi dar Lietuvos Taryba, bedirbdama priruošiamąjį darbą, kol nebus sušauktas steigiamasis seimas, kuriam teks galutinai nustatyti ir patys atgimstančiosios valstybės pamatai ir jos santykiai su kitomis valstybėmis.

Tame darbe reikalauja todėl ir laukia Lietuvos Taryba užuojautos, supratimo ir pagalbos iš plačiosios Lietuvos visuomenės, kurios reikalams juk ji tik ir tetarnauja.

D-ras J. Šaulys
Lietuvos Tarybos vicepirmininkas.

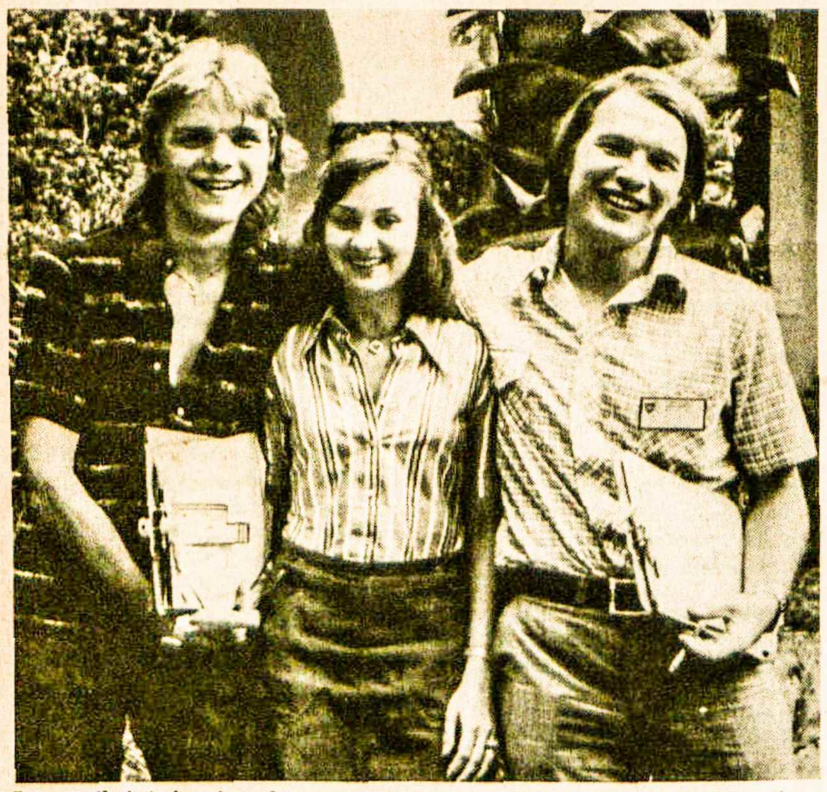

Jau pasibaigė jaunimo kongreso studijų savaitė — džiaugiasi Argentinos lietuvių jaunuoliai Brazilijoje
Nuotr. D. Blauzdžiūnaitės

Geras pilietis vertas medalio

Žinote Ontario asmenį, kuris savo atsidavimu, žmoniškumu ir gerumu, nelaukdamas jokio atlyginimo, padarė šią provinciją geresne vieta gyventi?

Tokiam asmeniui kaip tik ir įsteigtas Geros Ontario Pilietybės Medalis.

Jam gauti kandidatus atrenka patariamoji Ontario piliečių taryba, kurios garbės pirmininkas yra provincijos gubernatorius.

Kiekvienas gali pasiūlyti kandidatą Ontario medaliui. Pasiūlymo blankai gaunami, rašant šiuo adresu:

Executive Secretary
Advisory Council
Ontario Medal for Good Citizenship
Queen's Park
Toronto, Ontario M7A 1P4

Jau pats siūlymas yra geros pilietybės įvertinimo aktas. Visi pasiūlymai turi būti gauti iki 1976 metų balandžio 15 dienos.

ONTARIO MEDALIS UŽ GERĄ PILIETYBĘ

LIETUVOS AIDAS

Vyriausias redaktorius A. Smetona, artimieji bendradarbiai: M. Biržiška, P. Bugailiškis, P. Klimas, kun. dr. J. Stankevičius, agr. A. Stulginskis, dr. J. Šaulys ir A. Žmuidzinavičius.

№ 22 (70) Vilnius, antradienis, 1918, m. vasario mėn. 19 d. II metai

LIETUVOS TARYBA skelbia Lietuvos nepriklausomybę

Lietuvos Taryba savo posėdyje vasario m. 16 d. 1918 m. vienu balsu nutarė kreiptis: į Rusijos, Vokietijos ir kitų valstybių vyriausybes šiuo pareiškimu:

Lietuvos Taryba, kaipo vienintelė lietuvių tautos atstovybė, remdamos pripažintąja tautų apsisprendimo teise ir lietuvių Vilniaus konferencijos nutarimu rugsėjo m. 18—23 d. 1917 metais, **skelbia atstatanti nepriklausomą, demokratiniais pamatais sutvarkytą Lietuvos valstybę su sostine VILNIUJE** ir tą valstybę atskirianti nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis.

Drauge Lietuvos Taryba pareiškia, kad Lietuvos valstybės pamatus ir jos santykius su kitomis valstybėmis privalo galutinai nustatyti kiek galima greičiau sušauktas Steigiamasis Seimas, demokratiniu būdu visų jos gyventojų išrinktas.

Vilnius, vasario 16 d. 1918 m.

Lietuvos Tarybos nariai:

Dr. J. Basanavičius, K. Bizauskas, M. Biržiška, S. Banaitis, P. Dovydaitis, St. Kairys, P. Klimas, D. Malinauskas, V. Mironas, St. Narutavičius, A. Petrulis, Dr. J. Šaulys, K. Šaulys, J. Šernas, A. Stulginskis, A. Smetona, J. Smilgevičius, J. Staugaitis, J. Vailokaitis, J. Vileišis.

Šis "Lietuvos Aido" numeris 1918 metais dėl okupacinės vokiečių cenzūros negalėjo būti išleistas, nes pirmame puslapyje buvo išspausdintas Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo aktas. Taip pat buvo uždraustas ir dr. J. Šaulio straipsnis bei kiti rašiniai. Šis "LA" numeris rastas P. Klimo archyve Paryžiuje

FILMAS "LAISVOJOJE TĖVYNĖJE"

Šiais metais pirmą kartą lietuvių mokyklose pradėtas rodyti filmas 30 minučių (1.200 pėdų) ilgumo, 16 mm, spalvotas, su lietuviška muzika ir paaiškinimais iš nepriklausomos Lietuvos gyvenimo. Vaizdai filmuoti prieš 40 metų Lietuvoje (1937-38 metais).

Filmas pradedamas Zarasų apylinkių vaizdais, Šatrijos kalnu ir žemaičių viensėdžiais. Parodomos Suvalkijos lygumos, Šiaulių apskrities malūnai, gandrai, dr. V. Kudirkos paminklas K. Naumiestyje, Marijampolės cukraus fabrikas. Rodoma, kaip švenčiamos Velykos, kaip vaikai ritinėja margučius. Matomas Kėdainių dvaro žirgynas, vaizdai Žemaitijos turguje ir atlaiduose, Klaipėdos turguje, Palangoje prie jūros, Klaipėdos uoste. Prabėga ekrane Zapyškio, Pažaislio, Kauno, Šiaulių, Rokiškio šventovės, Raudonės pilis, valstybiniai bei privatūs Kauno pastatai, Raudondvario, Alytaus, Lyduvėnų tiltai, geležinkelio automatrica (palyginkime su Kanados "Go-Go"!), Kauno tunelis, civiliniai lėktuvai. Matyti 1938 m. skautų ir skaučių tautinės stovyklos vaizdai, pradžios mokyklų mokinių sportas Kaune, jaunimas prie sodybų, Lietuvos ūkininko sodyba žiemą su sniegena ir kurapkomis. Žvejai įdomiai traukia tinklus ežere po ledu. Ūkininkai su žirgais lenktyniauja ant Sartų ežero.

Nufilmuota 1938 m. Lietuvos sporto olimpiada: atletika, įvairus jojimo sportas, plaukiojimas, sklandymas, tenisas, tinklinis, krepšinis, dviračių lenktynės, futbolas, šaudymas, buriavimas, lėktuvų skraidymas, Lituanica II, perskridusi Atlantą. Gražu stebėti grįžtančius per Žemaitiją Lietuvos karius iš rudens manevrų, karo mokyklos šventę su prezidentu A. Smetona, kariuomenės su visuomene susiartinimo šventę — paradą karo muzėjaus sodelyje. Filmas baigiamas tautos šventės (rugsėjo 8) iškilmėmis. Visa tai buvo laisvoje tėvynėje prieš beveik 40 metų.

Tai nepakartojami istoriniai laisvos Lietuvos gyvenimo vaizdai. Čia pamatomas tikras to laiko lietuvių gyvenimas, sportas, susisiekimas, socialinis bendravimas, statyba, auklėjimas... Svetur gimusiam jaunuoliui sunku išaiškinti su įvairiausiomis kitomis (dažniausiai nesąmomis) mokslo priemonėmis, kiek jis gali lengvai pamatyti per 30 minučių.

Šio filmo kopijos paruošimas truko daugiau kaip trejus metus. Ilgos buvo derybos su C. Motuzu Niujorke, kol pradėjome žiūrinėti jo gausų filmų archyvą. Deja, archyvas neturi gerų sąlygų. Daugelis istorinių filmų, jei nebus atnaujinti ar tinkamai apsaugoti, gali netikti tolimesniam naudojimui. Filmas nebūtų patekęs į Kanados lietuvių mokyklas, jei nebūtų susilaukta paramos iš visų Kanados lietuvių bankų. Daug buvo gražių žodžių arba net į laiškus atsakymo nesulaukta iš kitų vadovaujančių organizacijų. Visi keturi Kanados lietuvių bankai šio filmo pagaminimui paskyrė po $625. Buvo ir daugiau išlaidų, kurias sumokėjo filmo iniciatorius.

Šis filmas Kanados Lietuvių Bendruomenės švietimo skyriaus mokslo priemonių komisijos nemokamai rodomas visoms Kanados lietuvių mokykloms bei jaunimo organizacijoms. Dėl rodymo vietos ir laiko reikia susitarti su V. Matulaičiu, 44 Longbourne Dr., suite 506, Weston, Ont. M9R 2M7. Deja, C. Motuzas nesutiko, kad šis filmas būtų rodomas kitų kraštų mokyklose. Tenka suprasti, kad jis laukia naujo filmo užsakymo iš JAV lietuvių centrų. **V. M.**

Vincas Mykolaitis-Putinas

Skrieji, sakale

Skrieji, sakale, aukštai,
Sakale, toli matai.
Jokie paukščiai suplasnoję
Tau padangės neužstoja.
Bet ir žemės kauburiai,
Kalnų uolos ir miškai,
Nors grūmoja tau tolydžio,
Nesustabdo tavo skrydžio.

Saulės broli, niekados
Nieks tau kelio neužstos.
Kas šiai žemei gimė, nieks
Tavo skrydžio nepasieks.
Vien tik pats, laisvūne paukšti,
Svaigiame padangių aukšty
Nesuglausk sparnų — — —

Aušros Vartai Vilniuje, kurie ir sovietinės okupacijos metu vietinių gyventojų laikomi didelėje pagarboje

"Įkyrus praeities aidas"

Apie lenkų žurnalo "Kultura" pastabas ryšium su pasisakymais, paskelbtais "Tėviškės Žiburiuose"

J. JAKŠTAS

Šiuo pavadinimu paskelbtas straipsnis Paryžiuje leidžiamame lenkų žurnale "Kultura" 1975 m. 10 nr. Žurnalo redakcijos vardu atsakoma "T. Žiburių" bendradarbiui dailininkui Jokūbui Dagiui, paskelbusiam kritiškas pastabas ryšium su Jerzy Giedroyc duotu pasikalbėjimu "T. Žiburių" redakcijai. Sutrauktai atpasakojamas Dagio laiško turinys ir kreipiamas dėmesys žurnalo "Kultura" skaitytojų bei paties autoriaus į "klaidingai Dagio suprastus lenkų - lietuvių santykius praeityje".

Atsakydama į Dagio pastabas, redakcija kelia aikštėn tris dalykus: klaidingai pavartotą okupacijos sampratą, palyginimą lenkiškos Vilniaus krašto okupacijos su vokiška Lenkijos okupacija ir Pilsudskio kovą ne dėl etnografinės, bet dėl istorinės Lietuvos sostinės Vilniaus.

I

Žurnalo "Kultura" redakcija atitaisinėja dail. Dagio pastabas, pirmiausia primindama 1917 m. bolševikinės Rusijos nuosprendį anuliuoti Lenkijos-Lietuvos Žečpospolitos padalinimus XVIII š. gale. Iš to redakcija išveda, kad buvę D. Lietuvos Kunigaikštijos plotai 1919-1920 m. nebuvo nei Lenkijos, nei Lietuvos, ir todėl negalima kalbėti apie jų okupaciją iš Lenkijos pusės. Į tuos plotus pretendavo Lenkija, kandidatė į padalytos Žečpospolitos įpėdinystę, ir bolševikinė Rusija, kandidatė į carinės Rusijos įpėdinystę. Šalia jų stojo ir atsikurianti Lietuva. Kažkodėl redakcija susilaiko pripažinti Lietuvai buvusios Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos įpėdinystę, nors ir kalba apie jos sričių pasidalinimą. Ar todėl, kad ji negalėjo siekti imperialistinių tikslų, kaip jos du konkurentai? Redakcija tai turėjo paaiškinti.

Iš tikrųjų ta bolševikų viena bene pirmųjų deklaracijų anuliuoti prieš 100 su viršum metų įvykdytus padalinimus buvo tuščiaviduris pareiškimas pasigarsinti pasauliui. Patys bolševikai praktiškai nepaisė jos. Tikras bolševikų intencijas atidengė kita jų deklaracija, paskelbta 1918. XII, kuria užsibrėžta "sudaryti laisvą, savarankišką ir nesuardomą uniją visų tautų, gyvenančių buvusioje Rusijos imperijoje". To tikslo ir siekė bolševikai, kai brovėsi į buvusios D. Lietuvos Kunigaikštijos plotus, nuo kurių prieš metus buvo tariamai atsisakę. Tad be reikalo žurnalo "Kultura" redakcija kelia iš numirusių tą "pirmos Žečpospolitos" padalinimo anuliavimą, kuris jau pačioje pradžioje buvo nebegyvas.

II

1919-1920 m. laisvės siekusiai Lietuvai buvusios Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos plotuose, kaip sako žurnalo "Kultura" redakcija, pastojo kelią du didieji "įpėdiniai": bolševikinė Rusija ir "antroji Žečpospolita" (Lenkija). Pirmoji siuntė savo agentus iš Maskvos kurti bolševikinei Lietuvai, ją pripažino dar neįsisteigusią ir Vilniuje organizavo jos vyriausybę. Antroji taipgi telkė tame pat Vilniuje savo legijonus ir savinosi tą miestą kaip savo teritorijos dalį. Šiuo atveju kartojasi XIX š. pirmosios pusės istorija, tik skirtingos formos ir turinio. Anais laikais tautiškai atbundančiai Lietuvai priešinosi ir rusai, ir lenkai. Pirmieji, uždrausdami spaudą lotyniškais rašmenimis ir brukdami kirilicą, siekė priartinti lietuvius prie savo tautos ir tautinį savitumą nusmelkti. Antrieji laikė lietuvius sau kultūriškai, visuomeniškai ir net ekonomiškai subordinuotus ir nesugebančius būti savarankiška tauta. Pagal tą savo pažiūrą lenkai sutiko "Aušrą" 1883 m., kaip rodo Jerzy Ochmanski veikalas apie tautinį lietuvių sąjūdį ("Litewski ruch narodowy w XIX w.", 1965). Jame paskelbti keli polemiški laiškai "Aušros" redaktoriaus J. Šliūpo ir "Dziennik Poznanski" redaktoriaus. Lenkai nuo to laiko pavadino tautinį lietuvių judėjimą "litvomanijos" vardu ir jo vadovus pravardžiavo "litvomanais". Lenkai, nepripažindami lietuviams savitos tautinės buities, laikė jos tautinį atbudimą jau pavėluotu. Dar prieš pirmąjį pasaulinį karą lenkų išleistame kolektyviniame veikale Horodlės unijai (1413) paminėti ("Polska i Litwa w dziejowyn stosunku") Berlyno profesorius lenkas A. Briukneris straipsnyje apie lietuvius ir jų literatūrą rašė apie lietuvių tautinį atgimimą ir kartojo posakį: pramiegojote, lietuviai, pramiegojote. Tačiau lietuviai budo ir po pirmo pas. karo gebėjo kurti savo valstybę.

III

Žurnalo "Kultura" redakcija pažymi, kad įsijungusi į konkurenciją prisikelianti Lietuva naudojo etninius ir istorinius argumentus "pagal reikalą". Kai redakcija pabrėžė, kad konkurencija bei rungtynės vyko dėl buvusios D. Lietuvos Kunigaikštijos palikimo, tai jai turėjo būti aišku, kodėl lietuviai griebėsi čia etninių, čia istorinių argumentų. Juk jie negalėjo išsižadėti savo dvasinių - kultūrinių saitų su tuo jų protėvių sukurtu dideliu politiniu kūriniu. Žinoma, jiems buvo aišku, kad jis priklauso negrįžtamai praeičiai ir yra neatkuriamas. Tačiau jie buvo įsitikinę turį neginčijamą teisę į to kūrinio kamieną, kuris bent XVIII š. buvo vadinamas **Lithuania propria** vardu (žr. Fontes Historiae Lituaniae, 1, 207). To Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos kamieno širdis buvo sostinė Vilnius. Tiesa, Vilnius tada buvo ir etnografinės, ir istorinės Lietuvos centras. Jis, nors ir steigėsi drauge su lietuvių tauta, jos valstybe, buvo jos centru nuo pat pradžios, pasidarė tarptautiniu miestu D. Lietuvos Kunigaikštijoje. Atvykę į jį jėzuitai XVI š. viduryje priskaitė iki 7 tautybių. Pirmieji vis minimi lietuviai ir viename dokumente įsakmiai rašoma: Lietuvių tauta užima pirmą vietą". Po jų eina rusai ir trečioje vietoje lenkai. Tokiu tarptautiniu miestu Vilnius paliko iki pirmo pas. karo.

Dėl susidėjusių istorinių aplinkybių Vilniuje lenkai su savo kalba gavo pirmenybę. Bet tai nebuvo išimtinis reiškinys Lietuvoje. Panašus likimas ištiko ir kitus Lietuvos miestus, ypač Aukštaitijos, kaip Kauną, Jonavą, Ukmergę, Zarasus ir dar kitus. Lenkybė buvo pasiekusi daugelio miestų gyventojus, ypač jos augštesnį sluogsnį, "buržuaziją". Ar aplenkinti Lietuvos miestai jau buvo pasidarę istoriniais ir netekę etninių savybių, kaip, pagal žurnalo "Kultura" redakciją, nutiko Vilniui? Tokią jos nuomonę dėl Vilniaus likimo galima išvesti iš teiginio: "Pilsudskis kovojo dėl Vilniaus kaip istorinės, o ne etninės Lietuvos sostinės".

IV

Galima visai pritarti žurnalo "Kultura" redakcijai, tvirtinančiai Pilsudskio meilę Vilniui ir istorinei Lietuvai. Tačiau, iš kitos pusės, negalima neprikišti jam visiškos ignoracijos tautiškai atbudusiai naujai Lietuvai. Jo meilė istorinei Lietuvai ir jos sostinei buvo nenuoširdi, greičiau hipokritiška, nes jis istorinės Lietuvos palikuonims nelinko pripažinti tos žemelės ir to židinio, kur prasidėjo lietuvių tauta ir valstybė. Nors iš abiejų tėvų pusės buvo žemaičių didikų kilimo, tačiau, kaip savo atsiminimuose rašo, motinos buvo išauklėtas lenkų patriotu ir įkvėptas neapykantos rusams. Kad Lietuva taip auklėtam jaunuoliui paliko svetima, nepastebėta, rodo jo vienas atsiminimų vaizdelis.

1892 m. Pilsudskis gyveno, grįžęs iš Sibiro, išbuvęs nuteistas 5 metus, savo tėvų Tenenių dvare pačiame Prūsijos pasienyje. Jaunas ponaitis važinėjosi pasieniu ir stebėjo ten vykstančią kontrabandą. Jis kreipė ypatingą dėmesį gabenamoms nelegalioms knygoms, "bibuloms", kaip jis vadina. Tai buvo politinė, prieš carinį režimą nukreipta literatūra. Kad tuo pačiu metu gabenta ir lietuviškos maldaknygės, elementoriai ir kitokios vien lietuviams skirtos knygos, jis nematė. Jam greičiausiai ir lietuvių spaudos draudimas nebuvo žinomas.

Pilniausiu lenku jausdamasis, jaunuolis Pilsudskis nusiskundė savo atsiminimuose, kad jo vežikas žemaitis blogai lenkiškai kalbėjo ir jam, matyt, sunkiai suprantamas buvo. Čia Pilsudskiui būtų turėjusi toptelėti mintis, kad tas žemaitis mokėjo puikiai savo protėvių kalbą, kuri buvo ir jo paties protėvių. Visu šimtu nuošimčių sulenkėjusiam bajoraičiui tokia mintis turbūt visai nekilo.

Laikai kinta ir žmonės su jais. Reikia tikėtis, kad neatsiras Lenkijoje kitas Pilsudskis, kuris stotų skersai kelio besivystančiam dialogui tarp lietuvių ir lenkų bei trukdytų aiškintis abiejų tautų buvusius ir būsimus santykius istoriškai, atseit, akademiškai — sine ira et studio.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

TARĖSI RAŠYTOJAI

Šeštasis Lietuvos Rašytojų Sąjungos suvažiavimas įvyko Vilniuje sausio 14-15 d.d. Įvadiniu žodžiu jį pradėjo poetas E. Mieželaitis, primindamas paskutiniame penkmetyje mirusius rašytojus — V. Audronašą-Suchocki, E. Chackelsytę, J. Čižių, A. Gricių, K. Inčiūrą, A. Masionį, O. Miciūtę, A. Rybočkiną, M. Šikšnį, A. Venclovą, K. Vorobjovą. Darbo prezidiuman buvo išrinkti nieko bendro su literatūra neturintys partijos tūzai — A. Barkauskas, V. Charazovas, P. Griškevičius, J. Maniušis, V. Sakalauskas, L. Diržinskaitė-Piliušenko, maskvinės kompartijos centro komiteto kultūros skyriaus pavaduotojas A. Beliajevas. Dar komiškesnis buvo viso maskvinės kompartijos politbiuro išrinkimas į garbės prezidiumą, nors suvažiavime nedalyvavo nei L. Brežnevas, nei kuris nors kitas to politbiuro narys. Ataskaitinius pranešimus padarė: LR Sąjungos valdybos pirm. A. Bieliauskas, sekr. A. Pocius, revizijos komisijos pirm. E. Matuzevičius. Naujojo valdybos pirmininku buvo išrinktas A. Maldonis, pavaduotoju — V. Bubnys, sekretoriais — P. Bražėnas ir A. Pocius. Sovietų kompartijos centro komitetui pasiųstame padėkos laiške skelbiama: "Pagrindiniu savo kūrybinio darbo siekiu Tarybų Lietuvos rašytojai laiko tai, kad iš mūsų knygų, teatrų scenos, kino ekranų dar ryškiau ir įtaigiau skambėtų mūsų amžininko balsas, visa jėga kalbantis apie didžius polėkius, tauriausias mintis, skaidriausius jausmus, būdingus komunizmo statytojų kartai. Tai nepaprastai atsakingas uždavinys, kuris pareikalaus iš mūsų viso talento, visos širdies karščio, gilaus gyvenimo pažinimo, profesinio meistriškumo ir nuolatinių kūrybinių ieškojimų. (...) Nuolat stiprindama savo klasines pozicijas, puoselėdama proletarinio internacionalizmo, tautų draugystės idėjas, lietuvių tarybinė literatūra siekia visa meninio žodžio jėga demaskuoti buržuazinės ideologijos, buržuazinio nacionalizmo apraiškas, ugdyti tarybinio patriotizmo, meilės socialistinei Tėvynei jausmus..." Kitais žodžiais tariant, tegyvuoja sovietinis komunizmas ir Maskva! Dėl jo rašytojai oficialiai įpareigojami kovoti net su savo tautiniais jausmais bei tautiškumo apraiškomis.

KOMPARTIJOS SUVAŽIAVIMAS

XVII vilniškės kompartijos suvažiavimas buvo pradėtas sausio 19 d. gėlių padėjimu prie Lenino paminklo Vilniuje. Posėdžiai vyko naujajame Vilniaus operos ir baleto teatre, kurio sceną puošė Lenino galva, kompartiją dievinantis šūkis lietuvių ir rusų kalbomis: "Partija — mūsų epochos protas, garbė ir sąžinė". Pagrindinį pranešimą padarė vilniškės kompartijos centro komiteto I sekr. P. Griškevičius. Suvažiavime dalyvavo 908 atstovai, kurių 585-kiems tas atstovavimas buvo patikėtas pirmą kartą. Mandatų komisijos pirm. V. Astrausko duomenimis, vilniškė kompartija dabar turi 145.557 narius. Centro komitetan išrinkti 145 partiečiai, jų tarpe — 17 moterų. Centro komiteto I sekretorium suvažiavimas patvirtino P. Griškevičių, II sekretorium — Maskvos prievaizdą V. Charazovą, sekretoriais — A. Ferensą, R. B. Songailą ir L. Šepetį. Vilniškį centro komiteto politbiurą sudarė: A. Barauskas, A. Barkauskas, V. Charazovas, A. Ferensas, P. Griškevičius, K. Kairys, K. Mackevičius, J. Maniušis, V. Sakalauskas, R. B. Songaila, L. Sepetys. Centro komiteto skyrių vedėjais patvirtinti: organizacinio partinio darbo — V. Astrauskas, propagandos ir agitacijos — J. Kodelis, mokslo ir mokymo įstaigų — J. Aničas, kultūros — S. J. Šimkus, pramonės ir transporto — I. Černikovas, statybos ir miestų ūkio — A. Daukša, lengvosios ir maisto pramonės — A. Kiriuščenka, žemės ūkio — J. Bernatavičius, prekybos ir buitinio aptarnavimo — N. Raguotis, administracinių organų — A. Builis, bendro skyriaus — L. Bartoškevičius. Reikalų valdytojo pareigos teko B. Aliukoniui. Kompartijos atstovams specialų koncertą surengė "Varpo"', "Sakalo", Vilniaus televizijos ir radijo komiteto chorai, simfoninis operos ir baleto orkestras, diriguojamas J. Aleksos, Vilniaus konservatorijos studentų smuikininkų ansamblis su dirigentu S. Sondeckiu, "Lietuvos" ansamblis, berniukų choras "Ąžuoliukas", operos solistai G. Kaukaitė, A. Stasiūnas, V. Noreika, baleto teatro šokėjai ir profsąjungų kultūros rūmų saviveiklininkai. Koncerte buvo atlikti tokie grynai propagandiniai kūriniai, kaip kompoz. R. Žigaičio ir poeto J. Macevičiaus daina "Partijai", kompoz. A. Novikovo kantata "Tvirta tarybinė šalis", kompoz. E. Balsio ir poeto E. Matuzevičiaus "Kantata apie Leniną".

LENINO AIKŠTĖ

Gegužės 1-ją klaipėdiečiai švęs Lenino vardu pavadintoje aikštėje. E. Uldukio pranešimu "Tiesos" 16 nr., rekonstrukcijos darbai atliekami pagal vilniečio architekto Vytauto Čekanausko projektą, o bronzinę Lenino statula sukūrė skulptorius Gediminas Jokūbonis. E. Uldukis neužmiršta pabrėžti, kad jiedu yra Lenino premijų laureatai. Kažkodėl jis nutyli faktą, kad tai jau nepirma G. Jokūbonio sukurta Lenino statula, daranti įtakos ir kitiems jo darbams. Pvz. G. Jokūbonis taip pamėgo vaizduoti Leniną už nugaros sudėtomis rankomis, kad tokią pozą pasirinko ir Kipro Petrausko paminklui prie naujųjų operos ir baleto rūmų Vilniuje. Rezultatas iš tikrųjų liūdnokas — Kipras išėjo nepanašus į Kiprą. Jam trūksta tiesumo, įgimto artistiškumo. Aikštės įrengime talkina ir klaipėdiečiai bei jų svečiai, įsikinkydami į šeštadieninės talkas, kurios yra neatlyginamos. Remiantis tokių talkų tradicija, dirbama ir ne šeštadieniais.

MOKYKLOS JUBILĖJUS

Panevėžiečiai paminėjo II vidurinės mokyklos septyniasdešimtmetį. Pasak Jūros Baužytės "Tiesos" 6 nr., ši mokykla nekartą keitė savo pavadinimą, ilgą laiką buvo mergaičių gimnazija, įsikūrusi architekto V. Liandsbergio-Žemkalnio suprojektuotame pastate. Jubiliejiniame auklėtinių suvažiavime jis pasidalijo atsiminimais apie rūmų statybą. Kadangi 1934-36 m. čia mokytojavo S. Nėris, mokyklą dabar puošia jos bareljefas, yra įrengtas jai skirtas muzėjus. Suvažiavusių auklėtinių laukė jų buvusieji mokytojai — M. Karka, J. Rapšienė, I. Moigytė, Br. Linkevičius, E. Gabulaitė, E. Bagdonienė, D. Melaikienė ir kt. Dabartinis mokyklos direktorius — E. Urbonas. Auklėtinių suvažiavime susitiko Vilniaus konservatorijos dėstytoja S. Vaidžiūnaitė ir sveikatos darbuotoja I. Aleknienė, kurios šią mokyklą yra baigusios prieš 41-rius metus. J. Baužytė cituoja vienos auklėtinės mokyklai skirtus prasmingus žodžius: "Tu, mokykla, neturi laiko senti, nes Tau tenka dviguba pareiga: išlydėti ir sutikti, sutikti ir išlydėti..." V. Kst.

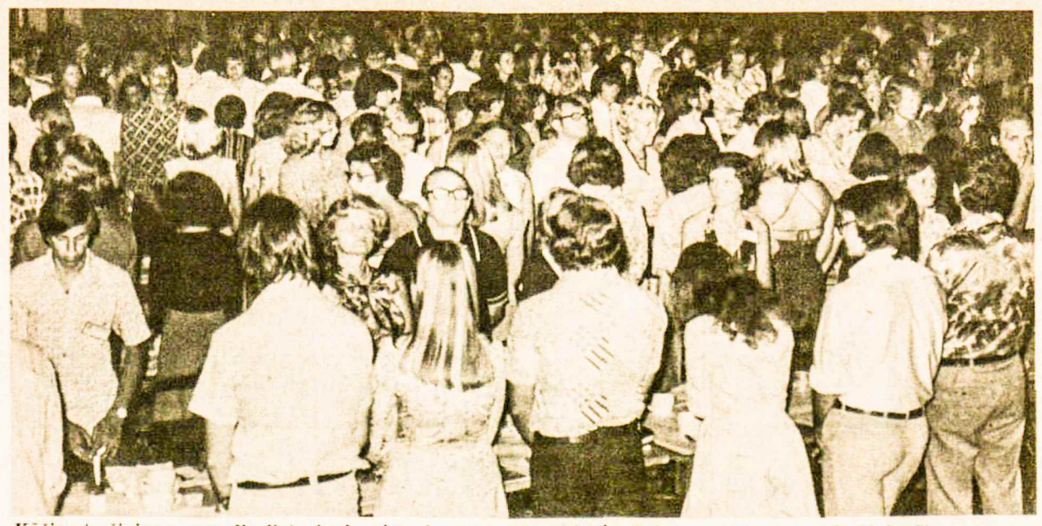

Kūčios trečiajame pasaulio lietuvių jaunimo kongrese Argentinoje. Dalyvavo 400 asmenų iš 10 kraštų

Maloniai kviečiame visus Hamiltono ir apylinkių lietuvius atsilankyti į mūsų ruošiamą

KAUKIŲ BALIŲ

- vasario 21, šeštadienį,
- Hamiltono Jaunimo
- Centro salėje,
- 48 Dundurn Street N.
- Pradžia — 7 valandą vakaro
- Įėjimas — suaugusiems $3.00, studentams ir pensininkams $2.00

- Įvairūs gėrimai
- Šilti valgiai, kava, pyragai
- Laimės staliukai ir kitos staigmenos
- Vertingos piniginės premijos kaukėms
- Linksmoji dalis ir šokiai, grojant J. Vaičiaus orkestrui

DLK Algirdo šaulių kuopa Hamiltone

HAMILTON, Ont.

KVIEČIAME VISĄ HAMILTONO IR APYLINKĖS JAUNIMĄ atsilankyti į pirmą metinę Valentino dienos kavinę ("coffeehouse") penktadienį, vasario 13 d., 8 v.v., Aušros Vartų par. salėje. Nepraleiskite šios progos pabūti su draugais, pasiklausyti muzikos ir pašokti. Bus programa ir užkandžiai. Lauksim visų!

Moksleiviai ateitininkai

PO ZUIKIŲ BALIAUS. Taip kruopščiai ir intensyviai buvo ruoštasi, kad vis išeitų geriau, kad visuomenė būtų patenkinta. Tačiau dieną prieš balių dangus prakiuro: privertė sniego tonomis. Tas pats buvo ir parengimo dieną. Ką darysi, pervėlu atšaukti. Publikos prisirinko gal daugiau, negu pusė salės. Tai vis pasiryžėliai ir nebijantieji betkokių oro permainų. Meninėj programoj gražiai pasirodė sol. J. Sriubiškienė, viešnia iš Toronto. Jos švelnus ir malonus balsas žavėjo hamiltoniečiuš. Akompaniatoriui E. Kriščiūnui teko gerokai pasitempti prie nesuderinto pianino. Kaip ir visuomet, linksmojoj daly vyrauja šokiai. Ir čia kiekvienas buvo individualus, savotiškai įdomus. P. D. Bobinai prigamino tiek įvairios žvėrienos, kad nebuvo galima visko ir suvalgyti. Rėmėjai, aukojusieji laimės staliukus loterijai, buvo didelė baliaus parama. Štai jie: P. Armonas, Concession Garage, A. Šilinskis, Enterprise Ltd., A. Buinys, Heating Ltd., A. Liaukus, Construction Ltd., ir P. Bosas. Pranešėjas A. Kuras buvo gerai girdimas, galėtų kalbėti ir be mikrofono. Po baliaus daug kas, atvažiavusių taksiu, turėjo grįžti į namus, brisdami per gilų pusnyną. A. P.

Calgary, Alberta

TAUTOS FONDO įgaliotiniu Kalgario apylinkei paskirtas Petras Devenis, 1959 Lynnover Cres., S.E. Calgary Alberta.

St. Catharines, Ont.

LIETUVOS TRISPALVĖ prie miesto rotušės bus iškelta vasario 14 d., 9 v.r. Iškilmėse dalyvaus miesto burmistras Joe Reid. Kadangi tai bus šeštadienį, reikia tikėtis, kad dauguma šios srities lietuvių galės iškilmėse dalyvauti. Juo daugiau, juo geriau, nes dalyvaus ir "Standard" laikraščio fotografas-reporteris.

VASARIO 16 MINĖJIMAS prasidės iškilmingom pamaldom prancūzkonų koplyčioje vasario 15 d., 10 v.r., dalyvaujant visų organizacijų vėliavom. Po pamaldų bus vainiko padėjimas prie laisvės paminklo vienuolyno sodelyje.

Minėjimo aktas prasidės lygiai 2.30 v.p.p. slovakų salėje (Page-Welland sankryža), bet salė bus atidaryta nuo 2 v.p.p. Paskaitą skaitys Birutė Juozapavičienė iš Hamiltono, meninę programą atliks "Nemuno" ansamblis ir Hamiltono "Aukuras". Programa dėl techniškų kliūčių kiek pasikeitė: vietoje montažo "Šimtmečių Lietuva" bus atlikama šiai šventei įžanga, o po to vaidinimas "Bubulis ir Dundulis" — labai populiarus vaizdelis iš Lietuvos kaimo gyvenimo.

Po programos bus kuklus priėmimas, į kurį jau užsirašė daugelis šio krašto lietuvių. Tie, kurie priėmime nenorės dalyvauti, bilietus gaus prie įėjimo. Neturint didesnės savo salės, tenka ją nuomoti. Dėlto susidaro neišvengiamos išlaidos.

Tautos Fondo atstovas irgi bus. Savaime aišku, kad, be patriotinių žodžių, kartą per metus tenka prisidėti ir aukomis, kurios eis kovai už Lietuvos laisvę.

Dalyvaukime Vasario 16 šventėje visi šios srities lietuviai! Per bendras šių metų Kūčias matėme puikų Wellando lietuvių atstovavimą, kas sekmadienį gėrimės Niagara Falls, kartais ir Port Colborne lietuvių atvykimu į lietuviškas pamaldas, o Buffalo lietuviai, kai tik sąlygos leidžia, eina su mumis išvien. Bendruomenės valdyba laukia visų.

RADIJO PROGRAMA irgi bus. Deja, kol kas negalima nustatyti tiksliai dienos nei valandos, nes laukiama programoje žodžio kultūros ir pramogų ministerio Robert Welch, federacinio parlamento nario Gilbert Parent ir miesto burmistro. Tikimės jų žodį girdėti per CKTB radijo stotį. Tiksli diena ir valanda bus pranešta per pamaldas. Radijo pokalbyje dalyvaus Nijolė Latauskaitė-Zaliznak, kurios vyras, gimęs Kanadoje slovakas, nuoširdžiai remia lietuvybės darbą. Nijolė augina du vaikus, berniuką ir mergaitę, ir šiuo metu yra "Nemuno" ansamblio jaunesniųjų grupės tautinių šokių vadovė.

KLAIPĖDOS PAMINĖJIMAS prasidėjo iškilmingomis pamaldomis, kuriose dalyvavo visos organizacijos su vėliavom. Gilų ir reikšmingą pamokslą pasakė kun. Juvenalis Liauba, OFM. Po pamaldų paskaitą skaitė savanoris-kūrėjas, Klaipėdos atvadavimo dalyvis Antanas Šukys, apdovanotas dviem Vyčio kryžiais. Minėjime dalyvavo Klaipėdos atvadavimo dalyvis Stasys Jankauskas ir savanoris Stepas Ulbinas. Visi šie trys Lietuvos laisvės kovų veteranai dar atrodo stipriai ir gerai. Minėjime dalyvavo daug žmonių. Rengė Povilo Lukšio šaulių kuopa. Kor.

Delhi, Ontario

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS atgavimo sukaktis — Vasario 16 bus iškilmingai paminėta vasario 28, šeštadienį, 7 v.v., Tillsonburgo Community Centre salėje. Meninę programą atliks Hamiltono teatras "Aukuras", vadovaujamas režisorės bei aktorės E. Kudabienės. Po meninės programos bus šokiai, bufetiniai užkandžiai. Šventę rengia visos vietinės lietuvių organizacijos ir kviečia plačios apylinkės tautiečius gausiai dalyvauti.

Winnipeg, Manitoba

VASARIO 16 ŠVENTĖ. Sausio 18 d. po pamaldų parapijos salėje buvo sukviestas KLB Winnipego apyl. v-bos posėdis, kuriame galutinai buvo apsvarstytas pasiruošimas Vasario 16 minėjimui. Pirmininkavo krašto tarybos narys apyl. valdybos pirm. Br. Vaičaitis, kuris išdėstė galutinai paruoštą programą. Minėjimas bus vasario 15 d., tuojau po pamaldų, lietuvių parapijos salėje. Pagrindinę kalbą pasakys dr. E. Jasevičiūtė iš Thunder Bay, Ont. Ji Lietuvoje yra baigusi medicinos mokslus, o vėliau savo specialybėje dirbo V. Europos kraštuose ir Kanadoje. V. Virkutis akordeonu pagros "Lietuva, brangi mano tėvynė", o su savo sesute Rožyte atliks vieną kitą scenos dalykėlį. Virkutis yra baigęs Manitoboje muzikos mokyklą. Kurį laiką kanadiečių mokykloje dėstė muziką. Be to, bus ir kita programa, kurią visi matys atvykę į minėjimą.

Po to pirm. Br. Vaičaitis pristatė Jono Matulionio knygą "Neramios dienos", kurią pasiūlė valdybai nupirkti ir patalpinti Winnipego apyl. lietuvių knygyne. Valdyba pasiūlymą vienbalsiai priėmė. Kun. J. Bertašiui pasiūlius bei tarpininkaujant, nutarta B-nės vardu užsakyti "Encyclopedia Lituanica" (anglų kalba šeši tomai) ir perduoti "Manitoba Museum of Man and Nature", taip pat užsakyti 400 egz. "Lithuania" brošiūros (anglų kalba), kurią parašė kun. dr. Juozas Prunskis, o išleido Amerikos Lietuvių Taryba. Pirmininkas su ja supažindino posėdžio dalyvius. Ji labai tiks platinti tarp svetimtaučių, ypač Folklorama '76 programoje, kur atsilanko masės svetimtaučių. Iki minėjimo valdybos posėdžių nebus. Po minėjimo bus kavutė su užkandžiais.

K. Str.

Stayner, Ontario

STAYNER-WASAGA ir apylinkių lietuviai Vasario 16-ją minės vasario 21, šeštadienį, 6.30 v.v., Staynery-je "Golden Apple" restorane. Paskaitą skaitys adv. V. Augaitis, meninę dalį atliks jaunimas. Po minėjimo — kavutė. Visi lietuviai prašomi dalyvauti. K.

Londono, Ont., lietuvių studentų futbolo komanda, dalyvavusi Toronto — Hamiltono — Londono lietuvių studentų rungtynėse Nuotr. A. Šileikos

DELHI – TILLSONBURG, ONT.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS atkūrimo –

Vasario 16 MINĖJIMAS

įvyks vasario 28, šeštadienį, 7 v.v.,

Tillsonburgo Community Centre, 25 Hardy St.

Meninę programą atliks Hamiltono teatras "Aukuras", vadovaujamas E. Kudabienės-Dauguvietytės.

Po oficialios ir meninės programos bus muzika, šokiai, užkandžiai, bufetas. Minėjimą rengia visos vietos lietuvių organizacijos. Kviečiami visi lietuviai gausiai dalyvauti didžiojoje mūsų tautos šventėje.

Rengėjai

London, Ontario

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS šventės minėjimas įvyks vasario 15, sekmadienį, Althouse kolegijoje. Pradžia — 4 v.p.p. Meninę dalį atliks garsėjanti žvaigždė Anita Pakalniškytė ir "Baltijos" ansamblis.

THE CARLING ARTS FOUNDATION Londono "Baltijai" paskyrė $1000 naujiem muzikos instrumentam įsigyti. Labai džiaugiamės ir esame dėkingi, kad ir "mažiukai" yra neužmiršti. Didelė padėka J. Kaknevičienei, kurios rūpesčiu šią paramą esame gavę. M. Ch.

DR. A. KAVECKAS, turįs vieną didžiausių pacientūrų Londone, po operacijos grįžo namo ir jau baigia pasveikti. Savo gydytojo didelį vertinimą pacientai išreiškė gausiomis gėlėmis ir linkėjimais pasveikti. D.E.

- **Yra šeimų be lietuviško laikraščio? Atsiųskite jų adresus "T. Žiburių" administracijai— ji siųs keletą numerių susipažinti nemokamai**

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

830 Main Street East, telefonas 544-7125 **"TALKA"**

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.
Kapitalas — virš $7.000.000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) ... 6%
santaupas ... 8½%
term. depozitus 1 m. 9½%

IMAME UŽ:
asmenines paskolas 12%
nekiln. turto pask. 11%

Mesos ir puikūs dešros gaminiai
Skanėstai kiekvieno skoniui
R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E., HAMILTON — 528-8468
740 UPPER JAMES ST., HAMILTON — 389-4113
GUELPH LINE prie PROSPECT, BURLINGTON — 639-0510
LLOYD D. JACKSON SQUARE, HAMILTON — 525-9641

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

JONAS IR AUSRA JURAŠAI su sūneliu Joriu sausio 20 d. iš Muencheno atskrido į Niujorką. Gražų sutikimą suorganizavo Paulius Jurkus. Aerodrome jų laukė grupė lietuvių, kurių tarpe buvo ir S. Kudirka su žmona, aktorius H. Kačinskas. Susipažinimas su svečiais iš Muencheno įvyko Kultūros Židinyje, kur buvo susirinkę apie 50 Niujorko lietuvių menininkų, kultūrininkų, organizacijų pirmininkų bei jų atstovų. J. A. J. Jurašus sveikino LB Niujorko apygardos pirm. A. Vakselis, Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, VLIKo vardu — A. Sabalis. P. Jurkus pabrėžė simbolinę sutikimo prasmę, nes Jurašai į JAV atvyko per Kultūros Židinį. Taures šampano parūpino dr. J. Lenktaitis, o vaišėmis pasirūpino E. Mickelienė. Sutikimo dalyviai Jurašams sugiedojo "Ilgiausių metų". Giliai sujaudinti Niujorko lietuvių nuoširdumo, žodį tarė Jonas ir Aušra Jurašai. Sekančią dieną jiedu lankėsi "Laisvės Radijo" įstaigoje, kur A. Jurašienė tęs Muenchene pradėtą darbą. J. Jurašas darbą tikisi gauti Niujorko teatruose. Iš Niujorko jie išskrido į Los Angeles dalyvauti LFB sambūrio rengiamame politinių studijų savaitgalyje. Jiems numatyta tema "Išeivijos misija Lietuvos lietuvių akimis". Savaitgalin turėjo atvykti ir Šveicarijoje gyvenantis prof. dr. Juozas Eretas, bet šios kelionės atsisakė gydytojo patartas.

RAŠYTOJUI BALIUI GRAŽULIUI, gyvenančiam Flint, Mich., padaryta sunki, bet sėkminga operacija. Ligonis jau yra grįžęs namo ir sveiksta žmonos Marijos priežiūroje.

MUZ. ALOYZAS JURGUTIS, pabėgęs iš okupuotos Lietuvos ir perėmęs "Dainavos" ansamblio vadovybę Čikagoje, dirba dėstytoju ir chormeisteriu Čikagos konservatorijoje. Nuo 1976 m. pradžios jis paskirtas ir šios konservatorijos choro dirigentu.

LIETUVIŲ KALBOS KURSAI suaugusiems baigiami organizuoti Niujorke. Bus sudarytos pradedančiųjų ir pažengusiųjų grupės. Kursuose bus dėstoma lietuvių kalba, supažindinama su lietuvių kultūra. Pamokos vyks Kultūros Židinyje. Būsimuosius kursantus registruoja Bill Kumet. Suinteresuotieji prašomi jam skambinti po 7 v.v. 516-538-8985.

NIUJORKO RAMOVĖNAI Kultūros Židinyje paminėjo sidabrinę veiklos sukaktį. Iškilmė pradėta skyriaus pirm. J. Rūtenio įvadiniu žodžiu ir Tautos himnu. Sukaktuvininkus sveikino: gen. Lietuvos konsulas A. Simutis, LB Niujorko apygardos pirm. A. Vakselis, Kultūros Židinio vadovas kun. P. Baltakis, OFM, birutiečių pirm. M. Klivečkienė, Moterų Vienybės pirm. E. Andriušienė, BALFo skyriaus pirm. J. Gerdvilienė. Ramovėnų skyriaus veiklą nušvietė J. Liaukus, priklausantis jo organizatorių gretoms, daug kartų buvęs valdyboje. Svarbiausias Niujorko ramovėnų nuopelnas — "Kario" žurnalo leidimas, kuriam jie paskyrė jau daugiau kaip 20 metų. Meninę programą atliko L. Žitkevičius, paskaitęs aštuonis savo humoristinius eilėraščius, ir J. Rūtenis, šiai progai parašęs feljetoną apie ramovėno atostogas.

FLORIDOJE GRAŽIAI VEIKIA St. Petersburgo lietuvių klubas, š.m. sausio 1 d. turėjęs 353 narius. Apžvalginį klubo veiklos pranešimą metiniame narių susirinkime sausio 17 d. padarė pirm. A. Karnius. Klubas turi muz. A. Mateikos vadovaujamą chorą, E. Rūkštelienės — moterų oktetą, S. Velbasio — pramoginių šokių grupę, A. Karnienės — tautinių šokių grupę. Šv. Jono parapijoje vasario 15 d. bus atlaikytos pamaldos už Lietuvą, kuriose pamokslą anglų kalba pasakys prel. J. Balkūnas. Dėl aukų Vasario 16 minėjime nutarta, kad jas kiekvienas dalyvis galės skirti mūsų organizacijoms savo nuožiūra, nes klubas laikosi neutralumo ir stengiasi jungti visus savo narius. JAV nepriklausomybės dvieju šimtų metų sukakties proga St. Petersburge vasario 20-22 d.d. įvyks tautybių festivalis. Lietuvių dalyvavimu rūpinasi specialus komitetas. Dail. J. Juodis pasirūpins lietuvių maisto ir meno paviljonų įrengimu. Bus ir lietuviška meninė programa. Naujon klubo valdybon išrinkti: pirm. A. Karnius, vicepirm. K. Jurgėla, sekr. A. Urbonas, finansų sekr. E. Mazolienė ir ižd. B. Skorupskis. Klubo direktoriai yra P. Zelba, V. Ugėnas, K. Kleiva. V. Jakušovas, D. Staupienė, S. Bakutis ir V. Jomantienė.

KOMANDIERIUS DR. PETRAS ŽUROMSKIS dirba dėstytoju JAV karo laivyno akademijoje Annapolyje, Md. Jis yra studijavęs sanskritą Harvardo universitete, studijas gilinęs Indijoje, baigęs John Hopkins universiteto medicinos fakultetą. Pašauktas karo tarnybon, įsigijo augštą laipsnį ir buvo pakviestas dėstytoju į laivyno akademiją. Jo tėvai Juozas ir Elena Žuromskiai gyvena Shreswsbury, Mass.

DR. PETRAS VILEISIS, gyvenąs Waterbury, Conn., išvyko į Afriką jieškoti naujų galimybių Connecticuto pramonei plėsti. Jo kelionę finansuoja keletas amerikiečių ir šveicarų, kurie dr. P. Vileišį pasirinko dėl jo gabumų sunkiose derybose ir dešimties kalbų mokėjimo. Afrikos valstybėse jis tikisi surasti vietos naujai pramonei, kuriai būtų panaudota vietinė medžiaga, darbo jėga ir amerikietiška technologija.

Argentina

KORDOBOS PROVINCIJOJE mirė a.a. kun. Vincas Leščinskas, vietinėse argentiniečių parapijose klebonavęs nuo 1948 m. Velionis buvo šakietis, gimęs 1904 m., kunigu įšventintas Telšiuose 1935 m. balandžio 20 d.

SENELIŲ ŽIDINYS Adrogue miestelyje vasarą sutiko kun. J. Petraičio kaimyninėje koplyčioje atnašautomis Mišiomis. Pamaldų metu giedojo visi jų dalyviai, vadovaujami P. Gudelevičiaus. Bendrus pietus seneliams ir svečiams surengė Senelių Židinio valdyba. Po pietų buvo loterija, kuriai gražių laimikių atvežė senelius aplankiusieji svečiai.

Australija

PRAĖJUSIAIS MOKSLO METAIS į Australijos gimnazijų atestatus buvo oficialiai įtraukti ir lietuvių kalbos pažymiai. Šia privilegija jau pasinaudojo devyniolika abiturientų Melburne ir aštuoni Adelaidėje. Šeštadieniniuose lietuvių kalbos kursuose Melburne, vadovaujamuose P. Sungailos, dirbo mokytojai A. Karazijienė ir J. Meiliūnas. Kursams buvo gautos modernios australiškos gimnazijos patalpos. Adelaidėje gimnazistus lietuvių kalbos mokė E. Varnienė, pasinaudodama Melburne paruoštu lietuvių kalbos korespondenciniu kursu. Kaikuriuos gimnazistų rašomuosius darbus taisė A. Karazijienė Melburne. Egzaminus atestato užskaitai abiejų šių miestų lietuviai gimnazistai laiko Viktorijos universitetų ir mokyklų egzaminų taryboje, kuri yra Melburne. Iš tikrųjų Adelaidės lietuviai gimnazistai yra egzaminuojami šiame mieste, o jų darbai pasiunčiami į Melburną galutiniam įvertinimui. Melburno taryba egzaminų rezultatus praneša Adelaidėje veikiančiai viešųjų egzaminų tarybai. Praėjusius mokslo metus Melburno lituanistiniai kursai pradėjo su 45 mokiniais, užbaigė su 42.

SYDNĖJAUS LIETUVIŲ KLUBO valdyba surengė tradicines Kūčias, kuriose dalyvavo apie 170 tautiečių. Kūčių patiekalus paruošė M. Statkienė, talkinama B. Sidarienės. I. Petrikienės, T. Dambrauskienės bei kitų ponių. Maldomis ir giesmėmis pasirūpino Kūčiose dalyvavę kun. P. Butkus ir kun. P. Martūzas. Kalėdų senelį suvaidino A. Kapočius, susilaukęs nemažos problemos dėl pamestos barzdos. Jį bandė gelbėti klubo pirm. V. Simniškis, teigdamas, kad šiais laikais yra pasikeitę ir Kalėdų seneliai. Vaikučiai tokiu aiškinimu nebuvo linkę patikėti, juoba, kad scenai trūko ir kalėdinės eglutės.

Britanija

VASARIO 16 MINĖJIMĄ, sujungtą su M. K. Čiurlionio Metų užbaiga, Londono ir apylinkių lietuviams vasario 15, sekmadienį, 6 v.v., rengia Britanijos Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba Bishopsgate instituto salėje.

LONDONO LIETUVIŲ MOTERŲ sambūris "Dainava" iš savo kuklių pajamų paskyrė 100 svarų lietuviškai spaudai. Už šiuos pinigus apmokėtos aštuonios "Europos Lietuvio" prenumeratos neturtingiems tautiečiams, pridedant ir sieninį kalendorių.

BRADFORDO "VYČIO" KLUBO valdyba specialiomis vaišėmis pagerbė šio miesto lietuvius pensininkus. Invokaciją sukalbėjo kapelionas kun. J. Kuzmickis, o pensininkų nuopelnus išryškino valdybos pirm. St. Grybas. Dabartiniai pensininkai yra labai daug prisidėję prie "Vyčio" klubo įsteigimo, nuosavų patalpų įsigijimo. Jie ir dabar uoliai dalyvauja visuose klubo renginiuose. Pensininkus sveikino kun. J. Kuzmickis, pabrėždamas ne tik jų visuomeninę, bet ir religinę veiklą, gražiu bendradarbiavimu džiaugėsi J. Adamonis. Padėkos žodį pensininkų vardu tarė V. Ignaitis. Jis siūlė surengti specialius pagerbimus pensininkams, kai jie sulaukia 70 metų amžiaus.

Vokietija

KALĖDŲ IŠKILMES Hannoverio lietuviai pradėjo kun. Petro Girčiaus atlaikytomis lietuviškomis pamaldomis Šv. Kristupo šventovėje ir baigė bendromis vaišėmis parapijos salėje. Iškilmėje dalyvavo apie 60 lietuvių, kuriems sveikinimo žodį tarė VLB Hannoverio apylinkės pirm. G. Pūdymaitis. Apie Kalėdų šventės prasmę bei kalėdinės eglutės reikšmę mažiesiems kalbėjo kun. P. Girčius. Jis taipgi aplankė ir Onasbruecko lietuvius, kurie jo vizito dėka taip pat susilaukė lietuviškų pamaldų. Kalėdine eglute čia pasirūpino VLB Onasbruecko apylinkės valdyba su pirm. V. Žaliuku.

KALĖDŲ EGLUTĖ Hamburgo lietuviukams surengė šios VLB apylinkės pirm. Leonas Narkus, talkinamas Elenos Baliulienės. Jiedu surinko vaikus, su jais paruošė vaidinimėlį, pasirūpino dekoracijomis bei apranga. Kalėdų senelį suvaidino V. Norvilienė, atnešusi daug dovanų, kurias nupirko VLB Hamburgo apylinkės valdyba. Šiame renginyje dalyvavo ne tik vaikučiai, bet ir suaugusieji. Juos visus pavaišino motinos.

LIETUVIŠKŲ LIAUDIES IR PRAMOGINIŲ DAINŲ plokštelę žada išleisti dvynukai Alfredas Šaltys ir Astą Šaltytė-Fabian. Jiedu yra pramoginės muzikos dainininkai, pasižymėję gražiai atliekamais duetais, sėkmingai gastroliavę Australijoje, JAV ir kitose valstybėse.

JAUNIMO ŽIBURIAI

Redaguoja Ramutė Birgelytė ir Gabija Juozapavičiūtė, talkinamos kolektyvo

Laiškas okupuotos Lietuvos jaunimui

Itaici, Brazilija
1976. I. 6.

MIELAS LIETUVOS JAUNIME,

Mes, pasaulio lietuvių jaunimo trečiojo kongreso atstovai, suvažiavę Brazilijoje, Sao Paulo didmiesčio kaimynystėje, atstovaudami lietuvių jaunimui Argentinoje, Australijoje, Brazilijoje, Jungtinėse Amerikos Valstybėse, Kanadoje, Kolumbijoje, Švedijoje, Urugvajuje, Venecueloje ir Vakarų Vokietijoje, susirinkę spręsti pasaulio lietuvių jaunimo reikalų, sveikiname Jus, Lietuvos jaunime.

Į šį trečiąjį jaunimo kongresą, kaip ir į du pirmuosius, suvažiavome todėl, kad laikome save lietuvių tautos vaikais. Kongresinėse mūsų kelionėse — pirmiausia Argentinoje, paskum Urugvajuje ir galop Brazilijoje, Jūs, Lietuvos jaunime, nuolat buvote mūsų mintyse ir širdyse.

Jūsų pasiryžimas išlaikyti tautinį lietuvių charakterį, nepaisant svetimųjų pastangų Jus paversti vienos ideologijos ir vienos pasaulėžiūros žmonėmis, teikia mums dvasinės stiprybės. Tai mus įpareigoja ne tik nepamiršti mūsų tėvų krašto Lietuvos, bet ir visomis išgalėmis dirbti dėl jos šviesesnės ateities. Ta ateitimi mes tvirtai tikime. Tai ateičiai mes iš naujo šiame kongrese ryžtamės dirbti.

Iš šalies neįtaigotuose, laisvai ir demokratiškai paruoštuose nutarimuose taip skamba mūsų nusistatymas:

"Jaunimo kongresas pabrėžia, kad pasaulio lietuvių jaunimo pagrindinis uždavinys yra remti Lietuvos gyventojų ir išeivijos lietuvių pastangas atstatyti nepriklausomą Lietuvos valstybę. Tam tikslui pasiekti jaunimo kongresas pasisako už kovą prieš rusiškąjį imperializmą Pabaltijyje ir primestą komunistinę santvarką Lietuvoje. Jaunimo kongresas teigia, kad šio tikslo siekti galima įvairiais taikingais būdais, kurie priklauso nuo gyvenamo krašto sąlygų".

Drauge su Jumis mes pergyvename nesiskaitymą su Lietuvos gyventojų pilietinėmis teisėmis, Lietuvos tikinčiųjų persekiojimą, skriaudas Lietuvos jaunimui, mokslininkams, menininkams ir kitiems, kurie nori laisvai reikštis. Mes žinome kas Jums gresia už pasipriešinimą kitų užmačioms — suėmimai, tardymai, kalėjimas, katorgos. Jaučiame pareigą tai skelbti plačiajam pasauliui, valstybių vyriausybėms, Jungtinėse Tautose ir kituose tarptautiniuose forumuose. Jums daromos skriaudos bus įrašytos istorijos puslapiuose kaip pasikėsinimai prieš žmogaus prigimtį, o Jūsų kova už teisę kiekvienam žmogui laisvai savo likimą apspręsti bus istorijoje įamžinta kaip heroiškas pasipriešinimas svetimųjų užmačioms.

"Tėvų žemė Lietuva, mūsų širdy visada" — skelbia pasaulio lietuvių jaunimo trečiojo kongreso šūkis. Mes, kongreso atstovai, pasaulio lietuvių jaunimo vardu tiesiame savo rankas Jums, nes šventai tikime Lietuvos ir lietuvių tautos ateitimi. **Trečiasis pasaulio lietuvių jaunimo kongresas**

AR VERTA BUVO RENGTI KONGRESĄ PIETŲ AMERIKOJE?

Kai kreipiatės į jaunuolį, kuris buvo pasaulio lietuvių jaunimo kongrese, dažniausiai klausiate ne "kaip pasisekė kongresas?", bet "kaip pavyko kelionė į Pietų Ameriką?"

Pietų Amerika turbūt ir buvo didžiausias paskatinimas prisidėti prie kongreso — galėjome nuvažiuot į kitą žemyną, į vietą, kuri nėra lengvai pasiekiama.

Surengus du kongresus Šiaurės Amerikoje, buvo jau laikas rasti kitą patrauklią vietą III kongresui. Buvo parinktos tolimos lietuvių kolonijos Argentinoje, Urugvajuje ir Brazilijoje. Kelionė ne tik davė progą pajusti kraštus, kur tempas ir kasdieniniai papročiai skiriasi nuo mūsų, bet ir suartino mus su P. Amerikos lietuvišku jaunimu.

Dauguma kongrese dalyvavusio P. Amerikos jaunimo buvo trečios arba ketvirtos kartos lietuviai. Bendraudami su jais, pamatėme, kad yra įmanoma išlaikyt savo lietuvybę ir kad mūsų visų dabartinės pastangos bus jaučiamos ateityje.

Matydami pietiečių pastangas, galėjome geriau įvertint savo sąlygas Š. Amerikoj. Turime tiek daug lietuviškų organizacijų, mokyklų, dainų - šokių grupių, kad dažnai net nežinome į kurias įstoti. Aktyvios lietuvių kolonijos išauklėja jaunimą, kuriam daug lengviau surengti stovyklą, minėjimą ar studentų suvažiavimą.

Pietų amerikiečiai nėra tuo atžvilgiu tokie laimingi. Pvz. daugelis jų, būdami Argentinos stovykloje, dalyvavo pirmą kartą savo gyvenime jaunimo lauže. Mes galime didžiuotis savo pajėgomis, bet negalime nustelbti jų pastangų.

Svečiai pamatė skirtingą kraštą, o vietiniuose kongresas atgaivino lietuvišką veiklą. Jaunimas, apsiėmęs rengti šį kongresą, sujungė savo jėgas, entuziastingai stojo į darbą. Šis uždavinys paskatino juos tęsti bendravimą su kitais lietuviais. Visi stebėjosi jų pasiaukojimu ir nuoširdumu.

Per šitokį masinį lietuvių susibūrimą galima daug ko išmokti. Pamatėme skirtingą kultūrą ir gyvenimą tose kolonijose. Visdėlto šiaurės amerikiečiams yra sunku būti svečiais — turėtume tai išmokti. Nors kongresas buvo surengtas už JAV ir Kanados ribų, visdėlto (dalyvių ir atstovų) šiauriečiai sudarė daugumą ir, savaime suprantama, dėlto tvarka dažnai buvo Šiaurės Amerikos stiliaus.

Aplamai imant, man atrodo, kad buvo verta rengti kongresą P. Amerikoje, nes kiekvienas ekskursantas kuria nors prasme praturtėjo: ar tai būtų kongreso svečias, kuriam rūpėjo prisipirkti emeraldų ir piniginių, ar dalyvis, kuris ne tik gavo progą pabendraut su kito krašto lietuviais, bet ir nudegt gražiam pajūry, ar pasiaukojantis atstovas, kuris nakti ir dieną svarstė diskusinių būrelių nutarimus bei bandė sudaryt išvadas, kad būtų įmanoma sutelkti lietuviško jaunimo jėgas ugdyti lietuvybei ir surengti tokį pat įspūdingą IV kongresą. **Snaigė**

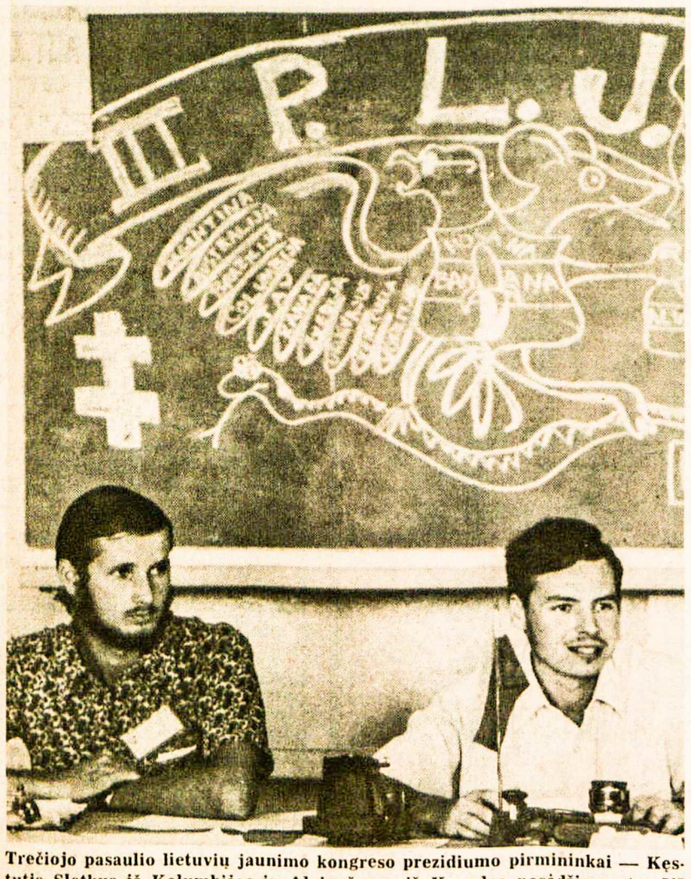

Trečiojo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso prezidiumo pirmininkai — Kęstutis Slotkus iš Kolumbijos ir Algis Čepas iš Kanados posėdžio metu. Už jų matyti lenta su humoristiniu kongreso piešiniu. Nuotr. D. Blauzdžiūnaitės

Trečiojo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso stovyklos komendantas Jonas Kunca Argentinoje
Nuotr. D. Blauzdžiūnaitės

Ką nutarė jaunimo kongresas?

Nuo 1976 m. sausio 1 iki 6 d. 150 atstovų, susirinkę Itaici miestelyje, netoli Sao Paulo miesto Brazilijoje, intensyviai dirbo ruošdami Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungai ateinančių 4 metų veiklos planą. Šios studijų dienos pasižymėjo darbingumu ir užsidegimu tikrai konkrečiai klausimus spręsti. Buvo vengiama "tuščių" rezoliucijų, kurios gražiai skamba, bet sunkiai arba visiškai neįgyvendinamos. Vedami bendro noro siekti konkrečios ateities veiklos visi dešimties kraštų atstovai ėmėsi darbo. Štai čia pateikiama jų darbų suvestinė — kongreso 17 puslapių projektų bei nutarimų apžvalga, kuri buvo pranešta Sao Paulyje visuomenei per kongreso uždarymo iškilmes.

* * *

Kai kilo mintis rengti pasaulinio masto lietuviškojo jaunimo sąskrydį, atrodė, kad toks žygis labai drąsus, netgi neįmanomas, nes jaunimo bendradarbiavimas tarp kraštų vyko tik pavieniais atvejais. Sėkmingai surengtas pirmasis pasaulio lietuvių jaunimo kongresas parodė, kad jaunimo bendradarbiavimas yra ne tik įmanomas, bet ir reikalingas. Todėl visai nenuostabu, kad po šešerių metų įvykęs antrasis pasaulio lietuvių jaunimo kongresas per savo atstovus iš dvylikos pasaulio kraštų įvykdė jaunimo norą būti ir dirbti kartu — įsteigė Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungą.

Trečiajame pasaulio lietuvių jaunimo kongrese atstovai tvirtai pasisakė už konkrečius jaunimo veiklos planus ateičiai.

Politinėje srityje

Jaunimo kongresas skelbia, kad pasaulio lietuvių jaunimo pagrindinis uždavinys yra remti Lietuvos gyventojų ir išeivijos lietuvių pastangas nepriklausomos Lietuvos valstybei atstatyti. Dėlto jaunimo kongresas pasisako už kovą prieš rusiškąjį imperializmą Pabaltijy ir primestą komunistinę santvarką Lietuvoje. Šio tikslo siekti galima įvairiomis taikingomis priemonėmis, kurios priklauso nuo gyvenamo krašto sąlygų.

Jaunimo kongresas pavedė Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungai savo veikloje siekti išlaikyti Lietuvos bylą neišspręstų tarptautinių problemų sąraše ir įtaigoti pasaulio viešąją nuomonę apie mūsų brolių lietuvių kančias Sovietų Sąjungos politinių kalinių kalėjimuose. Jaunimo kongresas sudarė politinės jaunimo veiklos projektą, kuriam vykdyti paskyrė politinės veiklos koordinatorių. Be to, Jaunimo Sąjunga yra įpareigota sudaryti koordinacinę politinės veiklos komisiją, kuri paruoštų ir stengtųsi įgyvendinti metinius planus.

Kongreso vardu nutarta pasiųsti specialų sveikinimą pavergtos Lietuvos jaunimui. Be to, kongresas sveikina Pasaulio Lietuvių Bendruomenę, Vyriausią Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą, visų kongrese atstovaujamų kraštų vyriausybių vadovus, gen. Jungtinių Tautų sekretorių, popiežių Paulių VI.

Ryšių srityje

Jaunimo kongresas, siekdamas užtikrinti nuolatinį ryšį ir glaudų bendradarbiavimą tarp įvairių kraštų lietuvių jaunimo, nutarė steigti ryšininkų tinklą, kuris rūpintųsi jaunų bendradarbių ir veiklos reikmenų tarp kraštų pasikeitimu. Ryšininkus numatoma paskirti visuose kraštuose, kur yra lietuviško jaunimo. Jie palaikys artimus ryšius su Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ir Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdybomis, pateikdami savo kraštų prašymus ir stengdamiesi patenkinti jų pageidavimus. Šiems projektams įgyvendinti PLB valdyba prašoma parūpinti lėšas. Jaunimo kongresas nutarė praplėsti pasaulio lietuvių jaunimo skyrių PLB mėnraštyje "Pasaulio Lietuvis" ir visuose kraštuose sudaryti informacijos telkėjus, kurie rūpinsis per tą skyrių kitų kraštų jaunimą informuoti apie savo veiklą.

Visuomeninėje ir kultūrinėje srityje

Jaunimo kongresas atkreipė specialų dėmesį į neorganizuotą lietuviškai nekalbantį jaunimą bei ryžosi įtraukti jį į aktyvių lietuvių eiles. Tam tikslui sudarytas projektas per kraštų Jaunimo Sąjungas burti tą jaunimą į bendrų interesų būrelius, parūpinti jų veiklai pagalbinės medžiagos.

Kongresas, pripažindamas menininkų bei menininių vienetų naudą, jų svarbą lietuvių kultūros išlaikymui, nutarė skatinti juos dažniau lankyti lietuvius, išsisklaidžiusius po platųjį pasaulį. Jų lankymasis prisideda prie lietuvybės išlaikymo, ypač jaunimo tarpe.

Kongresas įpareigojo PLJS valdybą rūpintis Sąjungos įnašu Pasaulio Lietuvių Kultūros Kongrese, kurį PLB yra numačiusi surengti 1977 m.

Kongresas konstatavo, jog lietuvių jaunimui trūksta žinių apie lietuvių išeivijos ir Lietuvos gyvenimą, kad reikia tobulinti lituanistinį išeivijos švietimą. Nutarė kreiptis į PLB švietimo tarybą su prašymu lituanistinėse mokyklose įvesti pamokas apie šiandieninę Lietuvą, išeivijos lietuvių istoriją, dabartinius, ypač jaunuosius, menininkus, apie lietuvių tautinių šokių ir dainų reikšmę. Drauge skatina jaunimą pačiam domėtis lituanistinėmis temomis.

Jaunimo kongresas atkreipė dėmesį į tai, kad dažnai silpniau lietuviškai kalbąs jaunimas savo lietuvišką veiklą grindžia tautiniais šokiais bei dainom. Todėl PLB švietimo taryba skatinama parūpinti lengvai suprantamus tautiniu šokių bei dainų vadovėlius, kurių tikslas būtų ne tik mokyti tautinių šokių ar dainų, bet ir supažindinti šokančius bei dainuojančius su jų reikšme ir istorija. Kongresas rekomendavo tokius vadovėlius parengti ne vien lietuvių, bet ir kitomis kalbomis.

Švietimo taryba taipgi prašoma įsteigti specialias pamokas lietuviškai nekalbantiems jų vietine kalba, kur jie galėtų mokytis apie Lietuvą ir apie išeiviją.

Kongresas pareiškė padėką PLJS valdybai, kuriai vadovavo kun. Antanas Saulaitis, SJ, už jos pastangas dedant pagrindus naujai susikūrusiai Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungai. Taip pat išreikšta padėka Argentinos, Urugvajaus ir Brazilijos lietuvių jaunimui bei visuomenei už jų darbą ruošiant šį kongresą.

Jaunimo kongresas nutarė ateinančią Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdybą sudaryti iš Kanados lietuvių jaunimo ir tuo reikalu pavedė rūpintis Kanados jaunimo atstovams kongrese.

Jaunimo kongresas nutarė ketvirtąjį pasaulio lietuvių jaunimo kongresą rengti Europoje 1979 m. liepos mėnesį. Kongreso ruošą organizuoti pavedė Vokietijos Lietuvių Jaunimo Sąjungai. **G. J.**

Nelida Zavickaitė Argentinos lietuvių jaunimo atstovė pasaulio lietuvių jaunimo kongrese ir jo ruošos vadovė Argentinoje. Nuotr. D. Blauzdžiūnaitės

Centro žodis studentams

Šiaurės Amerikos Lietuvių Studentų Sąjunga veikia jau dvidešimt penkeri metai. Gražu, kad lietuviškas jaunimas susiorganizavo, stengdamasis išlaikyti lietuvybę.

Kai ŠALSS buvo steigiama, buvo išryškinti organizacijos tikslai. Po daugelio metų, atrodo, daug kas yra pamiršę, kodėl ŠALSS darbas buvo pradėtas. Šių metų centro valdyba nori, kad visi studentai pasiryžtų atsiminti tuos tikslus ir jų siekti. Pirmiausia ŠALSS buvo įsteigta jungti visiems Šiaurės Amerikos lietuviams ir lietuvių kilmės studentams, atstovauti jiems bendruomenėje, įstaigose, tarptautinėse organizacijose. Svarbiausias ŠALSS tikslas yra organizuoti bendrą studentų veiklą lietuvybei išlaikyti ir Lietuvos laisvei atgauti.

Reikia visiems nariams stengtis padėti atlikti šiuos darbus. Kiekvienas universiteto klubas raginamas organizuoti įvairią veiklą. Yra daug vietų, kur yra daug lietuviškos studentijos, bet nėra klubų. Būtų labai naudinga, kad tose vietose susiformuotų nors mažas klubas.

Šiais metais centro valdyba yra numačiusi daug veiklos ŠALSS. Primiausia šią vasarą yra vėl planuojamos Studijų Dienos Kent State universitete. Visi yra kviečiami atvažiuoti ir pasisemti žinių apie lietuvišką kultūrą. Studentų stovyklos rengimas bus pirmas didelis žygis Omahos studentams-ėms. Reikės jiems padėti ir stovykloje dalyvauti. Suvažiavimas Bostone užbaigs šių metų darbus, bet tęs ŠALSS veiklą.

Centro valdyba stengiasi sąžiningai atlikti savo darbus. Norime, kad ir jūs mums padėtumėte. Tikėkimės, kad bus sėkmingi ir smagūs metai.

Gaudeamus igitur!

ŠALSS centro valdyba

P.S. Jei būtų klausimų, rašykite: Milda Kupcikevičiūtė, ŠALSS cv pirmininkė, 6935 S. Maplewood, Chicago, Ill. 60629, USA.

Studentų futbolo rungtynės

Vasario 11 d. Londone įvyko "Lithuanian Bowl" tarpklubinės lietuvių studentų futbolo rungtynės. Dalyvavo trys klubai: Londono, Hamiltono ir Toronto (Detroitas buvo kviestas, bet negalėjo atvykti).

Temperatūra tą dieną buvo nukritusi iki —10°C, bet sportui pasiruošę studentai tik nusijuokė ir brido į sniegą iki kelių pradėti rungtynių.

Pirmoji rungtis vyko tarp Toronto ir Hamiltono. Pirmoje dalyje Torontas atrodė žymiai stipresnis ir gavo pirmą "touchdown", bet Hamiltonas pasispaudė antroje dalyje ir laimėjo rungtį 2:1.

Antrom žaidynėm sniegas jau buvo pirmųjų sumindžiotas. Londonas turėjo stiprią komandą, bet Hamiltonas atsilaikė ir rungtis užsibaigė lygiomis 2:2. Pagaliau pratęsime Londonas perbėgo liniją ir laimėjo 3:2.

Diena pasibaigė ypatingai skaniai pagaminta vakariene lietuvių parapijos salėje ir vėliau šokiais Londono universitete.

Atsisveikindami torontiečiai ir hamiltoniečiai pasižadėjo Londonui atsirevanšiuoti. Gal 1977 metais bus pakviesti ir kiti lietuvių studentų klubai dalyvauti. Galbūt dar šiais metais bus suruoštos Toronte pirmosios lietuvių studentų beisbolo rungtynės. **A. Šileika**

Hamiltono lietuvių studentų futbolo komanda, dalyvavusi Toronto — Hamiltono — Londono lietuvių studentų rungtynėse Nuotr. A. Šileikos

Mintys apie šiaurės studentus

1975 m. pirmą kartą Š. Amerikos Lietuvių Studentų Sąjungos centro valdyba sudaryta Kanadoje. Pirmą kartą Sąjungos istorijoje metinis suvažiavimas įvyko Montrealyje. 1975 m. įvyko pirmos studentų studijų dienos Kent State universitete. Buvo nutarta surengti pirmą studentų vasaros stovyklą Omaha, Nebraska. Pirmoji moteris buvo išrinkta Š. Amerikos Lietuvių Studentų Sąjungos pirmininke 1976 metams, būtent, **Milda Kupcikevičiūtė** Čikagoje.

Man pernai buvo nesmagu girdėti kaikuriuos tautiečius kalbant, kad ŠALSS ir aplamai studentija yra apmirę. Lyg ir atrodytų — juo daugiau studentija veikia, juo dažniau kalbama, kad studentų sąjunga miršta. Antanas Kalvaitis, skaitydamas paruoštą ŠALSS istoriją 25-tam metiniam studentų suvažiavimui, pastebėjo, jog spaudoje buvo rašyta, kad studentų sąjunga mirusi. Tai buvo 1957 metais.

Aišku, kaikurie metai studentu veikloje gali būti stipresni, kiti silpnesni. Norėčiau pabrėžti, kad ne tik šiuo laiku studentai yra gana veiklūs, bet kad tas veiklumas yra tęsinys tradicinio studentų lietuvybės išlaikymo supratimo, kuris ir ateityje negalės būti nuslopintas. Juk universitetai Š. Amerikoje yra įvairių tautybių mišinys, kuriame kiekviena tautybė daugiau ar mažiau stengiasi savo identitetą išlaikyti.

Prieš keletą metų spontaniškai įvairiuose universitetuose atsigavo lietuvių studentų klubai. Aš pats studijavau tada pirmus metus Toronto universitete ir esu liudininkas, kad studentų klubo steigimo idėja iškilo pačių studentų iniciatyva, bet ne vyresnės kartos patarimu. Aišku, studentų klubai buvo labai silpni finansiškai, ir vyresnės kartos materialinė bei moralinė pagalba daug padėjo.

Pernai buvo stengiamasi pasukti sąjungos veiklą daugiau akademine linkme. Yra manančių, kad politinė veikla yra svarbiausia, bet mano nuomone studentu sąjunga pirmoje eilėje turi būti akademiška, nes akademiškumas netiesiogiai yra politinė veikla. (Esu skaitęs, kad 19 š. daugelis lietuvių suprato lietuvių kalbos svarbą tada, kai kitataučiai pradėjo ja domėtis ir studijuoti. Kai asmuo supranta svarbumą ir reikšmę savos kalbos, yra pradžia tautiškumo ir politinio susipratimo).

Studentija gyvena bei dirba kitataučių visuomenėje, kuri geriausiai supranta ir įvertina grynai akademinę veiklą. Yra svarbu sudominti kitataučius intelektualus Lietuvos bei lietuviu problemomis.

Kaip suprasti akademinę sąjungos veiklą? Atsakysiu keliais pavyzdžiai: rengti studentų studijų dienas, ruošti "oral history" projektus, juostelių biblioteką, rašyti universiteto laikraščiuose apie svarbesnius Lietuvos įvykius ir aplamai apie lietuvių studentų klubų veiklą . . .

Tariant žodį "akademinis", nereikia suprasti, kad kalbama tik apie asmenis, paskendusius knygose ir nieko daugiau nematančius.

Aš esu pastebėjęs ir manau visi sutiksite, kad lietuvių studentija yra gaivi ir energinga. Tas gyvumas pasirodo kartais triukšmingumu baliuose ar suvažiavimuose, bet iš tikrųjų tai yra jaunystės pažymys ("The essence is vitality"). Triukšmingumas yra kartais naudingas. Prieš maždaug metus "T. Žiburiuose" buvo rašyta, kad vienai moteriškei buvo gėda prieš kitataučius matyti studentų laikyseną Royal York viešbutyje, bet aš pats girdėjau iš kitataučių ir viešbučio vadovybės, kad "these Lithuanians sure know how to have a good time."

Lietuviai dainuoja perdaug liūdnų dainų ir daugiausia ištisai kalba apie praeitį. Tegu būna viena kita ir liūdna daina, neišmeskime praeities, bet svarbiausia reikia rodyti kitataučiams mūsų gyvybingumą, optimizmą ir dabartinę mūsų nuotaiką, ne vien praeities. Viso pasaulio studentija daugiausia žiūri į ateitį. Taip yra ir su lietuviais studentais.

Lietuviai studentai turi ir keletą problemų. Studijų laikotar-

(Nukelta į 7-tą psl.)

Kalėdinės atostogos Floridoje

AL. GIMANTAS

II

Kalėdinėse Mišiose dalyvavome Šv. Elenos šventovėje. Giedojo parapijinės mokyklos vaikų choras ir padarė malonų įspūdį. Tą dieną visi tikintieji, įskaitant turistus, sudėjo $14.000 aukų! Tai maždaug tradicinė, kasmetinė suma Kalėdoms toje parapijoje, turinčioje 3 kunigus ir pradinę mokyklą.

Po pamaldų skubame maudytis vandenyne, kurio vandens temperatūra svyravo tarp 69° ir 72°. Oras galėjo būti bent penketu laipsnių šiltesnis, bet saulutę matėme kasdien. Radus patogią užuovėją, buvo pakankamai šilta. Kai iš vandenyno išlipęs įkrenti į maudymosi baseiną, jausmas maždaug toks, kaip lipant į šiltą vonią.

Jei tikėti vietinės spaudos, radijo ir televizijos žiniomis, Floridą šiemet užplūdo rekordinis turistų skaičius. Vien tik šiaurinę Floridos ribą kasdien pravažiuodavo 42.000 automobilių. Tarp Kalėdų ir N. Metų vien tik į Ft. Lauderdale aerodromą lėktuvai kasdien atgabendavo ... 62.000 keleivių! Beje, toje apylinkėje 75% visų turistų, sudarė "sniego paukščiai" (taip vadina turistus iš šiaurės) iš Kanados!

Lietuvių, išskyrus tris mūsų šeimas, Vero Beach vietovėje nėra. Todėl nustebome vieną vidudienį paplūdimy išgirdę lietuviškai kalbant. Susipažįstame. Pasirodo, tai tik pravažiuojanti, St. Petersburge apsistojusi, čikagiečio (teisingiau, ciceriečo) mokytojo Sigito Vingelio šeima. Jie pirmą kartą Floridoje ir bando susipažinti su apylinkėmis.

Kitą rytmetį virš jūros, bet netoli kranto pamatome kažką didelio, ore kabančio, artėjančio. Pasiekia tas objektas ir mus. Gal 200 pėdų augštyje ir poros šimtų jardų atstu nuo kranto šiaurės pusėn skrenda "Good Year" dirižablis-cepelinas. Tai didžiulis oro laivas. Dažnai jį naudoja televizijos nuotraukoms iš oro futbolo rungtynių metu. Ir dabar jis skriejo į rungtynes Jacksonville mieste.

N. Metų rytmetį ramų vandenyno paviršių netoli pakraščio raižė išdykaujančių delfinų būrys: iškyla, parodo smailias bonkos pavidalo nosis ir neria gilyn, spėję palikti nugaros pelėko kontūrus. Ir vis taip kartojo, keisdami plaukimo kryptį. Kitą kartą, žiūronais žvalgydami vandenį, pastebėjome laisvai plūduriuojantį, bangose besisupantį neaiškų daiktą. Už geros valandos, už kokio pusmylio nuo mūsų vanduo išplovė jau nebegyvą didžiulį jūros vėžlį. Bandžiau apversti ant nugaros. Nebuvo lengva — galėjo sverti 40-50 svarų. Pakrančių švaros pareigūnai kiek vėliau jį išsivežė.

Kaimynystėje atostogavo amerikietis mokslininkas dr. H. M. Day, dirbąs raketų navigacijos srityje, bet šiaip astronomas-mėgėjas. Jis atsivežė ir savo teleskopą, kurio galingumas siekė iki 900 kartų. Elektrinis motoras specialiu greičiu suko teleskopą kartu su keliaujančiu dangaus skliautu. Pirmą kartą savo akimis taip aiškiai matėme Jupiterį su keturiais (iš 9) tuo metu matomais jo mėnuliais. Jupiterio paviršius išraižytas tokiomis keistomis, skirtingų atspalvių ir šešėlių horizontinėmis juostomis.

Visus žavėjo spalvingasis Marsas, tuo metu buvęs virš mūsų galvų. Įspūdingiausiai atrodė Saturnas su tuo impozantišku jį visą gaubiančiu žiedu. Tai bent reginys! Lyg kokia šviesi aureolė, gaubianti šventojo galvą!

Sutikti N. Metų buvome kviesti pas Palm Beach apylinkių lietuvius "Holiday Inn" salėse, bet aptingome ir likome švęsti savo ratelyje. Be to, dieną prieš tai išvyko atgal šiaurėn J. Jurgučių šeima, kuri tarnybiniu paskyrimu sausio pradžioje turėjo persikelti Britanijon 8-9 mėnesių laikotarpiui (Ford Motor Co.). S. Bačkaičių iniciatyva buvo suruoštos išvykstantiems išleistuvės. Sekančią dieną sutikome iš Čikagos atskridusią "Pirmyn" choro narę N. Dumbrytę. Ji pradėjo raginti atvykti choro statomon operetėn "Grafas Luksemburgas" ankstyvą pavasarį.

N. Metus sutikome su šampano stiklais rankose pajūry, bangoms kojas skalaujant. Viena augštesnė banga, netikėtai atsiritusi, gerokai sušlapino ne tik batus, kojines, bet ir kelnes iki pat kelių. Turėjo gražaus juoko kiti — basi ar bent kelnes pasiraitoję ...

Aplankėm netoliese esantį gamtos draustinį. Aplinka labai panaši į Everglades džiunglespelkynus. Tai Jack Island valstybinis parkas.

Vieną pavakarį stebėjome pakrantės meškeriotojus, kurie gana sėkmingai traukė iš jūros mėlynąsias žuvis 7-10 sv. dydžio. Čia pat perpjaudavo jų gerkles, ir kraujas sunkėsi smėlin. Vaizdas buvo gana makabriškas. Čia pat pelikanai, žuvėdros ir eilė ilgakojų paukščių kantriai laukė, kol meškeriotojai pasitrauks ir jiems paliks žuvų atliekas.

Gaila, atėjo laikas išleisti ir malonią Bačkaičių šeimą. Pasilikome iki sausio mėnesio antros savaitės vidurio. Grįždami vienai dienai dar sutojome Disney pasakų pasauly, kur vidurdienį tūkstantinėje minioje susitikome su detroitiečiu Ad. Armaliu.

Pagaliau laimingai grįžome savo sniego ir ledo "karalystėn", nekantriai laukdami pavasario, floridiškos saulės spindesio.

PARDUODAME LIETUVIŠKUS SŪRIUS, estišką duoną. Didelis mėsos gaminių pasirinkimas.
SUPERIOR SAUSAGE CO.
1004 Dundas St. West,
Toronto. Tel. 531-8422

Dalinasi plotkelėmis Kūčiose pasaulio lietuvių jaunimo kongreso stovykloje Argentinoje. Nuotr. D. Blauzdžiūnaitės

Kongreso kelionės ir pramogos

Jaunimo kongreso dalyviai pas Urugvajaus lietuvius • Priėmimas Lietuvos pasiuntinybėje • Nauji Metai Brazilijoje • Į studijų savaitę

R. O. ŠIŪLYTĖ
"TŽ" korespondentė

Gruodžio 28, sekmadienį, Montevideo mieste dalyvavome lietuvių parapijos pamaldose. Vietiniai lietuviai savoje parapijoje niekad nebuvo matę tiek lietuviško jaunimo. Mišias atnašavo šeši kunigai, giedojo parapijos choras įvairias kalėdines giesmes.

Po Mišių jaunimas, svečiai ir Urugvajaus lietuviai pėsti ėjo apie 2 blokus į Lietuvių Namus. Čia visą vakarą linksminomės. Buvo suruošta ir mugė, kurioje buvo galima nusipirkti įvairių lietuviškų rankdarbių bei plokštelių.

Lietuvos pasiuntinybėje

Kongreso atstovai ir keli svečiai iš Lietuvių Namų nuvažiavo autobusais į priėmimą Lietuvos pasiuntinybėje. Sutiko visus atstovus prie durų Lietuvos atstovas A. Grišonas su žmona. Su dideliu malonumu dalyvavo atstovai. Jie ne tik valgė skanias dešreles ir lietuviškus sūrius, kurių jau pasiilgo, bet ir su dideliu domesiu apžiūrėjo rūmus. Lauke, darželyje, A. Grišonas pasveikino atvykusį jaunimą į Urugvajų. Dėkodami už puikų priėmimą, sudainavom "Pasivaikščioti išėjo žaliais pagiriais" (ši daina, kurią parašė Nijolė Zdanienė, atvykusi su Australijos delegacija, tapo lyg ir kongreso daina; dainavome ją per visą kongresą, net kaikuriems įgriso). Kanada įteikė A. Grišonui knygų komplektą. Padainavę dar kelias dainas, atsisveikinom su A. Grišonu, jo žmona ir kitais lietuviais. Labai įdomu buvo aplankyti Lietuvos pasiuntinybę Urugvajuje.

Pajūryje ir aerodrome

Gruodžio 29 — ekskursijų diena tiem, kurie dar buvo Montevideo mieste. Vakar ir šiandien iškeliavo grupės į Sao Paulo, o rytoj išvyks paskutinė.

Autobusais iš ryto išvažiavom į Punta Del Este, prie okeano, pasimaudyti. Ten galėjome kojas sukišti į baltą pajūrio smėlį, statyti smėlio pilis, pagulėti kaitrioje saulėje arba maudytis vandenyno bangose. Pasidžiaugę pajūriu, pavalgėm pietus ir keliavom į Piriapolį.

Grįžom į miestą vakare, truputį išvargę, bet labai patenkinti. Vakarinė programa nebuvo numatyta, tad paskutinis vakaras Montevideo liko laisvas.

Sekančią dieną susirinkom 12 v. prie "Los Angeles" viešbučio, bet autobusai nevažiavo iki 1 v.p.p. Aerodromą pasiekę sužinojom, kad reikia kiekvienam asmeniui turėti po 3 dolerius urugvajietiškais pezais. Šita žinia sukėlė didelį susirūpinimą. Buvau išleidusi paskutinius pezus, pirkdama skanių šaltmėtinių saldainių, ir likau be tų centų, kurie dabar pasirodė reikalingi. Žinoma, ne aš viena tokia buvau. Netrukus išsikeitėm daugiau pinigų.

Kantriai laukėme eilėse. Labai daug kantrybės reikia, kai važiuoja didesnė grupė. Gaila, kad kelios "ponios" tos kantrybės neturėjo — stumdėsi, kišosi, bet niekur nenubėgo, lėktuvas turėjo visų palaukti.

Sutiktuvės Brazilijoje

Įlipom į "Boeing 727" 4.35 v. p.p. ir nusileidom Sao Paulyje 8 v.v. Oras buvo niūrus, lynojo, bet į jį nekreipėm dėmesio, nes žmonių rūpestingumas ir nuoširdumas buvo didelis. Jau aiškiai matyti, kad Brazilijos lietuviai ilgai ruošėsi kongresui. Visi organizatoriai nešiojo ženklą — trispalvį lietuvišką Vytį, atspausdintą III PLJK. Autobusai, kurie vežė į viešbutį, reklamavo kongresą plakatais, kurie buvo priklijuoti ant autobuso šonų: "Terceiro Congresso Mundial Da Juventude Lituana". Nuvažiavę į miesto centrą, "Planalto" viešbutyje gavome kambarius ir jau galėjome susitvarkyti. Kanados atstovai buvo paskirstyti šeimose. Teko man važiuoti į lietuvių parapiją Vila Zelina, kur sutikau savo šeimininką Juozą Lisauską. Kelionė iš parapijos centro iki jo namų neilga, bet jos metu sužinojau daug įdomių žinių apie šį miestą.

Pirmiausia Sao Paulo mieste gyvena vienuolika milijonų žmonių. Tai beveik pusė Kanados gyventojų. Nors ir Kalėdos, papuošimų retai tematyti. Vienoj miesto aikštėje buvo įrengta Betlėjaus prakartėlė. Kaikur buvo matyti spalvotos šviesos. Artėjant Naujiem Metam, mieste iš įvairių raštinių langų darbininkai mėtė popierius. Dėlto miesto gatvės labai nešvarios. Toks popierių mėtymas primena visuomenei, kad tuoj Nauji Metai ir reikia apsivalyti.

Kalbamės pirštais

Privažiavom Sao Cartano do Sul gatvėje namą, kur bus nakvynė keliom dienom. Prie vartų pasitiko žmonelė, kuri pabučiavo į mano skruostą tris kartus, kad ištekėčiau, o ketvirtą — kad negyvenčiau pas uošvę ... Taip pat pasitiko jauniausias sūnus. Vyresnysis jau apsivedęs ir nebegyvena namuose. Žmonelė ir sūnūs nekalba lietuviškai — tik portugališkai. Susišnekėti reikėjo įvairiais būdais, daugiausia per tėvą, kuris buvo vertėju. Kai jo nebūdavo, tai rankos judesiai bei veido išraiška atėjo į pagalbą. Per visą vertimo procedūrą teko ir šeimininkui susimaišyti. Kartais, kalbėdamas su manim, prašnekdavo portugališkai, o į žmoną — lietuviškai. Žmona užsigaudavo ir rėkdavo prieš tokį "liežuvių maišymą". Palinkėjusi labos nakties, ėjau į savo kambarėlį pamiegoti — paskutinį kartą prieš Naujus Metus!

Gruodžio 31 dieną praleidau toje šeimoje. Ruošėmės Naujiems Metams ir apvažiavom dalį miesto. Atidžiai klausiausi pasakojimų apie seniausią Sao Paulo šventovę, miesto gyventojus ir t.t. Praleidom pusdienį mieste, o vakarop reikėjo ruoštis šokiams. Vienu tarpu norėjau šeimininkei išaiškinti, kad balinę mano suknelę pasiuvo mamytė. Vaizduoju adatą rankoj ir rodau siuvimo procesą. Ji pasižiūrėjo ir atnešė siūlų bei adatą — manė, kad suknelė kur nors iširus. Paskui pradėjau minti su koja bei rodyti siuvimą. Tada ji suprato. Daug kartų reikėjo pasitenkinti šypsena, nes pasikalbėti nebuvo įmanoma.

N. Metų sutikimas

Po gardžios vakarienės išvažiavau į Naujų Metų sutikimą. Toji šeima nevažiavo, nes turėjo sutikimą savo šeimoje. Atsisveikinom iki sekančių metų!

"Club Homs" salė pasirodė nepaprastai didelė. Koridoriuose jau ilgos eilės žmonių, sako, kad apie 1,000 susirinko. Grojo "Los Guarachos" orkestras, sudarytas iš 23 asmenų (20 muzikantų, 3 dainininkai). Nors mums muzika neįprasta, greitai susigaudėm Pietų Amerikos šokimo stiliuje ir mėginom neišsiskirti. Gražiai ir puošniai atrodė visi — nebuvo panašūs į įprastą jaunimo grupę. Įvairaus maisto bei gėrimų nešė ir nešė tarnautojai. Siuos Naujus Metus sutikau daugiau negu vieną kartą, mat, kiekvieno krašto jaunimas apskaičiavo laiko skirtumą tarp savo krašto ir Sao Paulo. Iš kampelio girdėjosi australiečių "Waltzing Matilda", vėliau Kanados "O Canada". Bet kai atkeliavo 12 valanda Sao Paulo laiku, pakėlėm stiklus, gėrėm šampaną ir sveikinomės. Kol apėjom salę ir suradom bičiulius žmonių minioje, praėjo pusantros valandos. Ir dar sutikdavome žmonių, su kuriais dar nebuvom pasisveikinę. Linksminomės iki 5 v.r. Jeigu muzikantai nebūtų nustoję groti, tai dar būtume linksminęsi. Trumpa naktis, ilgos dienos, nes sekantis renginys — studijų dienos.

Studijų savaitė

Sausio 1 d., nors kaikam galvas ar kojas skaudėjo, pietų laiku iš lietuvių parapijos centro atstovai važiavo į mažą Itaici miestelį pradėti rimto darbo. Šešiom dienom toli nuo miesto triukšmo ir greito tempo apsigyvenome "Vila Kostka" — rekolekcijų namuose.

Studijų savaitė buvo svarbiausia jaunimo kongreso dalis, nes sprendė jaunimo ateities veiklą, rinko PLJS valdybą, nustatė IV jaunimo kongreso vietą ir datą. Svarbu kiekvienam atstovui dalyvauti bei pareikšti savo nuomonę, atstovauti savo krašto lietuviams ir lietuviškam jaunimui bei galvoti ir spręsti pasauliniu mastu.

Darbotvarkė buvo gana plati, ir dėl laiko stokos reikėjo trumpinti laisvalaikį arba darbotvarkę.

Kėlėmės kas rytą 7.30 ir jau 8.00 v. pusryčiavome. Posėdžiai prasidėdavo pusvalandį po pusryčių.

Lietuvių šeimos kalba yra lietuvių kalba

Aukos tautos laisvei

Kasmet Tautos Fondui renkamos aukos, kurios yra skirtos kovai už mūsų tėvynę Lietuvą, mūsų tautos laisvę. Lietuviai kasmet atiduoda stambias pinigų sumas gyvenamo krašto vyriausybei. Atiduokime auką ir Tautos Fondui — mūsų tautos reikalams. Skirkime bent vieną darbo dieną į metus tėvynės laisvei atgauti.

Vasario 16 minėjimo proga pradedamas Tautos Fondui aukų rinkimo vajus. Nuoširdus aukos atidavimas to minėjimo proga labai palengvina darbą aukų rinkėjams, kurie per metus tam tikslui ne tik atiduoda savo piniginę auką, bet ir kasmet paaukoja po kelis šimtus valandų brangaus laiko.

Toronto ir apylinkių lietuviai — Tautos Fondo aukotojai savo nuoširdžiomis aukomis šią apylinkę iškėlė į pirmą vietą visoje išeivijoje. Neleiskime jai vėl kristi žemyn. Jos pavyzdžiu jau seka ir kitos lietuvių apylinkės. Būtų labai gražu, kad ir šiais metais aukas Tautos Fondui įteiktų ne tik nepailstantieji aukotojai, bet ir savo auka prisidėtų tie tautiečiai, kurie tam reikalui dar nėra aukoję. Anot giesmės žodžių: "Lai atgal grįžta suklydę ir atgyja jų dvasia".

Lietuvi! Pažvelk į Lietuvos šalelę, pažiūrėk į brolius ir seseris pavergtoje tėvynėje, pamatysi, kokią auką jie tenai atiduoda už mūsų tautos ir Lietuvos ateitį. Gal tada ir tu lengviau galėsi aukoti tėvynės reikalams.

Ir šiais metais Toronte Tautos Fondui aukos bus renkamos vasario 15, sekmadienį, prie visų lietuvių šventovių pamaldų metu ir Anapilyje Vasario 16 minėjime. Jei kas tą dieną neturėtų progos įteikti auką Tautos Fondui, prašome savo auką siųsti Tautos Fondo Toronto apylinkės atstovybei. Tenelieka nė vieno lietuvio, neatlikusio pareigos tėvynei Lietuvai.

Tautos Fondo
Toronto apylinkės atstovybė
6 Constance St., Toronto
M6R 1S4 Tel. 535-9864

Tiek suaukojo Kanados lietuviai

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖS KANADOJE
1975 METŲ APYSKAITA

Pajamos	1975	1974
1. Toronto ap.	$15,000.00	$11,000.00
2. Hamiltono	3,000.00	2,425.00
3. Londono	610.25	585.00
4. Rodney	276.00	246.00
5. Edmontono	246.00	278.00
6. Vankuverio	218.00	180.00
7. Wellando	156.00	182.00
8. Windsoro	626.00	400.00
9. Winnipego	407.00	194.00
10. Kalgario	170.00	120.00
11. Otavos	176.00	164.00
12. St. Catharines	400.00	399,00
13. Oakvillės	371.00	292.00
14. Montrealio	1,000.00	800.00
15. Thunder Bay	75.00	47.50
16. Sudburio	653.00	607.00
17. Sault Ste. Marie	232.00	287.00
18. Delhi	1,069.00	964.00
19. Atskirų asm.	220.00	570.00
20. Už indėlius	544.59	399.86
Iš viso pajamų	$25,449.84	$20,140.36
1975.I.1. likutis	6,537.87	4,867.26
	$31,987.71	$25,007.62

Išlaidos	
1. Įteikta Tautos Fondo centrui VLIKo seimo metu Niujorke (Toronto apyl. $15,000 įteikė per savo atstovą)	$25,000.00
2. Skelbimai spaudoje ir per radiją	125.00
3. Raštinės, pašto, susisiekimo ir kt. išlaidos	75.00
4. Kelionės išlaidos, dalyvaujant VLIKo seime ir Tautos Fondo suvažiavime	168.33
Iš viso išlaidų	$25,368.33
1976. I. 1. likutis	6,619.38
Balansas	$31,987.71

Pinigai laikomi "Paramos" ir Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvuose.

Tautos Fondo Atstovybė Kanadoje

Kanados lietuvių aukos jaunimui

Trečiasis pasaulio lietuvių jaunimo kongresas jau praeityje. Jam suorganizuoti buvo paaukota daug rūpesčio ir darbo valandų. Tačiau neužteko vien darbo ir rūpesčių — reikėjo ir daug lėšų kongreso išlaidoms padengti. Bendrajam lėšų telkimo vajui vadovavo PLB valdyba, nustačiusi kvotas paskiriems kraštams. Kanadai buvo paskirta surinkti 7.500.00 JAV dolerių. Dar ankstyvą 1975 m. pavasarį, KLB krašto valdybos iniciatyva, buvo sudarytas centrinis vajaus komitetas Kanadoje: pirm. dr. J. Sungaila, ižd. J. Vaičeliūnas, nariai — R. Čepaitytė ir Alg. Čepas. KLB apylinkių valdybos buvo paragintos sudaryti vajaus komitetus savose apylinkėse. Kaip įprasta, vasaros metu betkokia mūsų veikla sustoja. Taigi, ir lėšų telkimas kongresui prasidėjo tik rudeniui įpusėjus. Nežiūrint vėlyvos vajaus pradžios ir nelemtai ilgo pašto streiko, galutiniais vajaus rezultatais galime tikrai pasidžiaugti. Per centrinį vajaus komitetą surinkta:

Torontas	$6.257.74
Hamiltonas	2.110.40
Montrealis	1.375.00
Windsoras	500.00
Londonas	
(vajaus komitetas)	250.00
(liet. studentų klubas)	100.00
Otava	211.00
Rodney (apyl. valdyba)	129.00
(liet. ūkininkų klubas)	100.00
Winnipegas	100.00
St. Catharines	71.00
Iš viso	$11.229.14

Šalia suminėtų sumų, perduotų centriniam vajaus komitetui, kaikurios apylinkės rinko lėšas atskirai savo atstovų kelionėms finansuoti. Tiksliai nėra žinoma, kiek buvo surinkta, tačiau neabejotinai bendra suma prašoko $5.000.00. Taigi, iš viso jaunimo kongresui (ir savo atstovams) Kanadoje buvo surinkta per $16.000.00.

Centriniam vajaus komitetui perduotos sumos buvo paskirstytos: PLB valdybai $7.632.25, ($7.500.00 JAV), jaunimo kongreso atstovams $1.500.00, Kanados Liet. Jaun. S-gos v-bai (likutis) $2.096.89.

Centrinis Kanados vajaus komitetas džiaugiasi taip gerai pavykusiu vajumi jaunimo kongreso reikalams. Tikime, kad lietuviškasis jaunimas mūsų neapvils ir ši investacija atneš gerą dividendą lietuviškam reikalui.

Komitetas reiškia gilią padėką KLB apylinkių valdyboms bei jų vajaus komitetams už šią nuoširdžią talką, o Kanados lietuviams ir lietuviškoms organizacijoms bei institucijoms už gausias aukas jaunimo reikalams.

III PLJ Kongreso Vajaus Komitetas Kanadoje

TORONTO MIESTAS

1976 METŲ NEJUDOMO TURTO MOKESČIAI

DALINĖS SĄSKAITOS

Pagal savivaldybių įstatymo reikalavimus ir nuostatą No. 24-76 priimtą miesto tarybos 1976 metais sausio 1 dieną, pirmieji trys nejudomo turto mokesčių mokėjimai 1976 metais yra taip išdėstyti.

visame mieste	pirmas mokėjimas vasario 11 d.	antras mokėjimas kovo 31 d.	trečias mokėjimas gegužės 19 d.

Čia minimi mokėjimai sudaro dalinę 1976 m. mokesčių sąskaitą, apskaičiuotą pagal paskutinių 6 mėnesių mokesčius praėjusiais metais. Sąskaitos mokesčių likučiui bus paruoštos apie šių metų vidurį ir jos bus taip pat išdėstytos trimis mokėjimais.

Visos dalinės nejudomo turto sąskaitos jau yra išsiųstos. Mokesčių mokėtojai, kurie iki šiol dar negavo mokesčių sąskaitų, turi tuojau kreiptis į mokesčių informacijos skyrių miesto rotušėje arba paskambinti telefonu 367-7115.

MOKESČIŲ MOKĖJIMAI

Mokesčiai gali būti sumokami tose vietose, kurios nurodytos prie mokesčių sąskaitų pridėtoje brošiūroje.

W. A. WILFORD
City Treasurer

Penktoji lietuvių
TAUTINIŲ ŽOKIŲ
ŠVENTĖ

- Amerikos dvišimtmečio minėjimas -
rengiamas 1976 metų rugsėjo 5 dieną
International Amphitheatre, Čikagoje.

- Šventėje dalyvaus per 2000 šokėjų iš JAV, Kanados, Brazilijos, Venecuelos ir Europos.
- Gros Montrealio "Gintaro" ansamblis.
- Ši šventė yra visų lietuvių rengiamas didžiausias dvišimtmečio minėjimas Čikagoje ir JAV, registruotas "Chicago Bicentennial Committee". **Šventės komitetas**

MEDUS–
reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas.
Induose ar koriuose.
Iš bityno: **30 Dewson St.,**
Toronto 4, Ont.
Eagles Nest
Telefonas 534-0563

PLUMBING and HEATING
J. LISAUSKAS
valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvairius vamzdžių ir apšildymo darbus.
Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Metro Lic. PH.136. Tel.532-5191

Optical Studio
OKULISTAS R. SCHMID
1596 Bloor Street West
Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvių Namus) • Tel. 535-6252
Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Čiurlionio mėnuo Otavoje

Čiurlionio minėjimui — festivaliui Otavoje buvo skirtas visas mėnuo 1976 m. sausio 17 — vasario 16 d. Šventės programoje: reprodukcijų paroda, prof. J. M. Vaštokienės ir dail. A. Tamošaičio paskaitos, Čiurlionio ir lietuviškų dainų koncertas, dalyvaujant "Aido" chorui, solistams G. Čapkauskienei, V. Verikaičiui, pianistui J. Govėdui, ir iškilmingos pamaldos, dalyvaujant pronuncijui arkivyskupui Angelo Palmes. Taip pat numatoma paruošti programą televizijos pusvalandžiui.

Paroda

Visą mėnesį "Public Archives of Canada" rūmų parodų salėje vyksta Čiurlionio reprodukcijų paroda. Išstatyta 50 rinktinių reprodukcijų iš Lietuvoje išleistų rinkinių. Kadangi šių rinkinių reprodukcijos yra nedidelės tai apie 10 jų buvo padidinta iki 16 x 20 ir 20 x 24 inčų dydžio iš litografijų ir originalių skaidrių. Taip pat pagaminta pora didesnių peršviečiamų filmų, kurie iliuminuojami specialiose vitrinose. Šie padidinimai gerokai pagyvina parodą, nes daug geriau išryškina ir spalvas, ir vaizdus. "Public Archives" rūmuose nuolatos vyksta ir kitos valdžios globojamos parodos, rodomi kultūriniai filmai, rengiami suvažiavimai. Dabar ypač gyvas sezonas, todėl per mėnesį Čiurlionio parodą pamatys bent 5.000 asmenų.

Otavos dienraščio "The Ottawa Journal" meno skyriaus apžvalgoje (Frank Daley) apie Čiurlionį tarp kitko rašoma:

Čiurlionis buvo svajotojas - regėtojas, turintis nuostabią spalvų nuovoką ir retai sutinkamą didelės vaizduotės dovaną. Jo "Zodiako ženklai", "Pasaulio sukūrimas" ir keturių metų sezonų nuotaikos neabejotinai yra poetiškai atvaizduotos. Jo "Žiema" perduoda ledo ir sniego šaltumo jausmą, o jo "Jūros sonatoje" jaučiama gyva akcija. Šioje sonatoje jis vykusiai pagavo stichinį vandens sūkuriavimą. Karalių ir Pilies pasakos ypač parodo nepaprastą menininko vaizduotę. 'Liaudies menas turi būti mūsų meno bazė', pareiškė Čiurlionis. Jis jautė, kad liaudies meno grožis yra originalus ir išskirtinai lietuviškas.

Šventės atidarymas

Atidarymas įvyko 1976 m. sausio 17 d. "National Arts Centre" puošnioje "Salon" salėje. J. V. Danys, šventės koordinatorius, supažindino dalyvius su prof. Joana M. Vaštokiene iš Trent universiteto, kuri skaitė paskaitą anglų kalba "M. K. Čiurlionis ir jo vieta meno istorijoje". Dr. Vaštokienė nagrinėjo Čiurlionio meną kaip meno istorikė.

Paskaita buvo labai gerai, sistemingai, akademiškai paruošta ir iliustruota skaidrėmis iš Čiurlionio bei kitų garsių menininkų kūrybos, indėnų ir kitų tautų primityvaus meno paveikslais. Čiurlionis meno istorijoje lieka nuošalus individualistas kaip Hieronymous Bosch ar William Blake. Ankstyva mirtis, karai, uždaros valstybių sienos neleido Čiurlioniui plačiau pasirodyti žinomu Vakarų kraštuose. Paskaitai pasibaigus buvo paklausimų iš auditorijos.

Po paskaitos įvyko oficiali šventės atidarymo programa, kuriai vadovavo J. V. Danys. Apylinkės pirm. Vytautas Radžius pasveikino visus susirinkusius ir padėkojo visiems, parėmusiems šventės rengimą ar prisidėjusiems savo darbu.

Daugiakultūrių reikalų min. J. Munro atstovas William Douglas, Canadian Identities skyriaus vedėjas, oficialiai atidarė Čiurlionio festivalį. Jis perdavė ministerio sveikinimus ir pasidžiaugė tokiu kultūriniu renginiu. Prisiminė, kad jam didelį įspūdį padarė pernai Otavos Lietuvių Bendruomenės surengta "Vaivorykštės" tautodailės paroda.

Senatorius Paul Yuzyk savo sveikinimo kalboje pabrėžė tokių švenčių svarbumą Kanados daugiakultūrėje mozaikoje. Pastebėjo, kad ir jam nebuvo žinoma, jog lietuviai turėjo tokio masto dailininką kaip Čiurlionis, labai tinkamą pristatyti Kanados visuomenei.

J. A. Lavergne, "The Carling Community Arts Foundation" atstovas (šis fondas parėmė šventės ruošimą) sveikino rengėjus ir linkėjo geros sėkmės.

Po to buvo priėmimas, susipažinimas ir keliolikos Čiurlionio reprodukcijų apžiūrėjimas. Šventės atidarymo proga "National Arts Centre" buvo išstatyta per 10 padidintų spalvotų reprodukcijų ir iliuminuotų filmų: "Žvaigždžių sonata", "Jūros sonata", "Pasaulio sukūrimas", "Žemaitijos kryžiai ir "Aukuras".

Šventės atidaryme dalyvavo apie 100 kviestų svečių. Be anksčiau minėtų — senatoriaus P. Yuzyko, ministerio J. Munro atstovo William Douglas, buvo National Gallery švietimo skyriaus vedėjas M. Pantazzi, pareigūnai iš National Museum of Man, Public Archives, estų, latvių, ukrainiečių, čekų, lenkų ir gudų atstovai, keletas profesorių iš Carleton ir Ottawa universitetų. **J. V. D.**

M. K. Čiurlionio festivalio metu Otavoje. Iš kairės prof. J. Vaštokienė, sen. P. Yuzyk, estų krašto tarybos narys W. Pent Nuotr. B. Čeponkaus

Atsiųsta paminėti

Juozas Daumantas, FIGHTERS FOR FREEDOM. Lithuanian Partisans versus the U.S.S.R. 1944-1947. Translated from the Lithuanian by E. J. Harrison and Manyland Books. Published by Manyland Books, Inc. (84-39 90th Street, Woodhaven, N.Y. 11421, USA). Dust jacket design by Paulius Jurkus. 254 pages, $9.95.

GAIRĖ. Venecuelos Lietuvių Katalikų Komiteto mėnesinis informacinis leidinys, nr. 7, liepa-spalis 1975. Garbės leidėjas — kun. Ant. Perkumas, redaktorius J. Kukanauza (Calle Los Caobos 86-B-161, Quinta Rutenis, 3ra Section, El Trigal sur Valencia, Venezuela).

PASAULIO LIETUVIS, 1975 m. 16(79) nr., rugsėjis. Adresas: 7240 So. Mozart St., Chicago, Ill. 60629, USA.

AIDAI 1975 m. nr. 8 ir 9. Mėnesinis kultūros žurnalas. Redaktorius — dr J. Girnius. Administracija: T. Benvenutas Ramanauskas, OFM, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207, USA. Metinė žurnalo prenumerata —$12.

ŠVIETIMO GAIRĖS. Lietuviškojo ugdymo žurnalas mokyklai ir šeimai nr. 13(17). Leidžia JAV LB švietimo taryba, Čikaga 1975. Redaguoja — Pranas Karalius; administruoja — St. Rudys, 415 Plum St., Michigan City, Ind. 46360, USA. Metinė prenumerata — $3.00.

Antanas Skirka, TU ESI NEPAMIRŠTAMA. Eilėraščiai. Leidėjas — Lietuvių Žurnalistų S-gos Sydney skyrius. 1975, 69 psl.

JUOZAS YLUVIS

Karaliui Mindaugui

Nežinom tavo kapo,
nerandam karūnos,
liko tik vardas —
vienintelis,
bet ne vienas,
kuris jungia
mūsų likimą.
Tebejaučiam jietį,
kuri veriasi
pro šimtmečių velėną.
Tebežegnojam save
tuo načiu kryžium.
Ar daug padės
po šimtmečių
ieškot naujų žinių
archyvuose,
kai esi gyvas
mūs rungtynėse?

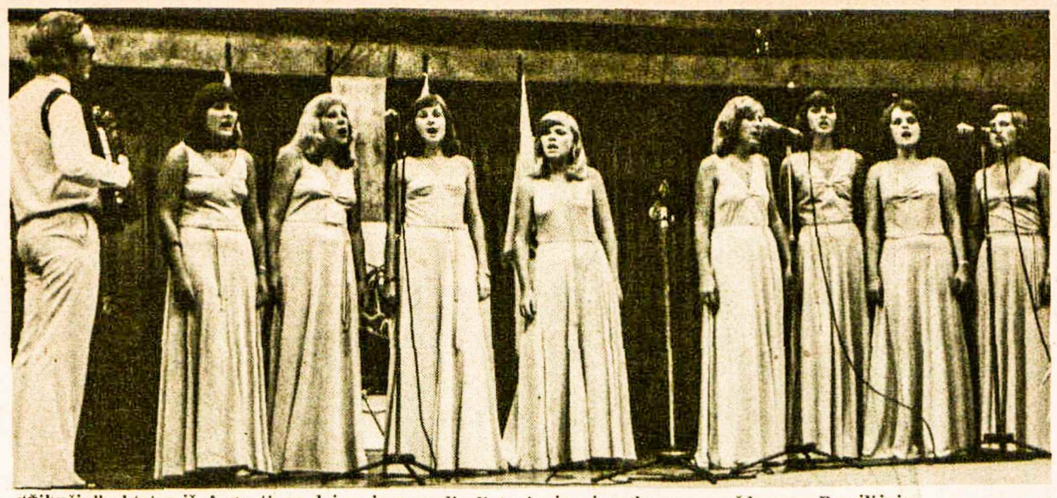

"Žibučių" oktetas iš Argentinos dainuoja pasaulio lietuvių jaunimo kongreso uždaryme Brazilijoje Nuotr. D. Blauzdžiūnaitės

Lietuvių Kultūros Židinys Niujorke

Turiningai pagerbtas kompozitorius Vladas Jakubėnas

Pasikalbėjęs su betkuriuo Niujorko apylinkės lietuviu, patiri pasididžiavimą ypač naujojo ju Tėvų pranciškonų pastangomis pastatytu Kultūros Židiniu. Jiems talkino kiekvienas, kiek galėdamas, lėšomis.

Čia ir susispietė vos nevisa Niujorko apylinkės lietuviškoji veikla. Čia įsikūrė Tėvų pranciškonų vienuolynas, Vaižganto kultūros klubas, savaitraštis "Darbininkas", žurnalai — "Aidai", "Į Laisvę", "Karys", "Muzikos Žinios". Sekmadieniais čia vyksta lietuviškos jaunimo pamaldos, repeticijoms renkasi choras "Perkūnas", treniruojasi sportininkai, žaidžia krepšininkai ir t.t. O tų įvairiausių posėdžių neįmanoma nė išvardinti. Tik šeštadieninė Maironio mokykla nepritapo — pamokos vyksta kitame, lietuvių tirščiau apgyventame rajone.

Kultūrinėje veikloje, kaip vienetas, pirmauja Vaižganto kultūros klubas. Čia reguliariai diskutuojami lietuviškos kultūros, literatūros, politikos įvykiai, kviečiami paskaitininkai, rengiami minėjimai ir t.t.

Šiais metais toji veikla itin pagyvėjo į klubą įtraukus dr. Joną Lenktaitį, apie kurį rašydamas a.a. prof. Juozas Brazaitis apgailestavo, kad jis buvo 25 metam "dingęs" iš horizonto. O rašytojas Pulgis Andriušis jį pravardžiuodavo "kultūriniu viesulu" ar vadindavo "kultūrininkų divizija viename asmenyje".

Kompozitoriaus pagerbimas

Kaip paaiškėjo iš klubo pirm. Snieguolės Liaukutės kalbos atidarant Vlado Jakubėno pagerbimą, pastarasis buvo dr. J. Lenktaičio sumanytas ir jo įvykdytas su precizišku organizaciniu tikslumu. Užbaigdama savo kalbą, pirmininkė, klubo ir visų vakaro programos atlikėjų vardu, įteikė jam raudoną rožę ir Vaižganto raštų anglų kalba knygą.

Dr. J. Lenktaitis pristatė susirinkusiems buvusį artimą savo bendradarbį Vilniaus valstybinės filharmonijos ir Vilniaus operos dirigentą kompozitorių Jeronimą Kačinską, specialiai pakviestą iš Bostono pateikti Vl. Jakubėno kūrybos įvertinimą. (Vytautas Bacevičius, Jeronimas Kačinskas ir Vladas Jakubėnas buvo tik trys lietuviai, priimti į "Composers Association of Contemporary Music" Londone). J. Kačinsko kalba truko 16 minučių. Buvo turininga ir prasminga, apimanti kompozitoriaus gyvenimo tik reikšmingiausius įvykius ir kūrybinius posūkius. Dr. J. Lenktaitis keliais sakiniais dar papildė J. Kačinską, kalbėdamas apie Jakubėną kaip intelektualą, publicistą ir muzikos kritiką.

Tada buvo pristatytas ir svečias iš Čikagos — kompozitorius Vl. Jakubėnas. Jis, sėdėjęs pirmoje eilėje, atsikėlė ir lazdelę pasiramsčiuodamas (turėjo eilę operacijų) palengvėle ėjo scenos durų link. Vos jam užlipus į sceną, lyg būtų susitarę, visi susirinkusieji staiga atsistojo ir ilgu plojimu sveikino svečią.

Nušvito pilkas kompozitoriaus veidas, matyt, tokio šilto sutikimo nesitikėjo. Tą akimirką užsimezgė tamprus ryšys tarp salėje sėdinčiųjų ir svečio scenoje. Priėjęs prie jam parengto stalelio, pakabino lazdą ant kėdės atlošo ir pakilioje nuotaikoje pradėjo savo paskaitą apie lietuviškosios muzikos raidą, pradedant Lietuvos nepriklausomybės atstatymu ir baigiant dabartimi. Paskaita truko 40 minučių ir apėmė visas simfoninės, operinės bei kamerinės muzikos sritis. Dėl riboto laiko teko išleisti lengvąją muziką ir plokšteles.

Tai buvo pirmoji tokia išsami paskaita, kuria ateityje galės pasinaudoti visi, kuriems rūpi lietuviškosios muzikos reikalai.

Koncertas

Antroji pagerbimo dalis ištisai buvo skirta Vl. Jakubėno kūrinių koncertui.

J. Lenktaičio profesinis patyrimas toje srityje ryškiai buvo pastebimas. Tinkamas atlikėjų paskirstymas, nuoseklus veikalų parinkimas bei sugrupavimas koncertą padarė vientisą ir pakėlė jo lygį.

Kita naujiena, kurią publika greit pastebėjo, buvo ta, kad programą atliko tik moterys. Visi sutiko su pranešėjo pasakymu, kad "šviesusis Vaižgantas, mūsų klubo globėjas, maloniai nusišypsotų pamatęs šios programos dalyvius".

Koncertą pradėjo ir užbaigė pianistė Aldona Kepalaitė. Ji įspūdingai paskambino du vaizdelius — iš pasakų krašto ir legendą; du šokius iš baletinės scenos "Gintaro pilyje" — baltųjų laumių šokį, mažojo velniuko šokį ir "Pasaką".

Solistė Irena Stankūnaitė - Silva taip pat pasirodė scenoje du kartus. Ji puikiai padainavo: "Plaukė antelė", "Jievos", "Mėlyni varpeliai", "Na tai kas" ir "Daug turėta mylimųjų".

Elena Kuprevičiūtė - Berg, smuikininkė, specialiai atkviesta šiam koncertui iš Columbus, Ohio, pagrojo gražią kompoziciją legendą "Melodija". Tai tik šešių minučių kūrinys. Susirinkusieji apgailestavo negalėję ilgiau pasigėrėti jos puikiu smuikavimu.

Niujorko apylinkėje nėra nė vieno lietuvio violončelisto. Todėl buvo pakviesta Niujorko filharmonijos violončelistė Judy Shiffers, kuri profesiniu įsijautimu pagrojo rapsodinę serenadą.

Visiem solistam akompanavo pats kompozitorius, teikdamas visam koncertui užtarnauto iškilumo.

Dail. Česlovas Janušas gražiai išpjovė "V. J." inicialus, lyrą ir laurų šakele, kurie, pritvirtinti prie scenos užpakalyje ištemptos raudonos drobės, atitinkamai apšvietus, labai skoningai atrodė.

Pabaigoje visi programos atlikėjai buvo pakviesti į sceną, kur jiems buvo įteikta po gražią gėlių puokštę. Tą dieną buvo O. Jakubėnienės gimimo diena. Ji taip pat liko neužmiršta — jai atskirai įteikta puokštė raudonų rožių. **Juozas Virkutis**

"Ateičiai" 65 metai

Šių metų vasario mėn. minime "Ateities" žurnalo sukaktį. Prieš šešiasdešimt penkerius metus (1911) pasirodė pirmasis "Ateities" numeris. Jame buvo atspausdintas ateitininkų sąjūdžio manifestas "Trys pamatiniai klausimai", ir visi tuos pačius idealus turintieji buvo kviečiami spiestis aplink "Ateitį". Per visus tuos metus ateitininkai ir jų žurnalas ne tik ėjo greta — jie buvo viens kito dalimi. Tas pat yra ir šiandien.

"Ateitis" visada buvo ir tebėra ateitininkų idėjų ir veiklos veidrodis. Jei kada "Ateitis" klestėjo, neabejojome ateitininkų gyvumu. Jei kada ji buvo nualinta, žinojome, kad patys ateitininkai buvo nusilpę. "Ateitis" ateitininkui yra telefono laidas, jį rišantis su sąjūdžiu. Nutrauk jį — ir su pagrindu turėsim klausti, kas liko iš tokio ateitininko be "Ateities".

Minėdami 65 metų "Ateities" sąjūdį, stiprinkime tarpusavio ryšį per "Ateitį" ir stiprinkime pačią "Ateitį". Kiekvienas ateitininkų vienetas turėtų šią sukaktį savu būdu paminėti ir pravesti žurnalo prenumeratų vajų. Kiekvienas ateitininkas turėtų šį žurnalą prenumeruoti, jį skaityti ir remti raštu bei lėšomis.

Kęstutis Trimakas,
vyr. "Ateities" redaktorius

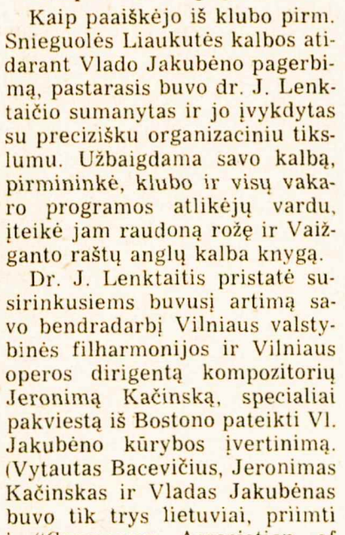

ADRIANA - MONIKA JOCYTĖ, trečios kartos Argentinos lietuvaitė, atstovavo Berisso lietuvių jaunimui trečiajame pasaulio lietuvių jaunimo kongrese ir dalyvavo talentų vakare Montevideo ir Sao Paulo miestuose. Ji yra artima giminaitė Alfonso Rudoko, gyvenančio Tillsonburge, Ont.

Mintys apie šiaurės studentus

(Atkelta iš 5-to psl.)

pis yra, palyginus, trumpas, o susiorganizavimas (atskirose vietovėse) pareikalauja daug laiko.

Studentai turi turėti centrą, kur jie galėtų susirinkti. Taip kaip parapija gali egzistuoti be pastatų, taip studentai (lietuviai) dabar egzistuoja be namų. Studentų namai galėtų būti gyvenimo, pramogų, kultūrinės veiklos vieta. Lietuvių Namai yra gera idėja ir reikalingas dalykas, bet taip pat ir studentai turėtų turėti savo namus arti universiteto, kuriuos jie laisvu laiku tarp paskaitų galėtų pėsti pasiekti. Apie tai galėčiau visą straipsnį parašyti, bet šios temos čia neliesiu.

Dar didelė studentų sąjungos problema — ryšių palaikymas tarp klubų ir SALSS. Pernai buvo stengtasi kaip galima daugiau apimti bendrą veiklą, bet kadangi kasmet klubų pirmininkai keičiasi, keičiasi ir jų adresai. Šiais metais vėl stengiasi centro valdyba kaip galima artimiau dirbti su paskirais klubais.

Pagaliau nors ir turime problemų, bet sąjunga savo veiklą pasuko akademine linkme, tuo būdu rodydama, kad studentija yra gaivi ir energinga.

Antanas Šileika

CANADIAN ART MEMORIALS LTD.

176 LAKESHORE ROAD WEST
(kampas Mississauga Road N.)
Port Credit, Ont. Tel. 278-2757

LOUIS TEMPORALE — oficialus skulptorius — Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

OPERŲ ARIJŲ, DUETŲ IR ISTRAUKŲ KONCERTĄ Čikagoje, Marijos Augštesniosios Mokyklos salėje, surengė JAV Lietuvių Fondas. Programą atliko trys žymieji dainininkai — sopranas Dana Stankaitytė, tenoras Stasys Baras ir bosas Jonas Vaznelis su akompaniatorium muz. A. Vasaičiu. Klasikams atstovavo L. Beethoveno "Fidelio", G. Donizetti "Lucia di Lammermoor", Ch. Gounod "Faustas", G. Verdi "Aida", "Likimo galia", A. Thomas "Mignon", G. Bizet "Perlų žvejai", W. A. Mocarto "Don Žuanas", lietuviams kompozitoriams — K. V. Banaičio "Jūratė ir Kastytis", J. Gaidelio "Dana". Koncertas susilaukė labai gausių dalyvių. Jiems ir programos atlikėjams padėkos žodį tarė rengėjų komiteto pirm. M. Remienė. Koncerto pelnas buvo skirtas Lietuvių Fondui. A. Santaras Lietuvių Fondui įteikė $2.000, surinktus Lietuvoje mirusio a.a. Vl. Tiškaus minėjime. Renginys užbaigtas trumpu Lietuvių Fondo pirm. dr. A. Razmos žodžiu.

DAIL ELENOS KEPALAITĖS darbų paroda vasario 14 — kovo 5 d.d. vyksta Niujorko Manhattane, Phoenix galerijoje, 939 Madison Ave. Šiai parodai ji yra pateikusi savo skulptūrų iš 1966-76 m. laikotarpio ir piešinių.

SOL. VITAS GRUZDIS, niujorkietis operečių ir operų tenoras, su teatralų grupe lankėsi Meksikoje ir ten atliko pagrindinį Cavardossio vaidmenį G. Puccini operoje "Tosca".

ADELAIDĖS LIETUVIŲ TEATRAS "VAIDILA" Melburne įvykusiame Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos dvidešimtmečio suvažiavime dalyvavo su J. Neverausko režisuota Anatolijaus Kairio trijų veiksmų tragedija "Šviesa, kuri užsidegė". Šis čikagiečio dramaturgo veikalas Australijoje pirmą kartą buvo suvaidintas Adelaidės Lietuvių Dienose 1974 m. pabaigoje. ALK Federacijos suvažiaviman buvo planuota atvežti naują V. Baltučio veikaliuką, bet dėl susidėjusių aplinkybių sumanymo teko atsisakyti.

ALDONOS LIOBYTĖS trijų veiksmų pasaką "Ramunė" Čikagos Jaunimo Centre pastatė rež. Živilė Numgaudaitė, vadovaujanti šios instituicijos dramos studijai. Spektaklyje dalyvavo gausus jaunųjų aktorių būrys. Pagrindinius vaidmenis atliko: Ramunės — D. Markelytė, Motinos — V. Serelytė, Tėvo — A. Vaitkevičius, Jaunikaičio — A. Žygas.

MOTERŲ VIENYBĖ Niujorko Kultūros Židinyje surengė supažindinimą su Juozo Lukšos - Daumanto partizaninių atsiminimų knyga "Fighters for Freedom", išleista Stp. Zobarsko "Manyland Books" leidyklos. Apie pokario partizanus Lietuvoje kalbėjo S. Kudirka, ištraukas iš savo dramos "Penki stulpai turgaus aikštėje" skaitė A. Landsbergis. Žodį tarė ir šios angliškosios laidos organizatorė dr. Nijolė Bražėnaitė-Paronetto, Lietuvoj žuvusio autoriaus J. Lukšos našlė. Knygą "Fighters for Freedom" gražiai įvertino du žymieji žurnalai "Library Journal" ir "Choice", paskelbdami recenzijas, kurios paprastai turi daug įtakos JAV miestų, mokyklų, universitetų bibliotekoms, kai sudaromas užsakomų leidinių sąrašas.

LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ DRAUGIJOS valdyba, vadovaujama pirm. Leonardo Andriekaus, pasiuntė šimtą laiškų tarptautinės rašytojų draugijos PEN tautybių pirmininkams, prašydama pagalbos iš okupuotos Lietuvos norinčiam išvažiuoti poetui Tomui Venclovai. Prie laiškų yra pridėtas į anglų kalbą išverstas jo raštas vilniškės kompartijos centro komitetui, kuris buvo paskelbtas "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" 19 nr. Tarptautinės rašytojų draugijos tautybių pirmininkams primenama, kad T. Venclova, siekiantis kūrybinės laisvės užsienyje, yra išvertęs James Joyce, Robert Frost, Stefan George, Guillaume Apollinaire kūrinių. Pridedamas ir atsišaukimas į V. Europos bei sovietų intelektualus, atskleidžiantis tragišką Mindaugo Tamonio mirtį po traukinio ratais, o taip pat ir ankstesnį kalbininko prof. dr. J. Kazlausko žuvimą. Šis priedas pabrėžia Lietuvių Rašytojų Draugijos valdybos nuogąstavimą, kad panašus likimas gali ištikti ir T. Venclovą. Tarptautinės rašytojų draugijos tautybių pirmininkai prašomi kreiptis į Lietuvos Rašytojų Draugijos pirm. A. Bieliauską ir kompartijos centro komiteto I sekr. P. Griškevičių. Nurodytose pavardėse yra vienas netikslumas. Okupuotos Lietuvos rašytojai savo VI suvažiavime sausio 14-15 d.d. naujuoju valdybos pirmininku išsirinko poetą A. Maldonį. Taigi, A. Bieliauskas jau nėra jų pirmininkas. Lietuvių Rašytojų Sąjungos valdyba, laiškams duodama sausio 22 d. data, matyt, dar neturėjo suvažiavimo duomenų.

LIETUVIŲ KATALIKŲ AKADEMIJOS visuomenininko premiją, kurios mecenatas yra čikagietis kun. dr. J. Prunskis, šį kartą paskirs Kanadoje sudaryta vertintojų komisija: pirm. Kazys Manglicas, sekr. dr. Ona Gustainienė, nariai — kun. dr. Pranas Gaida, dr. Silvestras Čepas ir inž. Jonas Kšivickis. Pasiūlymus siųsti sekr. dr. O. Gustainienei, 179 Cassandra Blvd., Don Mills, Ont., Canada M3A 1T4.

ŠIAULIŲ DRAMOS TEATRAS H. Ibseno "Gabrielio Borkmano" spektakliu paminėjo aktoriaus ir rež. Kazio Tumkevičiaus 35 metų teatrinio darbo sukaktį. Šią dramą yra režisavęs sukaktuvininkas, joje atliekantis ir pagrindinį vaidmenį. K. Tumkevičius 1939 m. baigė Kauno dramos teatro studiją. Dirbo Šiaulių, Marijampolės, Kauno dramos teatruose, 1947-48 m. tobulinosi Maskvos Vachtangovo teatre. Nuo 1949 m. dirba aktorium ir režisorium Šiaulių dramos teatre. Čia jis yra sukūręs apie 80 vaidmenų, režisavęs apie 30 veikalų. Sukaktuvininką A. Vilkutaičio-Keturakio komedijos "Amerika pirtyje" ištrauka pagerbė "Rūtos" fabriko saviveiklininkai, kuriem jis talkina režisūra. K. Tumkevičiaus su "Rūtos" saviveikliininkais pastatyta "Amerika pirtyje" buvo paminėta šios komedijos pirmojo spektaklio Šiauliuose sukaktis, pradėta teatro mylėtojų šventė "Rudens vainikas".

KAUNO MEDICINOS INSTITUTO farmacinės chemijos katedros vedėjas docentas E. Tarasevičius tobulinasi Šveicarijos Ciuriche ir ten ruošia doktorato disertaciją vaistų sintezės srityje. Anksčiau jis studijas yra gilinęs R. Vokietijoje, Greifswaldo universitete.

LIETUVOS TELEVIZIJA naują laidą "Rašytojų kūrybos vakarai" pradėjo Juozu Paukšteliu. Jo kūrybos apžvalgą padarė literatūros kritikė E. Bukelienė. J. Paukštelis pasidalijo prisiminimais apie J. Tumą-Vaižgantą bei savo literatūrinio darbo pradžią. Laidą papildė inscenizuotos jo romanų "Kaimynai" ir "Čia mūsų namai" ištraukos, paskaitytas fragmentas iš romano "Jaunystė".

VILNIAUS DAILĖS PARODŲ RŪMUOSE lankytojus su pramonės dailininkų kūryba supažindino speciali paroda "Dailininkai — plačiai vartojamų gaminių pramonei". Paroda apėmė beveik visas gamybos rūšis, pradedant audinių raštais ir baigiant namų apyvokos reikmenų modeliais.

W. A. MOCARTO "REQUIEM" Leningrade dirigavo vilnietis J. Aleksa. Šį kūrinį atliko Leningrado M. Glinkos choro kapela ir simfoninis filharmonijos orkestras.

1975 M. "TIESOS" APSAKYMO KONKURSE pirmąją 600 rb. premiją laimėjo Kazys Pūras už apsakymą "Viena diena iki pergalės", dvi antrąsias po 400 rb. — Petras Bražėnas už "Sukaktį" ir Vytautas Rimkevičius už apsakymą "Parvežk ąžuolo lapų", tris trečiąsias po 200 rb. — Antanas Bieliauskas už "Teismą pamiškėje", Marijonas Krasauskas-Marukas už "Šauksmą", Algimantas Zurba už "Neramius gandrus". Visi premijuoti apsakymai buvo skelbti "Tiesoje" 1975 m.

VIEŠOJOJE KAUNO BIBLIOTEKOJE pirmąją asmeninę parodą surengė kaunietis grafikas Algirdas Pakeliūnas, Vilniaus dailės institutą baigęs prieš 10 metų.

VILNIAUS DRAMOS TEATRAS jauniesiems žiūrovams paruošė Aldonos Liobytės trijų veiksmų pasakos "Devyniabrolė" premjerą. Pasaką režisavo A. Lapėnas, scenovaizdžius sukūrė dail. R. Gibavičius, muziką — kompoz. T. Makačinas. Pagrindinius vaidmenis atlieka jaunieji aktoriai — G. Ciplijauskaitė, K. Gudonytė, A. Večerskis, R. Arbačiauskaitė, R. Ramanauskas.

VILNIAUS VYRŲ CHORAS "VARPAS" 1975 metus užbaigė sukaktuviniu koncertu, skirtu veiklos dvidešimtmečiui. "Varpui", tarptautinio konkurso laureatui, šiame laikotarpyje yra vadovavę muzikai — A. Krogertas, P. Bingelis, P. Gilys. Dabartinis jo vadovas yra A. Arminas, dirigentas — A. Sopranovičius, chormeisteris — P. Puošiūnas. Jubiliejinis koncertas buvo pradėtas M. K. Čiurlionio, A. Bražinsko, V. Klovos, R. Žigaičio, V. Budrevičiaus kompozicijomis, tęsiamas klasikų kūriniais ir užbaigtas R. Wagnerio "Piligrimų choru" iš operos "Tannhaeuser".

VILNIAUS DŪDŲ ORKESTRAS "TRIMITAS", vadovaujamas R. Balčiūno, filharmonijos salėje surengė aštuoniolikos R. Vokietijos kompozitorių pjesių, šokių ir maršų koncertą. Recenzento A. Urbonavičiaus teigimu, didžiausią įspūdį paliko H. Hungerio siuita "Zoologijos sode" subtilia muzikine tapyba, taikliai pagautom charakteristikom. Iš kitų kūrinių jis mini E. Waldteufelio valsą "Svečiuose pas E. Waldteufelį", O. Wagnerio pjesę "Piccolino", H. Langerio "Intermezzo", H. Lenerto koncertinį valsą "Juokas ir meilė", K. Bruchmanno "Sventinę muziką". "Trimitas" yra geriausias dūdų orkestras Lietuvoje, bet jam vis dar trūksta platesnio lietuviško repertuaro. A. Urbonavičius daro išvadą, kad šis labai sėkmingas vokiečių kompozitorių koncertas paskatins ir lietuvius didesnę savo kūrybos dalį skirti pučiamųjų orkestrams.

REŽ. JUOZAS MILTINIS Panevėžio dramos teatre antrą kartą pastatė nuotaikingą prancūzų dramaturgo E. Liabišo komediją "Siaudinė skrybėlaitė". Pirmą kartą jis šią komediją žiūrovams buvo pateikęs 1960 m. išvakarėse. Naujojo pastatymo spektakliams scenovaizdžius sukūrė dail. Rimtautas Gibavičius, drabužius — dail. Dalia Jurginienė, muziką — kompoz. Teisutis Makačinas.

V. Kst.

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor St. W. **Tel. 534-9286**

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 • **Tel. 532-3400**

AKTYVAI — virš 8 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
Pirmadieniais	10 - 3	term. indėlius 1 metų	9¼%
Antradieniais	10 - 3	pensijų s-tas	8¼%
Trečiadieniais	uždaryta	taupomąsias - savings s-tas	7½%
Ketvirtadieniais	10 - 7	depozitų - čekių s-tas	6%
Penktadieniais	10 - 8	DUODA PASKOLAS:	
Šeštadieniais	9-12	asmenines	9½%
Sekmadieniais	9.30 - 1	nekiln. turto	9½%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais — 9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės draudа pagal santaupų dydį iki $2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki $10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaidas. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

F. SENKUS nuo šių metų sausio mėnesio vadovauja "ONTARIO TRUST REAL ESTATE" įstaigai.

Į jį ir toliau galima kreiptis visais nekilnojamo turto reikalais

Telefonai: 533-4414, 421-8420

AUTORITE SALES and SERVICE

Telefonas 531-1305 1636 Dundas St. W.

ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave. (tarp Dundas ir College)

- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Snieginės ir paprastos padangos, **Michelin, B. F. Goodrich, Radial** ir kt.

Sav. FRANK PETTIT

BEST ELECTRIC

NUO LŪŠNOS IKI DANGORAIŽIO!
Verslo bei pramonės pastatų elektros įrengimai, priežiūra ir kiti darbai

ELEKTROS RANGOVAS

Tel. 925-7716 Petras Prakas

Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

Ar turite sunkumų suprasti ką reiškia gyvybės draudа?

Klauskite mane apie:

- pajamų mokesčių atskaitas
- pensijų planus
- RRSP — registruotą pensijų planą
  - invalidumo pajamas
  - nuosavybių draudą
  - šeimos apsaugą
- Studentų draudos fondus mokslui eiti

Juozas Eimis Ramas, *2 Carlton St., suite 714*

District Manager

Canadian Premier Life

Raštinė: 363-7881
Namai: 766-5857

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave. **telefonas 536-5936**

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Parduodamos lempos ir baterijos. • Prityręs specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylią, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus. • Savininkai: **A. Paškevičius** ir **J. Tamošiūnas**

Taip atrodo LFLS, Tauro ir LGSF klubų sportininkai po 30-ties metų suėję pasisvečiuoti "Jujos" apsilankymo proga Lietuvoje 1975 m. pavasarį. Iš kairės pirmoj eilėj: Sablinskas, L. Adomavičienė, V. Dzindziliausksa, V. Choniavka, P. Vitonis (Douglas); antroj eilėj: M. Ilgūnas, Apuokas, Genys, Kostkevičius, Juja, I. Dirgela, D. Ilgūnas, E. Ilgūnienė; trečioj eilėj: Bielkus, Činikas, Žalkauskas, Sušlavičius, Meškauskas, Zakarauskas, Žemaitaitis, Rinkevičius, A. Kuzmickas, Netcelis, Eimaitis(?), Šėrėpėka ir Klimas

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

gi sakosi savo pokalbiuose su F. Castro pasmerkęs Kubos kišimąsi į Angolos reikalus. Venecueloje Kanados premjeras sutarė su to krašto vyriausybe, kad ši pirks daugiau Kanados gaminių, nes prekybinis balansas yra labai pakrypęs Venecuelos naudai.

Kanados paštininkų unija jau vėl pradeda ruoštis naujam streikui, kuris galės įvykti 1977 m. vasarą, kai pasibaigs dabartinė sutartis. Toronto paštininkų unijos vadas L. Murphy siūlo mėnesinį $8 nario mokestį padidinti iki $33 sekantiems devyniems mėnesiams, kad būtų vėl užpildytas paskutinio streiko metu išsemtas fondas. Jis taipgi pranešė streiką boikotavusiems nariams jų suspendavimą iki unijos suvažiavimo 1977 m. Tokių paštininkų suspendavimą patvirtino ir vyriausias unijos vadas J. Davidson. Jo duomenimis, suspendavimo susilauks apie 2.000 streiklaužių. Nors jų nario teisės suspenduojamos, unija iš jų algų ir toliau atskaitys mėnesinį mokestį. Ši taktika prieštarauja pašto ministerio B. Mackasey pažadui, kad streiko metu darban grįžusieji paštininkai nebus nubausti. Unijos vadas J. Davidson tapgi pranešė, kad unija pagaliau atšaukia lig šiol praktikuotą naujojo pašto kodo boikotą. Tas boikotas, sulėtinęs jau ir taip lėtas pašto paslaugas, buvo nelegalus. Nuo kovo 1 d. Kanados paštas dviem centais pabrangins laiškų pasiuntimą į JAV. Tokiems pirmos klasės laiškams tada reikės 10 centų ženkliuko. Oro pašto ir kitos siuntos užsienin pabrangintos nuo š.m. sausio 1 d.

Federacinė Kanados konservatorių partija naują vadą R. Stanfieldui pakeisti rinks vasario 22 d. įvyksiančiame atstovų suvažiavime. Kandidatų jau yra 11. Toronto "Star" dienraštis apklausinėjo 351 būsimąjį atstovą, norėdamas nustatyti tų kandidatų pajėgumą pirmajame balsavime. Už C. Wagnerį pasisakė 17,2% apklaustųjų, už B. Mulroney — 14,9%, už P. Hellyerį — 10%. Kiekviename balsavime iškris mažiausiai balsų gavęs kandidatas, o jo šalininkai turės pasirinkti kitą. Taigi, tolimesniuose balsavimuose gali pasikeisti pirmaujančių kandidatų duomenys. To pasikeitimo iš anksto neįmanoma pramatyti. Iš viso suvažiavime dalyvaus 2.575 konservatorių partijos atstovai.

Federacinės vyriausybės sutartis, įvedusi $8 kainą vietinėje rinkoje parduodamai statinei naftos, pasibaigs birželio 31 d. Spėjama, kad naująja sutartimi statinę naftos teks pabranginti $2. Tokiu atveju pirmos rūšies benzinas automobilių savininkams gali pabrangti iki dolerio už galioną. Brangesnė bus ir alyva namams šildyti. Ontario energijos išteklių ministeris D. Timbrell grasina užšaldyti naftos kainas, kai bus paskelbtas jos pabranginimas. Ši priemonė betgi tėra laikinė, galiojanti keletą mėnesių. Naftos pabranginimo reikalauja ne tik jos bendrovės, bet ir Albertos provincija, pagrindinis jos tiekėjas vietinei rinkai. Rizikingas, nevisada sėkmingas naujų šaltinių jieškojimas pareikalauja didelių išlaidų, kurias tegali padengti pakankamas naftos bendrovių pelnas. Nepakankamai augštos naftos kainos lėtina jos paieškas.

Lietuvių jaunimo organizacijos turi būti lietuviško gyvenimo mokykla

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJ

Po labai gero pasirodymo Sov. Sąjungos ir pasaulio jaunių pirmenybėse kaunietis V. Mizgaitis pakviestas į sovietinę klasikinių imtynininkų rinktinę, kuri ruošiasi dalyvauti tarptautinėse varžybose Jugoslavijoje ir V. Vokietijoje.

Sov. Sąjungos krepšinio federacija paskelbė 1975 m. 25 geriausių krepšininkų sąrašą. Jame yra ir du lietuviai — M. Paulauskas 7 puolėjas ir R. Girskis (V. Statyba) 8 gynėjas.

Druskininkuose treniravosi Sov. Sąjungos krepšinio rinktinė. Į ją buvo pakviesti Vilniaus Statybos gynėjai Rimas Girskis ir Jonas Kazlauskas. Trečias vilnietis — puolėjas Algis Pavilonis su sovietų jaunių rinktine viešėjo Indijoje.

Vilnietis M. Krejeris neseniai įvykusiose Sov. Sąjungos jaunių stalo teniso varžybose laimėjo I v. ir tapo Sov. Sąjungos jaunių meisteriu. M. K. iš 37 žaidimų laimėjo 33. Tai paskutinis jo laimėjimas jaunių klasėje, nes po to jau pereina į suaugusių klasę.

Lietuvos moksleivių-mergaičių rinktinė sėkmingai žaidė Kišiniovo krepšinio turnyre — įveikė Odesą 73:29, Žitomirą 66:36, Kišiniovo moksleivių rinktinę 71:60 ir studenčių rinktinę 56:42. Kovoje dėl I v. su Maskvos rinktine lietuvaitės sužaidė lygiomis — 78:78. Tik pratęsime Lietuvos rinktinė nugalėjo Maskvą 90:85. Lietuvos mergaičių rinktinėje žaidė: vilnietės I. Vestfeldaitė 67, V. Rudžionytė 24, A. Galdelytė 36, marijampolietė R. Kurantavičiūtė 26 ir klaipėdietės D. Valainytė 33, J. Turauskaitė 54, I. Andrejeva 46, M. Bočkutė 26, A. Pakarklytė 9, L. Girkaitė 22 ir I. Petrikaitė 16. Rinktinėje nežaidė kaunietės, kurios ruošėsi kitoms rungtynėms.

Sov. Sąjungos imtynių federacija paskelbė 1975 m. geriausių imtynininkų sąrašus. Savigynos sąrašuose yra keli lietuviai. Pasaulio meisteris Č. Jezerskas I-je vidutinio svorio grupėje eina pirmuoju. Antraisiais paminėti A. Sungaila (puslengvio sv.) ir A. Zulonas (pussunkio sv.). Į geriausių teisėjų sąrašą pateko vilnietis P. Eigminas.

SLIDINĖJIMO PIRMENYBĖS

S. Amerikos baltiečių ir lietuvių slidinėjimo pirmenybės įvyks kovo 6 d. Devil's Elbow prie Bethany, Ont. Pradžia — 10.30 v.r., registracija — 9.00 v.d. Rengia latviai.

Programoje — slalomas ir didysis slalomas. Pirmenybės bus vykdomos šiose klasėse: jaunučių — žemiau 13 m., jaunių 13-17 m., vyrų 17-44 m., vyrų veteranų per 44 m. ir moterų (amžius neribotas). Lietuvių pirmenybės bus išvestos iš batiečių varžybų duomenų.

Smulkios informacijos išsiuntinėtos visiems sporto klubams. ŠALFA SS atstovas Kanadoje iki pirmenybių yra Vincas Paulionis, 219 Briar Hill Ave., Toronto, Ont. M4R 1I1. Tel. 488-2274.

Iškiliausias ar iškiliausia lietuvių pirmenybių slidinėtojas-ja bus apdovanoti Toronto Lietuvių Medžiotojų ir Žūklautojų Klubo "Kirvis" pereinamąja taure. Ši taurė įsteigta 1964 m. Praėjusių metų laimėtojas — M. Kairys iš H. Kovo. Slidinėjimas yra sparčiai augantis ir populiarėjantis sportas. Visus kviečiame gausiai dalyvauti šiose pirmenybės.

PSF lietuvių sekcija

VYČIO ŽINIOS

Osvaldui Kuiliui, buvusiam Vyčio futbolininkui ir krepšininkui, mirus jo tėveliui, reiškiame gilią užuojautą.

Metiniai šokiai Anapilio salėje praėjo pakilioje nuotaikoje ir su nemažu pasisekimu. Į šokius atsilankė gausus būrys svečių, kuriems viešnia iš Lietuvos Onutė Valiukevičiūtė padainavo tėviškę primenančias dainas. Vakarą surengė parengimų komisija, susidedanti iš pirm. J. Budrio, V. Balsienės, R. Underytės ir V. Paulionio. Jiems talkino P. Berneckas, J. Nacevičius, J. Balsys ir keli jaunieji krepšininkai. Rengėjai dėkoja: O. Valiukevičiūtei už mielas tėviškės dainas, svečiams už gausų atsilankymą, V. Paliuliui už salės šviesų tvarkymą, V. Balsienei, Z. Pacevičienei, G. Valiūnienei už keramiką, J. Margiui ir Aukštaičiui (Mohawk Furn.) už dovanas loterijai.

Atvirose Montrealio stalo teniso pirmenybėse dėl tolimos kelionės ir nepatikimo oro Vyčio klubui atstovavo tik Nešukaičių šeima. Moterų vienete V. Nešukaitytė iškovojo reikšmingą pergalę 21:19; 21:19; 21:19, nugalėjusi buvusią Indijos meisterę Rupa Banerjee. Moterų klasėje gerai žaidė G. Nešukaitytė, kuri pusbaigmyje pralaimėjo tai pačiai R. Banerjee 21:16, 23:21; 21:17. Prieš tai ketvirtbaigmyje ji nugalėjo pajėgią S. Kavallierou. Moterų dvejete V. ir G. Nešukaitytės laimėjo I v., baigmėje įveikusios B. Plučaitę — S. Kavallierou. Mišriame dvejete I v. teko V. Nešukaitytei — Watson. G. Nešpkaitytė laimėjo I v. 15 m. grupėje ir II 17 m., baigmėje pralaimėjusi B. Plučaitei. Gerai žaidė J. Nešukaitis — laimėjo I v. senjorų grupėje ir II vyrų B grupėje.

Jaun. stalo tenisininkai žaidžia tarpusavio komandinėse varžybose, kuriose dalyvauja 5 komandos. Bus du ratai. Kol kas yra paaiškėję tik individualūs žaidėjai: P. Tutlys 4-0, K. Banelis 3-1, Z. Janušauskaitė 3-1 ir E. Augaitis 2-2. Stalo teniso treniruotės yra nukeltos į II a. esančią Karalienės Mortos svetainę, kurioje yra žymiai geresnis apšvietimas.

Jauniai A, 18, CYO pirmenybėse nugalėjo Lourdes komandą 63:32. Žaidė: K. Krawczyk 8, P. Stauskas 6, R. Glower 19, R. Duliūnas 24, P. Žalnieriūnas 6.

Jauniai C, 14, tose pačiose pirmenybėse pralaimėjo OLOMC komandai 20:31. Žaidė: V. Grabauskas 8, J. Karpis 4, A. Radzevičius 4, E. Augaitis 2, J. Zenkevičius 2, A. Kišonas, R. Budrys, R. Karpis.

Mergaitės C, 14, CYO lygos pirmenybėse po atkaklios kovos pralaimėjo St. John XXIII 14:19. Žaidė: R. Slapšytė 6, R. Baliūnaitė 4, K. Simkutė, I. Balsytė, A. Sinkevičiūtė 4, L. Radzevičiūtė, R. Jonikaitė. Pirmose rungtynėse vytietės tas pačias žaidėjas įveikė 8:2. **A. S.**

Skautų veikla

• Mindaugo dr-vės žiemos iškyla į Romuvą sausio 31 — vasario 1 d.d. su 26-šiais skautais bei vadovais praėjo sėkmingai. Abi dienas ir naktį snigo, bet tai netrukdė jaunatviškam entuziazmui pabūti gamtoje, pakeliauti, pasportuoti, o labiausiai pabrėžti, kad Romuva, ir sniego kalnais užversta, gali būti ir turi būti naudinga savai veiklai. Ačiū K. Asevičiui, A. Grybui ir R. Namikui už visokeriopą talką.

• Vasario 1 d. skautų būkle jūrų skautų arbatėlėje aptarti aktualūs reikalai. Vasario 14 d., 1 v.p.p., High Parke jūrų skautai turės čiuožimo iškylą.

• Vasario 29 d. "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntai minės savo 25 m. veiklos sukaktį šia tvarka: 11.30 v.r. Prisikėlimo šventovėje pamaldos; 5 v.p.p. didžiojoje Prisikėlimo salėje — iškilminga sueiga, įžodis, sveikinimai, buvusių tuntininkų pristatymas. Meninę dalį atliks "Gintaro" ansamblis, Vl. Pūtvio šaulių kuopos teatras "Aitvaras" ir sktn. Stepo Kairio muzikinis vienetas. Po minėjimo bus vaišės. Č šią šventę yra pakvietį Seserijos ir Brolijos vyr. skautininkai ir LSS tarybos pirmijos pirmininkas.

• Sktn. Stepo Kairio muzikinis vienetas dėkoja "Šatrijos" tuntui už naujas iš Lietuvos atvežtas kankles.

• Kovo 20-21 d.d. Toronte turėsim retą svečią — lietuvių skautų pirmūną v.s. P. Jurgėlą, kurio knygos "Lietuviškoji skautija" pristatymas bus kovo 21 d., 6 v.v., Prisikėlimo auditorijoje. Po oficialios dalies bus sol. Ginos Čapkauskienės koncertas, akompanuojant Daliai Viskontienei. Šios šventės rengimo komitetui vadovauja v.s. Vyt. Skrinskas. Visi kviečiami iš anksto įsigyti bilietus.

• Sausio 31 Trinity Recreation Centre įvyko Fort York plaukimo varžybos. Tai metinis skautų organizacijos susitikimas. Vilkiukų draugovei atstovavo J. Namikas, E. ir R. Stanuliai ir P. Sukauskas. Jie laimėjo IV v. P. Sukauskas surinko daugiausia taškų. **Č. S.**

AL GARBENS REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys

Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West

PARDAVIMAI HIGH PARK RAJONE

RUNNYMEDE — ANNETTE, atskiras plytų namas, 10 kambarių per 3 augštus, 4 virtuvės, 3 prausyklos, 4 kambariai pirmame augšte su vonia, namas labai gerame stovyje, $10.000 įmokėti.

WRIGHT — RONCESVALLES, gražus atskiras namas, 10 kambarių, arti Indian Rd., įmokėti apie $10.000.

ST. CATHARINES, ONT., atskiras vienaaugštis, 1 metų senumo, savininko statytas, 1800 kv. pėdų, prijungtas garažas; labai geras pirkinys Toronto arba St. Catharines lietuviams.

HIGH PARK, tributis — 14 kambarių per tris augštus, vandeniu šildomas; 2 garažai, arti požeminio ir Lietuvių Namų. Įmokėti apie $50.000.00.

JANE — ANNETTE, pusiau atskiras plytų namas, 6 kambariai pilnai modernizuotas, 2 prausyklos, platus šoninis įvažiavimas; įmokėti tik $10.000; savininkas, užpirkęs namą, turi parduoti.

SKUBIAI REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

AL. GARBENIS Namų tel. HU 9-1543

STASYS DARGIS Namų tel. 248-9196

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
9½% už 2 m. term. dep.	9½% už asm. paskolas
8¾% už 1 m. term. dep.	9½% už mortgičius
7½% už taupymo s-tas	
8¼% už pensijų planą	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 12 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki $10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonai: **532-8723** ir **532-1149**

ED. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)

1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario **Tel. 533-5454**

Lietuviams daroma NUOLAIDA

LITHO-ART SPAUSTUVĖ

971 College St., Toronto 4, Ontario

Telefonas: 533-4363

LIETUVIAI SAVININKAI

Įvairūs spaudos darbai: leidiniai, programos, visi verslo bei reklaminiai spaudiniai

CHOLKAN

R. CHOLKAN & CO. LTD. REALTOR

REAL ESTATE — GENERAL INSURANCE

SWANSEA — BLOOR, vos keliolikos metų senumo gražus su balkonais originalus tributis (triplex); garažai su privačiu įvažiavimu; prašoma kaina — $129.500; atvira skola.

JANE — BLOOR, 5 minutės eiti iki požeminio traukinio stoties; 3 miegamųjų atskiras namas, 2 prausyklos; prašoma kaina $67.500.

KINGSWAY, 2 miegamųjų vienaaugštis, užbaigtas rūsys; garažas su privačiu įvažiavimu; didelis kiemas; prašoma kaina — $69.900; netoli Bloor.

RUNNYMEDE — BLOOR, 11 kambarių per du augštus, gražus atskiras namas, 3 prausyklos, užbaigtas rūsys; garažas su privačiu įvažiavimu; prašoma kaina — $82.500.

SHAVER — BLOOR, 6 kambarių vienaaugštis, puikiai užbaigtas rūsys, su baru etc., 2 prausyklos; garažas su privačiu įvažiavimu; prašoma kaina — $79.000.

Turiu didelį pasirinkimą modernių bendrabutinių (condominium) apartamentų, 2-3 miegamųjų, su dviem prausyklom, balkonais, maudymosi baseinais etc., Swansea ir kitose vakarų Toronto rajonuose; neaugštos kainos; geriau negu nuomoti.

P. KERBERIS,
2336 Bloor Street West
tel. 763-5555 namų 535-1584

ADVANCE REAL ESTATE Ltd.

Toronto Real Estate Board narys

1055 Bloor Street West

A. (BLUE) BLIŪDŽIUS

Tel: 534-9246 namų 537-2291

Rezidenciniai — komerciniai — investacijos — mortgičiai — įkainojimas — namų drauda

Trident Real Estate Ltd.

2150 Bloor St. W., Toronto, Ont., M6S 4V7

Sąžiningas patarnavimas perkant ar parduodant nuosavybę Toronto ir Mississaugos apylinkėje

TELEFONAI: įstaigos: **766-9771** namų **270-6075**

Vyt. V. Girdauskas

Čikagos lietuvių horizonte

VLADAS RAMOJUS

KANADIEČIŲ MENAS

Čikagoje dauguma kultūrinio gyvenimo stebėtojų mano, kad naujausias menines jėgas, ar tai atėjusias iš jaunimo gretų, ar tai naujai prasimušusias pro geležinę uždangą bei atsiradusias laisvajame pasaulyje, pirmiausia Čikagos lietuvių scenon iškviečia "Margučio" radijo programų vedėjas P. Petrutis, anksčiau gyvenęs Toronte. Sausio 25 d. į Jaunimo Centro salę prisirinko tiek tikrojo meno ištroškusių lietuvių, kiek jų ten gali tilpti. Tą popietę ir įvyko dabar Kanadoje gyvenančių ir dirbančių viename universitete smuikininkų **DANOS POMERANCAITĖS** ir **YURI MAZURKEVICH** koncertas, rengtas "Margučio". Kadangi smuiko virtuozai D. Pomerancaitė ir Y. Mazurkevich yra jau pasaulinio garso menininkai, apie juos daug kalbėti ir nereikia. Čikagos lietuvių visuomenė iš jų koncerto gavo gal net daugiau, negu tikėjosi. Atskirus atliktus kūrinius lydėjo nuoširdžios ovacijos, o po koncerto juos sveikino ne tik lietuviai, bet ir Ukrainos Išlaisvinimo Fronto atstovė U. Celcevych. Idomu, kad abu menininkai nenustatė jiems priklausančio gal ir labai augšto honoraro, sutiko pasidalinti koncerto gautu pelnu pusiau su rengėjais. Iš vakaro abu menininkai dalyvavo spaudos baliuje ir nuoširdžiai išsikalbėjo su eile lietuvių. Ten skaitytą kun. V. Rimšelio invokaciją Dana ir Yuri palydėjo kryžiaus ženklais ant savųjų krūtinių. Pagarba "Margučiui" už šio neeilinio koncerto iniciatyvą, pagarba abiems menininkams, davusiems tikrai augšto lygio koncertą.

BALIUS IR PREMIJOS

Penktasis Lietuvių Žurnalistų S-gos cv rengtas spaudos balius įvyko sausio 24 d. tradicinėje "Martinique" restorano pokylių salėje. Šiemet baliui nustatytas 590 vietų skaičius buvo prieš savaitę užpildytas, ir paskutiniųjų prašymų rengėjai nebegalėjo patenkinti. Įėjimo kaina buvo $17.50 asmeniui. Baliaus pelnas galutinai dar nenustatytas, bet liks gerokai virš $1,000 dr. Daužvardžio fondui jauniesiems lietuvių spaudos, foto ir radijo bendradarbiams ugdyti.

Kaikas klausia, kodėl spaudos baliai rengiami su tokia pompa ir augštais mokesčiais, kai tuo tarpu pelnas ne toks jau milžiniškas? Atsakymas: spaudos baliais norima išlaikyti tą tradiciją, kuri būdavo neprikl. Lietuvoje. Ten spaudos baliai būdavo visų balių viršūnėje — dalyvaudavo prezidentas, ministeriai, užsienio diplomatai. Penktajame spaudos baliuje Čikagoje garbingų svečių tarpe matėme dienraščio "Chicago Tribune" vyriausią užsiemo žinių skyriaus red. M. McGuire su žmona, abu smuikininkus iš Kanados, gen. Lietuvos konsule J. Daužvardienę, PLB pirm. Br. Nainį, ALTos pirm. dr. K. Bobelį, BALFo pirm. M. Rudienę, augštą amerikiečių įstaigų pareigūną inž. V. Adamkų ir daug kitų. Dalyvavo taip pat LŽS garbės nariai, eilė redaktorių, lietuviškų radijo ir "Lietuviai televizijoje" programų vedėjai.

Dvidešimt minučių trukusi meninė programa, sceniškai apipavidalinta muz. A. Jurgučio, atlikta solistų M. Momkienės, V. Stankienės, V. Momkaus, Br. Maciukevičiaus ir J. Savrimo, buvo skirta LŽS cv nariams, spaudos aktualijoms, įvairiems laikraščiams bei jų redaktoriams apdainuoti. "TŽ", kaip Kanados lietuvių laikraštis, į programą nebuvo įtrauktas.

Melodeklamacijos, solo, duetai, trio ir kvintetas sudarė tokią gyvą ir patrauklią programą, kad nevieną kartą publika, aplodismentus reikšdama, kilo ir iš kėdžių. Pats kupletų tekstas gal ir nebuvo pačių iškiliausių tarpe, bet jų įforminimas ir atlikimas sudarė publiką labai pagavusius kontrastus.

Spaudos balių tradicijos nepamainoma dalis — premijų įteikimas jauniesiems lietuvių spaudos, foto ir radijo bendradarbiams iš dr. Daužvardžio fondo, įsteigto ir išugdyto dabartinės LŽS cv. Šiemet premijų komisiją sudarė LŽS cv vicepirm. E. Pakštaitė, rašyt. Al. Baronas ir A. Zailskaitė. $50 premijos paskirtos už rašinius: A. Avižieniui, D. Bruškytei, R. Genčiui (visi iš Čikagos), G. Juozapavičiūtei Toronte, L. Kojeliui Los Angeles, R. Lukoševičiūtei Montrealyje, V. Nakui Detroite. Už nuotraukas: D. Blauzdžiūnaitei Montrealyje, E. Būtėnui Čikagoje ir J. Kupriui Cicero. Premijas su atitinkamu žodžiu įteikė gen. Lietuvos konsulė J. Daužvardienė. Jas asmeniškai tegalėjo atsiimti tik D. Bruškytė, A. Avižienis ir E. Būtėnas — spaudos baliaus svečiai, nes kitiems dėl laiko stokos nebesuspėta pranešti tos linksmos ir paskatinančios žinios.

REDAKTORIUS, BUVĘS SOV. SĄJUNGOJ

Red. M. McGuire su žmona šiame spaudos baliuje buvo garbės svečiai. Su jais supažindino LŽS cv pirm. kun. J. Viašnys ir inž. A. Rudis. M. McGuire, dabartinis dienraščio "Chicago Tribune" vyr. užsienio žinių redaktorius, yra buvęs korespondentu Maskvoje, lankęs Baltijos valstybes, pažįstas jų žmones. Nors, kaip jis pats išsireiškė, kiekvieną amerikietį korespondentą ten lydi kartais net 25 slapti sovietinio saugumo sekliai, bet jam buvę progos išsikalbėti su baltiečiais ypač Latvijoje. Savo kalbą pradėjęs lietuviškai, red. M. McGuire prisiminė S. Kudirką, prisiminė išskirtos muz. A. Jurgučio šeimos rūpesčius. LŽS cv redaktoriui M. McGuire įteikė meniška garbės pažymėjimą su atitinkamu angliškų tekstu, o jo žmonai — Lietuvos Rūpintojėlio replika. Svečiai red. Mc Guire ir jo žmoną palydėjo ilgomis ir nuoširdžiomis katutėmis. Su lietuviais juos plačiau supažindino inž. A. Rudis. Tikime, kad po šio atsilankymo ir reikiamo pagerbimo "Chicago Tribune" dienraštyje svarbiam poste turėsime dar vieną savo draugą, kaip kad turėjome red. R. Kennedy "Sun-Times" dienraštyje iki jo pasitraukimo į pensiją.

Aplamai penktasis spaudos balius, kurio pasisekimu daugiausia rūpinosi vykd. vicepirm. J. Janušaitis, praėjo labai pakiliai, ir visi svečiai buvo tikrai patenkinti. VI-sis ir paskutinis šios valdybos rengiamas spaudos balius įvyks 1977 m. sausio 29 d. toje pačioje vietoje.

Lietuvių Žurnalistų Sąjungos centro valdybos surengtame spaudos baliuje Čikagoje buvo paskelbtos premijos jauniesiems bendradarbiams. Jų tarpe yra ir "T. Žiburių" bendradarbiai — R. Lukoševičiūtė, G. Juozapavičiūtė, D. Blauzdžiūnaitė ir V. Nakas, gavę po $50. Nuotraukoje — Algis Avižienis dėkoja visų jaunųjų bendradarbių vardu. Šalia jo — LŽS centro valdybos vicepirmininkė jaunimo reikalams E. Pakštaitė ir LŽS cv pirm. kun. J. Vaišnys, SJ Nuotr. Eug. Būtėno

Torontiečių aukos jaunimui

TREČIOJO PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESO PINIGINIO VAJAUS TORONTE APYSKAITA

Toronto apylinkės vajaus komitetą sudarė: pirm. Ged. Kalinauskas, Dainora Juozapavičiūtė, Lina Vaitiekūnaitė, Silvija Šarkutė, Andrius Gaputis ir Raimundas Sungaila. Jiems talkino KLB Toronto apyl. pirmininkas Vyt. Bireta. Štai aukotojai.

Organizacijos ir institucijos

Kanados Lietuvių Fondas	$1.000.00
"Paramos" kooperatyvas	600.00
Prisikėlimo par. kooperatyvas	500.00
Lietuvių Namai (grąžinta nuoma už jaunimo vakarą)	500.00
Lietuvių Medikų Draugija	500.00
Liet. Inžinierių Dr-ja (surinkta iš narių)	277.00
KLB Toronto apyl. valdyba	250.00
Kanados Liet. Jaunimo S-ga	200.00
KLK Moterų Dr-jos Lietuvos Kankinių par. skyrius	100.00
KLK Moterų Dr-jos Prisikėlimo par. skyrius	50.00
Anapilio Moterų Būrelis	50.00
KLB krašto valdyba	50.00
Prisikėlimo par. pensininkų klubas	50.00
Kanados sporto apygarda	20.00
Iš viso	$3.147.00

Asmeninės vardinės aukos

$135: dr. J. Sungaila; $100: inž. H. Lapas, J. Inkrutas Hamiltone; $30: dr. A. Dailydė; $25: inž. E. Čuplinskas, inž. V. Liuima, P. Sidaras; $20: J. Stankus, J. Kulikauskas, Alg. Banelis, V. Sinkevičius, J. Vaškela, J. Astrauskas, K. Čepaitis, P. M. Krilavičius, K. L. Liutkus, V. Matulaitis, V. G. Agurkiai Hamiltone, Al. Viskontas, dr. J. M. Uleckai, dr. J. Yčas; $12: kun. Aug. Simanavičius.

$10: P. Guobys, B. Baranauskas, J. Šližys, B. Ulozas, G. Sakus, S. Salkauskas, V. Balsys, A. Ciplijauskas, A. Raudžius, R. Šimkus, P. Barakauskienė, J. Sarūnas, J. Morkūnas, L. Balsys, A. Žilėnas, V. Kolyčius, A. Puteris, V. Augaitis, A. Bumbulis, F. Barzdžius, K. Gonta, V. D. Juodišis, J. Dambaras, A. Martišius, J. Žadavičius, G. Sturmer, kun. P. Ažubalis, dr. A. Valadka, V. Kerulis, A. Juzukonis, A. Puteris, Alg. Simanavičius, S. Ažubalis, J. R. Simanavičius, V. Auginis, G. Tarvydas, E. Čepėnas, J. Stonys, S. Sagevičius Sarnijoj.

$7: A. J. Ankus; $6: Br. Saplys.

$5: J. Dragašius, C. Amolevičius, J. Būtėnas, A. Seliokas, J. Plečkaitis, E. Radauskas, S. Rukša, R. Z., E. Šlekys, J Krivaitis, J. Daunys, A. Raslanas, L. Šeškus, J. Matuliauskas, J. Jasinevičius, Medelis, J. Balsys, M. A. Jokūbynienė, P. Kudreikis, P. Balčiūnas, V. Zadurskis, V. Balčiūnas, V. Jasinevičius, A. Grigaliūnas, P. M. Vaišvila, V. Aušrotas, P. Vaškevičius, P. Gulbinskas, Zenkaitytė, A. Kairys, B. M. Abromaitis, Pr. Bastys, M. Meiliūnas, L. Tamošauskas, J. Strazdas, R. Gurgždaitis, S. Vaitkus, A. Paškevičius, K. Daunys, P. Matulevičius, V. Nakrošius, K. Ožalas, Z. Girdauskas, M. S. Meškauskas, P. Ulba, R. Šarkus, B. Znotinas, P. Aušrotas, V. Montvilas, A. Vaičeliūnas, Lenkevičius, K. Rusinas, J. StašKevičius, A. Saulis, J. Zubrickas, R. Ziulys, M. Neverdauskas, S. Kalytis, L Gvildienė, Br. Saulėnas, Z. Didžbalienė.

Dar daugelis tautiečių aukojo po mažiau. Iš viso privačiai suaukota $3.110.00. Atsiprašome aukotojus už galimus netikslumus skelbiant pavardes, nes nevisas buvo galima išskaityti. Esame dėkingi lietuviškoms organizacijoms ir pavieniams asmenims už gausias aukas lietuviškajam mūsų jaunimui. Visos surinktos aukos buvo perduotos vajaus komitetui Kanadoje.

III PLJ Kongreso Vajaus Komitetas Toronte

WINDSOR, Ontario

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMO 58-tos metinės Windsore bus paminėtos vasario 15 d. parapijos salėje, 808 Marion. Minėjimas prasidės pamaldomis Šv. Kazimiero šventovėje 11 v.r. Jas atnašaus už žuvusius ir Sibiro tremtyje kenčiančius tautiečius klebonas kun. D. Lengvinas. Apie 12 v. prasidės oficialioji minėjimo dalis. Paskaitą skaitys dr. Damušis iš Detroito. Meninę dalį atliks Windsoro jaunimas. Bus renkamos aukos Tautos Fondui. Visi Windsoro ir apylinkėje esantieji tautiečiai kviečiami minėjime dalyvauti.

Lietuvos vėliavą iškelti, kaip tai būdavo daroma kitais metais, nėra vilties. Priežastis: praėjusių metų pavasarį miesto taryboje iškilo didelės diskusijos del svetimų vėliavų iškėlimo prie miesto savivaldybės rūmų, kai rusai-komunistai paprašė leidimo bolševikų vėliavai iškelti 30 metų nuo antrojo karo užbaigimo sukakties proga. Miesto tarybos atstovas Donald Clark griežtai užprotestavo. Tuomet kitas atstovas, Wagenberg, pasiūlė, kad ir kitoms tautybėms būtų taikoma ta pati taisyklė. Pasiūlymas priimtas ir galios ilgesnį laiką, kol pasikeis kada nors miesto tarybos narių sudėtis.

L. B-NĖS APYLINKĖS SUSIRINKIMAS įvyko sausio 18 d. Apylinkei jau antrus metus vadovauja teisės stud. Joana Kuraitė. Jai talkina valdybos narės — stud. Rūta Čerškutė, mokyt. Marija Eidukaitė, stud. Aldona Tautkevičiūtė ir stud. Alma Kraniauskaitė. Pirmininkė išsamiai pranešė apie metinę valdybos veiklą, apie būsimus darbus ir atsakinėjo į paklausimus. Tenka pasidžiaugti, kad jaunosios kartos mergaitės labai sutaria ir darniai dirba visuomeninį darbą. Revizijos komisijos vardu St. Naikauskas perskaitė išdo patikrinimo aktą. Piniginiai reikalai rasti pilnoje tvarkoje. Už taip gražų pasidarbavimą valdybai išreikšta padėka. Apylinkės turto ir knygyno tvarkytojas Antanas Juškauskas pranešė, kad knygyne yra 316 knygų. Esą būtų labai gražu, jei spintelė su knygomis būtų patalpinta parapijos salės matomoje vietoje, bet ne "paslėpta" po laiptais.

Sugrįžęs iš pasaulio lietuvių jaunimo kongreso Windsoro jaunimo atstovas stud. Paulius Kuras padarė pranešimą apie kongreso veiklą, atsakinėjo į paklausimus ir parodė keletą nuotraukų iš stovyklavimo P. Amerikoje. Paulius lietuviškoje jaunimo veikloje neatsilieka nuo sesutės Joanos. Didelė pagarba jų tėvams — dr. Č. Kurui ir mokyt. Joanai Kurienei, kurie taip puikiai išauklėjo savo jaunąją kartą lietuviškoje dvasioje. Tik didelių pastangų ir rūpesčių dėka galima to pasiekti. Jauniausios dukrytės — Virginija ir Rūtelė taip pat įstatytos į lietuviškas vėžes. Tenka paminėti, kad mokytoja Joana Kurienė yra pakviesta mokytojauti į Detroito šeštadieninę mokyklą.

JAUNIMO KONGRESO proga P. Ameriką aplankė dr. D. Naikauskienė su vyru ir dukrele, mokyt. Marija Dumčienė su vyru ir dukrele. Sugrįžę papasakojo savo įspūdžius iš Argentinos, Brazilijos ir Urugvajaus.

MERGAIČIŲ "AUŠROS" KVARTETAS, vadovaujamas Valės Tautkevičienės, Kalėdų šventes ir Naujus Metus praleido Floridoje. Dainavo, berods, Juno Beach ir St. Petersburg gyvenantiems auksinio amžiaus tautiečiams. Grįžo patenkintos dideliu pasisekimu.

LIGONIAI K. Linkevičienei teko atsigulti į Hotel Dieu ligoninę. Padaryta tulžies operacija. Ligonė jaučiasi gerai — sveiksta. — Dana Kraniauskienė automobilio susidūrime gerokai nukentėjo. Stipriai sužeista koja. Gydosi jau namuose, vaikščiodama su lazdos pagalba. Linkime mūsų mieloms tautietėms kuo greičiausiai pasveikti. Eks-ko

TORONTO ONT

Tradicinis "TŽ" spaudos balius vasario 7 d. praėjo su dideliu pasisekimu. Anapilio salė buvo pilnutėlė dalyvių, ne tik iš Toronto, bet ir kitų vietovių — St. Catharines, Hamiltono, Barrie, Sarnijos, Kingstono (dail. A. Tamošaitienė) ir kt. Ypač gausu buvo jaunimo, kuris okupavo salės galeriją. Spaudos baliaus nuotaikai tinkamą programą atliko šaunusis Klevelando vyrų oktetas, vadovaujamas R. Babicko. Publikai ypač patiko humoristinės dainos. Kaip padėkos bei įvertinimo ženklą oktetо solistei I. Grigaliūnaitei ir vyrams gėles įteikė R. Birgelytė, R. Čepaitytė ir R. Demantavičiūtė. Rengėjų pirmininkui P. Bražukui pranešus, kad meninė programa baigta, visi vaišinosi įvairiomis gėrybėmis ir dalyvavo šokiuose, grojant orkestrui "Muzikai", vadovaujamam Kaminsko. Loterijai vadovavo dr. S. Čepas, F. Urbonienė, J. Kaknevičienė. Ypač džiaugėsi jaunimas, kuriam teko didysis tortas "Napoleonas", dovanotas S. Rakštienės. Kadangi loterija buvo gausi, daug kas grįžo namo su vienokiu ar kitokiu laimikiu.

Spaudos baliaus ruošoje uoliai dirbo KLK Kultūros Draugijos "Žiburiai" valdyba, "TŽ" administracijos ir spaustuvės tarnautojai, valdybos narių bei tarnautojų žmonos ir kiti talkininkai.

Rengėjai reiškia nuoširdžiausią padėką: loterijos laimikių aukotojams, Anapilio Moterų Būreliui už pyragus ir tarnybą, Bramptono tautiečiams gėlininkams už gėles, ponioms ir panelėms už loterijos bilietų platinimą salėje, vyrams, ėjusiems įvairias tarnybas, oktetui, jo vadovui R. Babickui, sol. I. Grigaliūnaitei, kun. J. Staškui už scenos dekoravimą, Vl. Paliuliui už šviesų tvarkymą, orkestrui "Muzika", "TŽ" administracijos ir spaustuvės tarnautojams, fotografui St. Dabkui, M. Yokubynienei už bilietų pardavinėjimą, šeimininkei S. Simonaitienei už valgių paruošimą ir visiems, prisidėjusiems prie spaudos baliaus darbų. Taip pat didžią padėką reiškia rengėjai visiems baliaus dalyviams ir "TŽ" skaitytojams, kurie gausiais savo įnašais parėmė šį renginį ir kartu laikraščio leidimą. Ačiū visiems!

Didžiosios loterijos laimikius "TŽ" spaudos baliuje vasario 7 d. laimėjo: spalvotos televizijos priimtuvą — Z. Girdauskas iš Toronto nr. 22015, dail. Dagio skulptūrą — J. Trinkūnas iš Westono nr. 30015, dail. H. Žmuidzinienės paveikslą — G. Grumbinas iš Don Mills nr. 14972, V. Balsienės keramiką — A. Repečka iš Toronto nr. 14308, dail. A. Tamošaičio paveikslą — Br. Norkevičius iš Worcester, JAV, nr. 7243, Pr. Baltuonio skulptūrą — G. Brakas iš Buffalo, JAV, nr. 151, S. Pacevičienės keramiką — D. Zulonienė iš Mississaugos nr. 18022, dail. Alf. Dargio paveikslą — dr. J. Puodžiukas iš Port Dover, Ont., nr. 19118, E. Valiūnienės keramiką — B. Kaminskas iš S. Ste. Marie nr. 29911, dail. R. Žiūraitienės paveikslą — E. Gipas iš Toronto nr. 22916, radijo priimtuvą — J. Birgiolas iš Toronto nr. 13958. Dar vienuolika laimikių buvo mažojoj loterijoj. Jų laimėtojai bus paskelbti vėliau.

Neegzistuojančių valstybių pašto ženklus pardavinėjanti firma savo sąrašuose mini ir Lietuvos pašto ženklus. Jos skelbimas buvo įdėtas TV Guide. Lietuva dar daugelio valstybių pripažįstama de jure kaip egzistuojanti valstybė. Netiksliai sąraše minima Lietuva kaip išnykusi valstybė. Firmos adresas: Harris, Dept. V-14, Boston, Mass. 02117, USA.

ŠYPSENOS

Iš mokyklos grįžus

— Ką tu, sūneli, šiandien veikei mokykloje? — klausia tėtis sūnų.

— Laukiau skambučio, tėveli . . .

Pirštas

— Negražu rodyti pirštu, — bara mama.

— Tai dėl ko šis pirštas vadinamas rodomuoju? — paklausė sūnus.

• Auga be lietaus: nuošimčiai, skolos ir vaikai.

Skelbimai

Verslininkas klausia kitą:

— Ar skelbimai padeda tavo verslui?

— Nekalbėk apie skelbimus. Užvakar skelbiausi, kad ieškome naktinio sargo. Vakar naktį apvogė mūsų įstaigą . . .

Parinko Pr. Alš.

Pajieškojimai

Jieškomas **Povilas — Paul Kuraitis — Kurath** arba jo brolis Jonas iš Balneliškių k., Eržvilko valsč., Tauragės apskr. Jieško Jurgis Lingaitis, gyvenantis Čikagoje. (Tel. 312-523-9367 Čikaga). Galima atsiliepti ir "TŽ" administracijos adresu.

Jieškomas **Laužikas Antanas** (arba jo vaikai), gimęs apie 1902 m. Kupiškio valsč., Doniūnų km., po pirmojo pasaulinio karo išvykęs į Kanadą. Jieško sesuo Anelė Laužikaitė-Cibulskienė, gyv. Lietuvoje. Pranešti: S. Smalinskas, 21341 Dartmouth, Southfield, Mich. 48076, USA.

WEST END AUTO BODY
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas.
Darbas garantuotas. Savininkas lietuvis JONAS JURĖNAS
87 Shorncliffe Rd. • East of Hwy. 27
South of Dundas St. West
Toronto, Ont. M8Z 5K5
Telefonas 231-6710

743-0100
FRANK BARAUSKAS, F.R.I.
Nuosavybių pirkimas ir pardavimas; pirmų ir antrų mortgičių sudarymas
FRANK BARAUSKAS LIMITED, Realtor

DRAUDA
Balio Maskeliūno įstaiga
Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2483 Lakeshore Blvd. West, Toronto 14, Ontario
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Editha

rankų darbo natūralių džiovintų ir dirbtinių gėlių buketai. Įvairios keramikos, bronzos ir kitokios vazos
Edith ir Jonas Linkūnaičiai
Užsakymų atveju skambinti tel. 677-6579 Toronte po 5 v.v.

Turner & Porter laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954
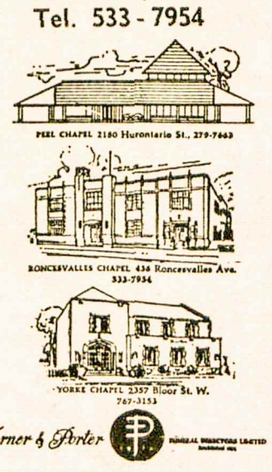
PEEL CHAPEL 2180 Hurontario St., 279-7663
RONCESVALLES CHAPEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954
YORKE CHAPEL 2357 Bloor St. W. 767-3153
Turner & Porter

DRESHER-BARAUSKAS INSURANCE AGENCY LTD.
Vedėjas — VALTERIS DREŠERIS
Padėjėja — Alė Mikšienė
Tel. įstaigos: 233-3334 ir 231-2661, namų 233-4446
3828 Bloor Street W., Islington, Ontario M9B 1K8
(Prie Kipling ir Six Points Plaza)
Žinotina apie namų draudą:
Dauguma draudos bendrovių reikalauja apdrausti namą 80% iki 100% atstatymo kainos. Kitaip, įvykus ir mažam nuostoliui, bendrovė nėra įpareigota pilnai padengti nuostolį
Jeigu turite klausimų apie betkokią draudą, kreipkitės — paaiškinsime. Valteris Drešeris

Lietuviška maisto gaminių krautuvė
PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave., Tel. 535-1258
TORONTO, ONTARIO
• —— UŽSAKYMAI PRIIMAMI TELEFONU —— •
• —— NEMOKAMAS PRISTATYMAS —— •

Simon's TELEVISION
2385 Dundas St. W., Toronto 9, Ont. Telefonas 532-8772
Netoli Lietuvių Namų prie Bloor - Dundas požeminio. • Prieš pirkdami kitur, pasiteiraukite apie mūsų kainas. • Garantuotas sutaupymas.
TAISOM — PARDUODAM — NUOMOJAM
Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

FAREFAX NUTRITION CENTRE
Natūralus maistas Dufferin Plaza
Parduodamas įvairus natūralus maistas, vitaminai, įvairi natūralių žolių arbata ir t. t. Taip pat čia galima gauti lietuviškų sūrių. Jums mielai patarnaus krautuvės vedėja
A. Gataveckienė. Tel. 532-1351

OKULISTAS
L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST., TORONTO
Tel. 921-3924
Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

OKULISTAS
S. BROGOWSKY, O.D.
412 RONCESVALLES AVE.
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto tel. 531-4251
Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo10 v. ryto iki 4 v. p.p.
Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS
į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu
Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.
LIETUVIŲ ĮSTAIGA Baltic Exporting Co. 482 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ontario
Telefonas LE 1-3098 Savininkai S. ir F. Janavičiai

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.
2224 Dundas Street W.,
Toronto, Ontario
M6R 1X3
Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti
tel. 533-3531
nuo 11 v. r iki 7 v. v.

INSURANCE
Namų — Gyvybės
Automobilių
Komerciniai
533-1121 WALTER DAUGINIS 249-2067
1613 BLOOR STREET WEST, TORONTO, ONTARIO

TORONTO ONT

VASARIO 16 IŠKILMĖS TORONTE

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 58-ji sukaktis Toronte bus iškilmingai minima vasario 15, sekmadienį. Sekmadienio rytą lietuvių šventovėse iškilmingos pamaldos. Jose organizuotai su vėliavomis dalyvaus organizacijos. Iškilmingas minėjimas prasidės 3.30 v.p.p. Anapilio salėje. Pagrindinę šventės kalbą pasakys **VLIKo pirm. dr. K. J. Valiūnas** iš Niujorko. Meninę programą atliks Toronto *meniniai vienetai ir jaunimas:* Toronto choras "Varpas", vadovaujamas muz. J. Govėdo, tautinių šokių grupės "Gintaras" su "Atžalynu" ir šeštadieninės mokyklos mokiniai. Prie įėjimo į minėjimą Lietuvos laisvinimo reikalams rinks aukas Tautos Fondo atstovai, o minėjimo išlaidoms — apyl. valdyba. Specialus autobusas vasario 15, sekmadienį, 2.45 v.p.p., nuo L. Namų išvyks į Anapilį minėjimo iškilmėms.

Angliškoji dalis bus 4.30 v.p.p. Joje kalbą pasakys **Ontario kultūros ministeris R. Welch.** Dalyvaus visa eilė kanadiečių svečių, jų tarpe *Mississaugos* miesto burmistras dr. M. Dobkin ir kiti.

Vasario 13, penktadienį, 8 v. v., didžiojoje Prisikėlimo par. salėje KLB krašto valdyba rengia priėmimą Kanados valdžios, etninių grupių bei spaudos atstovams. Vasario 16 proga lietuviams speciali radijo programa bus sekmadienį, 1.30 - 2 v. p. p., "Tėvynės prisiminimų" pusvalandyje FM banga 101.

KLB Toronto apylinkės valdyba

Anapilio žinios

Telefonas: 277-1270

— Šį sekmadienį — Lietuvos *nepriklausomybės paskelbimo 58-ji sukaktis.* 11 v. pamaldose organizacijos dalyvauja su vėliavomis. Giedos parapijos choras ir sol. R. Strimaitis. Tautos Fondo atstovai rinks aukas *tėvynės laisvinimo reikalams.* Pamaldos užbaigiamos Lietuvos himnu.

— Iškilmingas Vasario 16 minėjimas — Anapilio salėje 3.30 v.p.p. Po pamaldų iki minėjimo bus gali*ma gauti kavos ir pietų.*

— Atvykusieji į minėjimą prašomi tvarkingai statyti automobilius pagal tvarkdarių nurodymus autoaikštėje.

— Šį sekmadienį ryšiumi su Vasa*rio 16 iškilmėmis įprastų pamokų* vaikams nebus.

— Vasario 9 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse palaidotas a.a. Stasys Stulpinas. Veilonies artimiesiems nuoširdi *užuojauta.*

— Naujai įsisteigęs Anapilio jaunimo būrelis trečiadienių vakarais Anapilio salėje pradeda tinklinio pratybas.

— *Šį šeštadienį Anapilio salėje* Oakvillės liet. Bendruomenės skyrius rengia Vasario 16 minėjimą.

— Sveikiname Joną ir Marijoną Senkus, švenčiančius auksinę vedybų *sukaktį. Padėkos pamaldos — šį* šeštadienį, 5 v.p.p., mažojoj Anapilio salėje.

— Šį sekmadienį pamaldos: 11 v. už a.a. kun. Zigmą Ramanauską ir a.a. Albiną Kazlauskienę.

Lietuvių Namų žinios

— Pr. sekmadienio popietėje dalyvavo apie 300 tautiečių. Grojo Algio Dimskio akordeono muzika. Svečių knygoje pasirašė: J. Matulaitis iš Čikagos, Klevelando okteto nariai: G. Motiejūnas, R. Butkus, Vl. Žiedonis, M. Motiejūnas. Publikai išprašius, okteto vyrai padainavo 3 dainas.

— LN pirm. J. Strazdas su ponia Birute išvyko mėnesiui atostogų į Floridą. Jį pavaduoja vicepirm. S. Kuzmas.

— Sunkiai serga LN buhalteris S. Jaseliūnas Šv. Juozapo ligoninėje. LN valdyba ir tarnautojai linki jam greit pasveikti.

— Vajaus komitetas vasario 21, šeštadienį, 7 v.v., LN rengia vakarą, kurio programą atliks Vl. Pūtvio šaulių teatras "Aitvaras".

— Viešnios iš Lietuvos sol. Onos Valiukevičiūtės lengvosios muzikos koncertas įvyks vasario 22 d. L. Namuose. Pakvietimai gaunami pas LN Moterų Būrelio nares, kurios koncertą globoja, LN raštinėje ir sekmadienio popietėse.

— Vasario 8 d. Toronto jūrų šaulių kuopa "Baltija" LN turėjo susirinkimą.

— Į LN narius įstojo: Zigmas Girdauskas, sumokėjęs $100, Rita Girdauskas $1. Papildė įnašus: P. Juršaitis $25 (iki $100), V. Stočkus $5 (iki $25).

— LN bibliotekai 6 tomus Žemaitės raštų paaukojo Jonas Vaitkus.

Prel. dr. J. Tadarauskas "T. Žiburių" spaudos baliaus proga paaukojo savajai spaudai paremti $100 ir pasveikino KLK Kunigų Vienybės vardu. Laikraščio leidėjai už duosnią auką reiškia jam nuoširdžią padėką.

"Tėvynės prisiminimų" radijo programa, kuri sausio 31 d. paminėjo savo 25-rių metų sukaktį, lietuviškus pusvalandžius transliuoja iš CHIN stoties FM 101 banga: sekmadieniais 1.30-2 v.p.p., ketvirtadieniais 10.30 v. v. — 11 v.v. Kabelinėje televizijoje lietuviška radijo programa transliuojama iš Maclean-Hunter stoties dešimtuoju kanalu pirmadieniais 5.30 v.v. — 6 v.v., trečiadieniais 8.30 v.v.-9 v. v. Tą pačią programą transliuoja ir kitos dvi Toronto kabelinės televizijos stotys kartą į savaitę, būtent, Graham ir York.

"T. prisiminimu" programą ir jos vedėją J. R. Simanavičių 25-rių metų sukakties proga, be jau anksčiau minėtųjų, sveikino: K. L. B. Toronto apylinkės pirm. V. Bireta ir kun. A. Žilinskas. E. Kudabienė sveikino ne tik "Aukuro", bet ir KLB krašto valdybos bei kultūros komisijos vardu.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Sveikiname Paulių ir Sonją Užbalius vasario 7 d. paminėjusius 25 *m. vedybų sukaktį.*

— Sekmadienį, vasario 15, nebus nei katachetinių, nei pirmosios Komunijos ,nei Sutvirtinimo sakramento pamokų.

— *Pensininkų pobūviai* vyksta trečiadieniais, 4 v.p.p., Parodų salėje.

— Choro repeticijos — ketvirtadieniais, 7.30 v.v., Muzikos studijoje.

— Šį sekmadienį 11.30 v.r. Mišios *skirtos Vasario 16 šventei.*

— Tėvų susirinkimas, kurių vaikai rengiasi pirmajai Komunijai, įvyks vasario 29 d. po 10 v. Mišių pas seseles.

— *Parapijos vakarienė* — kovo 14 d.; parapijos susirinkimas — kovo 28 d. po 11.30 v. Mišių; par. rekolekcijos — bal. 4-11 d.d.; pirmoji Komunija — gegužės 2 d.; Stuvirtinimas — *gegužės 16* d.

— Mišios šeštadienį, 8 v. — už Adelę Mykoliūnaitę, užpr. L. Balaišio; 8.30 v. — užIreną Gurevičienę, užpr. A. Gurevičiaus; 9 v. — *už Apolinarą ir Mariją, užpr. M. Pe*čiulienės; 9.20 v. — už Genovaitę Abromaitienę, užpr. M. Abromaičio; sekmad., 8 v. — už Petrą Ledą, užpr. žmonos ir sūnų; 9 v. — už Jurgį *Smolskį, užpr. J. Smolskienės; 10 v.* — už Liudą Racevičių, užpr. N. Racevičienės; 11.30 v. — už Lietuvos laisvės kovotojus; 7 v.v. — už Simą ir Oną Lesniauskus.

Kūrėjai - savanoriai Lietuvos nepriklausomybės šventėje vasario 15, sekmadienį, 11.30 v.r., organizuotai su vėliava dalyvauja *pamaldose Prisikėlimo par.* šventovėje. Renkasi salėje 15 minučių prieš pamaldas. Visi nariai su šeimomis prašomi pamaldose dalyvauti ir užimti vietas pirmuose suoluose, kurie bus rezervuoti savanoriam. Taip pat prašome gausiai dalyvauti oficialioje šventės iškilmėje Ana*pilio salėje tą pačią dieną 3 v.* p.p.

Valdyba

Vl. Pūtvio kuopos šauliai ir šaulės Vasario 16 šventės pamaldose dalyvauja organizuotai su kuopos vėliava Prisikėlimo par. šventovėje vasario 15, sekmadienį, 11.30 v.r., uniformuoti ir neuniformuoti. Renkasi didžiojoje salėje 11 v.r. — Š.m. vasario 29, sekmadienį, 3.30 v. p.p., Lietuvių Namų Gedimino menėje įvyks metinis kuopos susirinkimas. *Pamaldose ir susi*rinkime dalyvavimas privalomas.

Valdyba

Viešą pranešimą visuomenei *rengia Toronto lietuvių jaunimo* atstovai vasario 22, sekmadienį, 12.30 v.p.p., Prisikėlimo Parodų salėje. Programoje — kongreso įspūdžiai, suvenyrų parodėlė, skaidrės, P. Amerikos muzika, gėrimas "batida", kava. Stambesnieji aukotojai bus atžymėti gėlėmis. Visuomenė kvie*čiama dalyvauti.*

Kanados lietuvių mokytojų suvažiavimas įvyks Hamiltone kovo 27 d. (ne gegužės 27, kaip *per klaidą buvo paskelbta).* Suvažiavimą rengia KLB švietimo komisija, kuriai pirmininkauja mokyt. S. Martinkutė-Leparskienė.

Estijos nepriklausomybės paskelbimo sukakties minėjimas bus vasario 22, sekmadienį, 3 v.p.p., Convocation salėje, universiteto rajone. Rengia Toronto estų draugija, kuriai pirmi*ninkauja Helvi Kova. Priėmimą* kitataučiam svečiam rengia gen. Estijos konsulas ir Centrinė Kanados Estų Taryba vasario 20, 8 v.v., Estų Namuose.

"Baltic Evening", rengiamas Kanados Baltiečių Federacijos parlamento rūmuose Otavoje, bus ne š.m. kovo 3 d., kaip anks*čiau buvo planuota, bet kovo 10,* trečiadienį. Šis vakaras skirtas išryškinti baltiečių darbams, atliktiems per praėjusius 25 metus. Ta tema vakarienės metu kalbės prof. R. Vaštokas. Dalyvaus parlamento nariai, baltiečių atstovai, meninės programos atlikėjai.

Kūrėjų-Savanorių S-gos Toronto skyriaus š.m. sausio 24 d. metiniame narių susirinkime 1976 m. išrinkta valdyba pasiskirstė pareigomis: S. Banelis — pirm., K. Aperavičius — ižd., A. Zubrys — sekr. Revizijos komisija: A. Jakimavičius, V. Streitas, S. Paciūnas. Skyriuje anksčiau buvo per 30 narių, šiuo metu yra 16. Iš jų J. Matulionis, K. Kregždė, S. Mačikūnas ir Br. Stasiulis yra sunegalavę. **S. B.**

Visi tautiečiai maloniai kviečiami į Toronto **Stasio Šalkauskio ateitininkų kuopos**

25 metų sukaktuvinės šventės

MINĖJIMĄ

vasario 21, šeštadienį, 5.30 v.v.,

Prisikėlimo parapijos salėje

PROGRAMOJE: • Įžodis • Federacijos vado dr. P. Kisieliaus paskaita • Trumpa meninė programa • Vakarienė • Šokiai

BILIETAI: sekmadieniais Prisikėlimo parapijos salėje, Anapilyje pas V. Aušrotą, kitomis dienomis — pas ateitininkų tėvų k-to narius. Bilietų kaina: suaugusiems — $7, studentams ir pensininkams — $5, vaikams — 3.

RENGĖJAI

MALONIAI KVIEČIAME VISUS ATSILANKYTI Į

Onos Valiukevičiūtės -

VIEŠNIOS IŠ LIETUVOS LIETUVIŠKOS LENGVOS MUZIKOS

KONCERTA

Po koncerto — kavutė, o mėgėjams — proga pasišokti

Auka: $3.50, pensininkams ir studentams — $2.50

Bilietai gaunami Lietuvių Namuose, pas būrelio nares ir prie įėjimo

vasario 22, sekmadienį, 4 val. po pietų, Lietuvių Namų *karaliaus Mindaugo* **menėje**

Globoja — **LN Moterų Būrelis**

Du "Gintarai" Toronte

Toronto ir apylinkių lietuviai kviečiami dalyvauti Toronto "GINTARO" metiniame

KONCERTE-BALIUJE

Vasario 28, šeštadienį, 7 val. vakaro, *LIETUVIŲ NAMUOSE*

Torontiečiams talkins Montrealio "Gintaro" ansamblis, vad. Z. Lapino. **Meninėje programoje** bus 200 dalyvių — šokėjų, dainininkų, muzikantų (du orkestrai).

Po programos — šokiai, kuriems gros Montrealio studentų orkestras "Perkūnas". • Baras • Užkandžiai • Kava, pyragaičiai • Turtinga laimikiais loterija

Toronto "Gintaro" tėvų-rėmėjų komitetas

MAŽOSIOS LIETUVOS MOTERŲ DRAUGIJOS RENGIAMAS

tradicinis ŠIUPINYS

- Skani vakarienė
- Įvairi ir įdomi programa
- Turtinga loterija

Įėjimas, įskaitant vakarienę, $5.00

kovo 2, antradienį, 7 val. vakaro, Prisikėlimo parapijos salėje

KARAVANO ŽVAIGŽDĖS

Minkler auditorijoje Seneca kolegijoje

Matysite KIEVO PAVILJONĄ *ir garsųjį ansamblį "KALYNA"*

1976 m. vasario 15, sekmadienį, 8 v.v.

Bilietai kasoje — **tel. 491-8877**

Lietuviško filmo

FESTIVALĮ rengia *Petras Bernotas*

Draminio ir komedinio pobūdžio filmai, paruošti Lietuvoje, ir kroniki niai filmai iš Šiaurės Amerikos lietuvių gyvenimo

sekmadieniais – vasario 22, 29 ir kovo 7 6.30 valandą vakaro Poor Alex Theatre,

296 Brunswick (prie Bloor) Toronte

Informacijų teirautis **telefonu 924-0356**

Bilietai — prie įėjimo po $2 Toronte

Toronto Vlado Pūtvio šaulių kuopos

TEATRAS *"AITVARAS"*

kovo 7, sekmadienį, 4 v.p.p., Lietuvių Namų salėje *vaidins*

A. RŪKO 3 veiksmų KOMEDIJĄ

"Slidus pusmilijonis"

Režisūra — A. Dargytės-Byszkiewicz

Dekoracijos — K. Imbrasaitės

Bilietai — $3, studentam ir pensininkam — $2. Po vaidinimo — kavutė. Visus linksmai dalyvauti kviečia rengėjai — **Vl. Pūtvio šaulių kuopa**

JIEŠKOMA VIDUTINIO AMŽIAUS MOTERIS dviejų senelių — vyro ir žmonos priežiūrai bei lengviem namų ruošos darbam St. Georges, netoli Brantfordo (apie 50 mylių nuo Toronto). Turėtų kartu gyventi. Atskiras kambarys dideliame gražiame name ir puikioje vietoje. Dvi dienos, savaitgaliais ar kitomis dienomis, laisvos. Atlyginimas pagal susitarimą. Ideali vieta tinkamai moteriai. Skambinti tel. 278-9976, Port Credit, Ont. betkuriuo laiku.

ARTI TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ išnuomojami pirmame augšte be baldų du kambariai ir virtuvė su atskira prausykla. Tel. 536-4244.

NATŪRALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA, 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5. Tel. 533-8008. Bernardas Naujalis, R.M. Npt. R.N.A.

JONAS BANYLIS atleika visus statybos remontus, naujus pristatymus, prausyklų keramikos, sienų ir grindų *darbus. Skambinti po 5 v.p.p. telefo*nu 535-4329.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronte.

MONTREALQUE

Vasario 16 MINĖJIMAS

Montrealyje – vasario 22, sekmadienį

PROGRAMA: 11 v.r. iškilmingos pamaldos

Aušros Vartų ir Šv. Kazimiero parapijų šventovėse (organizacijos dalyvauja su savo vėliavomis)

3 v.p.p. Plateau salėje **IŠKILMINGAS AKTAS.**

(3710 Calixa Lavalle Ave.)

Pagrindinis kalbėtojas — inž. E. Čuplinskas. **Meninėje programoje:** sol. G. Čapkauskienė, AV vyrų oktetas, mokyklos tautinių šokių grupė, jaunieji "Gintaro" šokėjai. Visus tautiečius dalyvauti kviečia —

KLB Montrealio apylinkės valdyba

Montrealio jaunimas, dalyvavęs III *pasaulio* lietuvių jaunimo kongrese Pietų Amerikoje, rengia "pokongresinį vakarą" Aušros Vartų parapijos salėje kovo 6, šeštadienį, 7.30 v.v. Programoje: skaidrių montažas su paaiškinimais, vaišės, baras, šokiai grojant "Perkūnui", loterija. Kaina: $3 suaugusiems, $2 studentams. Kviečiame visus dalyvauti. **Montrealio jaunimas**

ADAMONIS Insurance Agency Inc.

(SKELBIMAS)

DĖKOJAME MŪSŲ KLIENTAMS, NESUSIŽAVĖJUSIEMS TRUMPAIS ŽEMŲ DRAUDIMO KAINŲ PAŽADAIS.

DĖKOJAME VISUOMENEI UŽ SKIRTĄ DĖMESĮ MŪSŲ *DRAUDIMO AGENTŪRAI IR DRAUDIMO PROBLEMOMS.*

INFLIACIJA SULYGINO KAINAS, PAGRINDINAI PAKEITĖ DRAUDIMO BENDROVIŲ PADĖTĮ, PRIVEDĖ PRIE RIMTO GALVOJIMO TUOS, KURIE PIRMOJE VIETOJE SIŪLĖ ŽEMĄ KAINĄ.

DRAUDIMO SRITYJE SAVO VIETOJE IR LYGYJE ĮSSILAIKĖ SAVARANKIŠKAS DRAUDIMO AGENTAS, DIRBĄS SU KELIOMIS DRAUDIMO BENDROVĖMIS, PASIRINKĘS JAS IŠ PATYRIMO.

DABAR, LABIAU NEGU BETKADA, IŠKILO PATARNAVIMO VERTĖ KIEKVIENU DRAUDIMO ATVEJU — SVARBIAUSIA NELAIMĖS ATVEJU. NEVIENAM, RODOS, PAPRASTAS DRAUDIMO GAVIMO REIKALAS GALI SUDARYTI PROBLEMĄ. TIK SAVARANKIŠKAS DRAUDIMO AGENTAS TURI GERESNES GALIMY*BES SPRĘSTI, NORS REIKIA IR PADIRBĖTI.* KAI APLAMAI PRAMONĖJE DARBININKUI MOKAMA $4.00-6.00 Į VALANDĄ, KIEK GI YRA VERTAS AGENTO DARBAS? DARBĖ DALYVAUJA RAŠTINĖ, TARNAUTOJAI, AUTOMOBILIS IR INVESTUOTAS PINIGAS.

MŪSŲ AGENTŪROJE KAINOS NEPAKILO NENORMALIAI. DRAUDŽIAME VISUS. PRAŠOME TEIRAUTIS MŪSŲ KAINŲ IR SĄLYGŲ. PASITEIRAVIMAS NEĮPAREIGOJA APSIDRAUSTI. TAČIAU MANOME, KAD TELEFONU, YPAČ PLATESNIO DRAUDIMO KAINŲ PALYGINIMAS, NEPASIEKIA TIKSLO, NES YRA ĮVAIRIŲ DRAUDIMO FORMŲ, SĄLYGŲ IR KAINŲ.

DRAUDIMO REIKALUS GERAI ISSPRĘSTI REIŠKIA PASIRINKTI, TURĖTI SAVARANKIŠKĄ DRAUDIMO AGENTĄ, KURIS TVARKYTŲ JŪSŲ DRAUDIMO REIKALUS ŠIUO NELENGVU METU, *IR JUO PASITIKĖTI, NES KEIČIASI IR KEI*SIS SĄLYGOS, FORMOS IR KAINOS. BENDROVĖS DRAUDIMO KAINA ŠIUO METU ŽEMESNĖ UŽ KITŲ, BET ATNAUJINANT GALI BŪTI NET AUGSTESNĖ IR PRIESINGAI.

MIELAI PRIIMAME GRĮŽTANČIUS, KURIE DĖL KAINŲ SKIRTUMŲ LAIKINAI BUVO KITUR, IR VISUS, KURIE TEIRAUDAVOSI ANKSČIAU, BET NEGALĖJO APSISPRĘSTI.

Adamonis Insurance Agency Inc.
Petras Adamonis, tel. 722-3545
CHARTERED INSURANCE BROKER
INSURANCE BROKERS SĄJUNGOS NARYS,
SAVARANKIŠKAS AGENTAS

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL, QUE. H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	6.0%	Asmenines	11.0%
Taupomąsias s-tas	8.0%	Nekiln. turto	10.75%
Term. ind. 1 m.	9.0%	Čekių kredito	12.0%
Term. ind. 2 m.	9.25%	Investacines nuo	11%
Term. ind. 3 m.	9.75%		
Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas.		Nemok. gyvybės apdr. iki $10.000 už paskolos sumą.	

KASOS VALANDOS:

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 ik 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki *spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.*

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.

A.a. Balys Jonynas, 89 *m. am*žiaus, mirė JAV-se, Los Angeles mieste. Palaidotas vasario 23 d. Los Angeles Šv. Kryžiaus kapinėse. Velionis paliko liūdintį sūnu Algirdą, dukrą Reginą ir jų šeimas. Velionis, buvęs "Guma" imonės savininkas, persikėlęs iš Kanados, gyveno Santa Monica, Kalifornijoj, netoli sūnaus Algirdo šeimos, kuri jį globojo. Pažymėtina, kad velionis buvo nuolatinis "TŽ" skaitytojas. Liūdinčiai šeimai reiškiame nuoširdžią užuojautą.

"T. Žiburių" neužmiršta ir organizacijos, kurios naudojosi laikraščio patarnavimu: KLK Moterų Draugijos Delhi *skyrius* atsiuntė $25 auką; Toronto Vl. Pūtvio šaulių kuopa taip pat atsiuntė $25. Aukotojams ir aukotojoms esame didžiai dėkingi.

Česlovui Valiukui padaryta operacija Šv. Juozapo ligoninėj.

JIEŠKOMA MOTERIS, mokanti anglų kalbą, dviem vaikam (4 ir 7 m. amžiaus) prižiūrėti ir lengviems namų ruošos dabams High Park rajone Toronte. Turi kartu gyventi — gaus atskirą kambarį ir tam tikrą laisvą laiką. Idealus darbas vyresnio amžiaus moteriai. Skambinti tel. 767-5564 Toronte tarp 6-9 val. vakaro.

Toronto tautybių savaitė, vadinama Karavanu, rengia koncertų eilę Seneca kolegijos Minkler auditorijoje, 1750 Finch Ave E. Jų programą atlieka "Karavano žvaigždės", t.y. paviljonai bei jų pramoginiai vienetai, laimėję premijas per pastaruosius ketverius metus. Vasario 15 d., 8 v.v., programą atliks ukrainiečių paviljonas "Kievas" ir žymusis jo ansamblis "Kalyna", koncertavęs Š. ir P. Amerikoje.

Al. Žabas dirba kaip žurnalistas Belleville, Ont., laikraštyje "The Intelligencer". Sausio 13 d. numeryje išspausdintas jo reportažas apie vietos karinę va*dovybę, kuri, nesilaikydama* taisyklių, leido naudotis kariuomenės sale (Belleville Armories) liberalų partijos susirinkimams. — Taip pat kaip žurnalistė dirba Woodstocko laikraštyje Irena Stanionytė.

"Amber Draperies a. Interior" savininkė Aldona Jankaitienė praneša savo klientams, kad parduotuvę perkėlė į naujas patalpas 2231 Bloor St. W. II augštą. Tel. 762-3838. Tos patalpos yra gretimam pastate rytų pusėj, kur anksčiau buvo A. Dūdos draudos įstaiga.